

अग्रगलेख **खरीखरी..** **चौकार योगाचा दिवस**

आज २ ऑक्टोबर २०२५ या तारखेलाच विजयादशमी म्हणजेच दसरा आलेला आहे. इतिहासात आजच्या दिवसासारखा दुर्मिळ योग बहुधा कधीच आला नसेल. कारण आज अत्यंत महत्त्वाच्या चार बाबी आपण लक्षात घेतल्या पाहिजेत. त्या चार बाबींचा चौकार योग आपण आज पाहणार आहोत. आज विजयादशमी आहे म्हणजेच प्रभू श्रीरामचंद्रांनी अन्याय करणाऱ्या रावणाला संपवून आपल्या विजयाचा झेंडा आजच रोवला होता. आजच्या दिवशी हजारो दलित बांधवांनी आपल्यावर होत असलेल्या अन्यायाचे जोखड झटकून देण्यासाठी हिंदू धर्माचा त्याग करून परिमार्जन करण्यासाठी भारतातच जन्मलेल्या बौद्ध धर्माचे अनुकरण केले होते. या सर्वांनी डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या उपस्थितीमध्ये बौद्ध धम्माला अंगीकारले. आजच्याच दिवशी ब्रिटिशांच्या अन्यायाचा प्रतिकार करून देशाला स्वातंत्र्य मिळवून देण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावणाऱ्या मोहनदास नावाच्या एका अपत्याचा जन्म झाला. त्यांना पुढे लोकांनी महात्मा गांधी म्हणून संबोधले. आजच्याच दिवशी भारतावर अकारण अन्याय करणाऱ्या पाकिस्तानचा चेंदमंदा करणाऱ्या लाल बहादूर शास्त्रीजी यांचाही जन्म झाला. म्हणजे यंदाच्या २ ऑक्टोबर रोजी अन्यायाविरुद्ध लढणाऱ्या चार घटना आणि त्यामुळे घडलेले परिवर्तन याचा आपण विचार आणि अंगीकार करून अशा प्रवृत्तीसमोर नतमस्तक झालेच पाहिजे. आता आपण शेवटाकडून सुरुवात करूया, जेव्हा लालबहादूर शास्त्री पंतप्रधान होते एकदा त्यांच्या मुलाने त्यांची कार कोठेतीरी जाण्यासाठी वापरली. तेव्हा शास्त्रीजी नामक देवतुल्य माणसाने त्यावेळी आपल्या पगारातून पेट्रोलची रक्कम ताकाक अदा केली होती. एकदा हे शास्त्रीजी एका मोठ्या कापडाच्या दुकानात गेले सोबत त्यांच्या पत्नी ललितादेवी होत्या. त्यांच्यासाठी साडी खरेदी करावी म्हणून त्यांच्यासोबत शास्त्रीजी गेले होते. ललिता देवींना चार साड्या पसंत पडल्या आणि त्यानंतर दुकानदाराने अक्षरशा हात जोडून सांगितले की आम्ही या साड्यांचे पैसे अजिबात घेणार नाही. मग शास्त्रीजींनी आग्रह केल्यावर सहजच म्हणून त्याची किंमत विचारली आणि त्यानंतर तेवढे पैसे आपण देऊ शकत नाही म्हणून त्या माऊलीच्या साड्या त्यांनी दुकानदाराला परत घ्यायला लावल्या. असे हे देवतुल्य व्यक्तिमत्व जेव्हा वारले. तेव्हा त्यांच्या बँकेच्या खात्यामध्ये अक्षरशा उणटणाट होता. लालबहादूर शास्त्रीजी यांच्या निधनानंतर त्यांच्याकडे कुठलीच संपत्ती नव्हती. म्हणूनच त्यावेळेचे काँग्रेसचे अध्यक्ष कामराज यांनी संसदेत उरावर पारित करून लालबहादूर शास्त्री यांच्या परिवाराला राहण्यासाठी घर दिले होते. लालबहादूर शास्त्रीजींच्या प्रामाणिकपणाचे आणि खऱ्या अर्थाने स्वतःच्या राष्ट्राला वाहून घेण्याचे एकापेक्षा एक असे अनेक किस्से आहेत. खरे तर आजच्या काळात यावर कोणाचाच विश्वास बसणार नाही. आता महात्मा गांधीजींच्या लाख गोष्टींपैकी एखादे उदाहरण बघूया. महात्मा गांधी एका ठिकाणी लोकांना भेटण्यासाठी गेले होते. त्या ठिकाणी एका घरामध्ये केवळ एकच साडी असल्यामुळे आई आणि मुलगी दोघींना एकाच वेळी घराबाहेर येता येत नव्हते. अशा गोष्टी कळल्यावर सूटबूट धारक असलेल्या त्याकाळच्या या बॅरिस्टरने केवळ एका धोतरावर राहण्याचा निर्धार केला आणि तो जन्मभर पाळला. बाकी महात्माजींच्या जीवनात काय काय घडले, हे या एका आग्रह लेखामध्ये सांगणे अजिबात शक्य नाही. आता धम्मचक्र प्रवर्तन दिनाबाबत चर्चा करणे गरजेचे आहे. कारण महात्मा गांधी आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या दोघांनीही आपापल्या परीने हिंदू धर्मातील अस्पृश्यता नष्ट करण्याचा प्रयत्न केला. मात्र हे होत नाही हे दिसून आल्यावर आपण हिंदू धर्मात जन्माला आलो. पण हिंदू धर्मात मरणार नाही असे आंबेडकरांनी निर्धारपूर्वक जाहीर केले. त्या निर्धाराने नागपूर नगरीमध्ये त्यांनी पालन केल्यावरच त्यांच्यासोबत लाखो अनुयायी जमा झाले. त्यानंतर काही दिवसातच आपल्या लाखो अनुयायांना त्यांनी पोरके करून जगाचा निरोप घेतला. आता विजयादशमी सुद्धा अन्यायाच्या प्रतिकाराचेच उदाहरण आहे. कारण रावणासारखा महापराक्रमी, महाज्ञानी, राजकारण धुरंदर, संस्कृत पंडित यासह अनेक स्तोत्रांचा रचयिता केवळ परस्त्री मोहामुळे अनाचारग्रस्त झाला होता त्याला भगवान प्रभू श्रीरामचंद्रांनी अखेर मुक्ती दिली. अशाप्रकारे आजचा हा दिवस समसमा संयोगाचा दिवस आहे. कोणत्याही मनुष्याच्या जीवनात असे दिवस वारंवार येत नाहीत. आमच्या लिखाणालाही अशीच मर्यादा घालण्यात आल्यामुळे कमी शब्दांमध्ये सर्वांनी समजून घ्यावे. आजच्या दिवसाचे महत्त्व आमच्या वाचकांनी आत्मसात करावे, म्हणून हा लेखन प्रपंच करीत आहोत. बाकी जग रहाटी अशीच चालू राहणार आहे. तेव्हा निदान हा इतिहास सर्वांनी आत्मसात करावा, त्याचा अभ्यास करावा. एवढीच आमची विनंती आहे.

nagpurpost@gmail.com
Mob. No. 9922970023

नागपूर ते चंद्रपूर द्रुतगती महामार्गाला राज्य शासनाची मान्यता!

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. १ :
 नागपूर ते चंद्रपूर या २०४ किलोमीटर लांबी असलेल्या चार पदरी सिमेंट काँक्रीट महामार्गाला मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली वर्षा निवासस्थानी झालेल्या मंत्रिमंडळ पायाभूत सुविधा समितीच्या बैठकीत मान्यता देण्यात आली. तसेच चंद्रपूर ते मूल दरम्यान महामार्ग निर्मितीचा प्रस्ताव सादर करण्याच्या सूचना मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिल्या.

नियोजन करण्याचे निर्देशही दिले. नागपूर ते चंद्रपूर महामार्ग नवेगाव मोरेपर्यंत करण्यात येत असल्याने पुढे सुरजागड लोह प्रकल्पापर्यंत या महामार्गाची लांबी वाढवण्यात यावी, अशा सूचनाही त्यांनी दिल्या. बैठकीस उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री अजित पवार, वैद्यकीय शिक्षण मंत्री हसन मुश्रीफ, मुख्य सचिव राजेश कुमार उपस्थित होते. मुख्यमंत्री फडणवीस म्हणाले, विकासाचे प्रकल्प पूर्ण करताना कालमर्यादेचे बंधन असावे. प्रकल्प

रेंगाळला किंवा विलंब झाल्यास किंमत वाढीमुळे विनाकारण राज्यावर आर्थिक भुर्दंड बसत असतो. सध्या राज्यात १० लाख कोटींच्या पायाभूत सोयी - सुविधा आहेत. या कामांच्या प्रगतीची गती कुठेही कमी पडू देऊ नये. ही कामे पूर्ण झाल्यानंतर अर्थव्यवस्थेला गती मिळणार आहे. त्यामुळे ही सर्व कामे नियोजनबद्ध राहजे कुमार उपस्थित होते. राज्यामध्ये यापुढे पायाभूत सुविधांची कामे घेताना ती आधी गतिशक्ती पोर्टलवर आणावी. गतिशक्ती पोर्टलवर

घेतल्याशिवाय प्रकल्पाचे काम सुरू करू नये. यासाठी शासन निर्णय निर्गमित करण्याचे निर्देश देत फडणवीस म्हणाले, सिंचन प्रकल्पांची कामे घेतानाही भविष्यातील अडचणी बघून सुरुवातीपासूनच नियोजन करावे. या प्रकल्पांचे भूसंपादन आधीच करून नंतर कामाला सुरुवात करावी. महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने वेगवेगळे विभाग निर्माण करावे. पायाभूत सुविधांच्या प्रकल्पांना गती मिळण्यासाठी बाह्य स्त्रोतांद्वारे संबंधित क्षेत्रातील तज्ञ मनुष्यबळ घ्यावे. पायाभूत सोयी सुविधा प्रकल्पांना दिलेल्या आयडीमुळे देयकातील अनियमिततेवर निबंध येतील, असेही मुख्यमंत्र्यांनी यावेळी सांगितले.

आज धम्मचक्र प्रवर्तन दिन!

राष्ट्रपिता म. गांधी आणि लाल बहादूर शास्त्री यांच्या जयंतीनिमित्त विनम्र अभिवादन!

सुटीची सूचना
विजयादशमीनिमित्त गुरुवार दि. २ ऑक्टोबर २०२५ रोजी महासागर कार्यालयास सुटी असल्याने शुक्रवार दि. ३ ऑक्टोबर २०२५ चा अंक प्रकाशित होणार नाही. सर्व संबंधितांनी नोंद घ्यावी.
■ व्यवस्थापक

खरगे रुग्णालयात वृत्तसंस्था, बेंगळूरु, दि. १ :
 काँग्रेस अध्यक्ष आणि राज्यसभेतील विरोधी पक्षनेते मल्लिकार्जुन खरगे (८३) यांना मंगळवारी बेंगळूरु येथील रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. त्यांचे पुत्र आणि कर्नाटकचे मंत्री प्रियांक खरगे यांनी सांगितले की, मल्लिकार्जुन खरगे यांना पेंसमेंट बसवण्याचा सल्ला देण्यात आला आहे आणि नियोजनानुसार त्यांना रुग्णालयात दाखल करण्यात आले आहे. त्यांची प्रकृती स्थिर आहे आणि त्यांना बरे वाटत आहे. पक्षाच्या सूत्रांनी सांगितले की, मंगळवारी ताप आणि पाय दुखण्याची तक्रार केल्यानंतर खरगे यांना बेंगळूरूमधील एमएस रमैया रुग्णालयात नेण्यात आले. तेथील डॉक्टर त्यांची काळजी घेत आहेत. कर्नाटकचे मुख्यमंत्री सिद्धरामय्या बुधवारी रुग्णालयात खरगे यांची भेट घेतली. नंतर त्यांनी पत्रकारांना सांगितले की, त्यांना थोडे अस्वस्थ वाटत होते. ते आता ठीक आहेत. ते बोलत आहेत. त्यांना उद्या डिस्चार्ज दिला जाईल. गतवर्षी एका सभेला संबोधित करताना खरगे वेशुद्ध पडले होते.

स्वयंसेवकांनी कटुता दाखवली नाही
■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. १ :
 पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी बुधवारी सांगितले की, आज आरएसएसशी संबंधित एक नाणे जारी करण्यात आले आहे. नाण्याच्या एका बाजूला राष्ट्रीय चिन्ह आहे, तर दुसऱ्या बाजूला सिंहावर बसलेली भारतामाता आणि आरएसएस कार्यकर्त्यांची प्रतिमा आहे. संध्याच्या शताब्दी समारंभात, पंतप्रधानांनी संध्याच्या योगदानाचे स्मृतिचिन्ह असलेले टपाल तिकीट देखील प्रकाशित केले. ते म्हणाले की, संध्याच्या स्वयंसेवकांनी कधीही कटुता दाखवली नाही. तत्पूर्वी, संध्याचे सरचिटणीस दत्तात्रेय होसाबळे यांचेही भाषण झाले.

केंद्रीय कर्मचाऱ्यांच्या महागाई भत्त्यात वाढ
 ४९ लाख कर्मचारी व ६८ दशलक्ष पेन्शनधारकांना फायदा
■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. १ :
 दिवाळी आणि दसऱ्याच्या आधी, केंद्र सरकारी कर्मचाऱ्यांच्या महागाई भत्त्यात ३% वाढ करण्यात आली आहे. बुधवारी पंतप्रधान मोदींच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत हा निर्णय घेण्यात आला. आता, कर्मचाऱ्यांच्या महागाई भत्ता ५.५% वरून ५.८% पर्यंत वाढेल. ही वाढ १ जुलै २०२५ पासून लागू होईल. हा फायदा ४९.२ दशलक्ष केंद्र कर्मचारी आणि ६८.७ दशलक्ष पेन्शनधारकांना मिळेल. मार्चमध्ये महागाई भत्त्यात २% वाढ करण्यात आली. ही सात वर्षांतील सर्वात कमी वाढ होती. सहसा महागाई भत्त्यात वाढ ३% ते ४% दरम्यान असते, परंतु त्यावेळी ही वाढ फक्त २% होती. वाढत्या महागाई असूनही सरकारी कर्मचारी आणि पेन्शनधारकांचे राहणीमान राखण्यासाठी महागाई भत्ता दिला जातो. महागाई भत्ता दर अखिल भारतीय ग्राहक किंमत निर्देशांकच्या आधारे निश्चित केले जातात आणि दर सहा महिन्यांनी अद्यतनित केले जातात. महागाई भत्त्यात वाढीच्या निर्णयाचे केंद्रीय कर्मचारी संघटनेने स्वागत केले आहे.

अमित शहांचा ५ ला अहिल्यानगर दौरा

■ महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. १ :
 केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह ५ ऑक्टोबर रोजी महाराष्ट्राच्या अहिल्यानगर जिल्ह्यातील लोणी बुद्रुक येथील प्रवरा नगरमध्ये होणाऱ्या तीन प्रमुख कार्यक्रमांना हजेरी लावणार आहेत. या कार्यक्रमांमध्ये पं. बाळासाहेब विखे पाटील आणि डॉ. विठोबा विखे पाटील यांच्या पुतळ्यांचे लोकार्पण, शेतकरी सहकारी साखर कारखान्याचे उद्घाटन आणि शिव प्रतिष्ठानच्या दुर्ग दौड या कार्यक्रमांचा समावेश आहे.

दसऱ्याच्या पूर्वसंध्येला जरांगे रुग्णालयात
■ वृत्तसंस्था, छ. संभाजीनगर, दि. १ :
 मराठा आरक्षण आंदोलक मनोज जरांगे पाटील यांची दसऱ्याच्या पूर्वसंध्येलाच तब्येत बिघडल्याने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले असून, त्यांच्यावर उपचार सुरू आहेत. तथापि, तब्येत बरी नसली तरी ते उद्याच्या दसरा मेळाव्याला नारायण गडावर जाण्यावर ठाम असल्याचे त्यांनी जाहीर केले आहे. दरम्यान, राज्यात सध्या सुरू असलेल्या मराठा आरक्षणाच्या विरोधाच्या पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी ४ ऑक्टोबर रोजी ओबीसी समाजाच्या नेत्यांची महत्त्वाची बैठक बोलावली आहे. या बैठकीत सकल ओबीसी समाजाचे नेते उपस्थित राहणार आहेत. हैदराबाद मॅजेट लागू करण्याच्या निर्णयाला ओबीसी नेत्यांनी तीव्र विरोध दर्शवला आहे. त्याच पार्श्वभूमीवर मुख्यमंत्र्यांनी ओबीसी नेत्यांची बैठक बोलावली आहे.

विजयादशमी

की सभी नागरिकों को हार्दिक शुभेच्छा

श्रीकृष्ण ज्वेलर्स

हमारे यहाँ चांदी के सभी आभूषण मिलते हैं।

आभूषणों की ९९.६ के सोने की एक विशेष श्रृंखला।

ग्राहकों के भरोसे के कारण कम समय में ही लोकप्रिय।

हार, चूड़ियाँ, मंगलसूत्र और महाराष्ट्रीयन आभूषण के विक्रेता।

काँफी हाऊस बिल्डिंग, गोकुलपेठ, नागपुर Ph. : 2557429, 2542486

बुलडाणा अर्बन
 को-ऑप. क्रेडिट सोसायटी लि., बुलडाणा
 संचालित कार्यक्षेत्र : महाराष्ट्र • राजस्थान • मध्यप्रदेश • छत्तीसगढ़ • गुजरात • अंदमान-निकोबार

संस्थेची आर्थिक स्थिती

एकूण ठेवी	१५३२२ कोटी
एकूण कर्ज	१०६४५ कोटी
एकूण गोदाम	६००
एकूण शाखा	४७७
सोने तारण कर्ज वाटप	४१९० कोटी
एकूण सदस्य	१७ लाख

बुलडाणा अर्बनचे संस्थापक अध्यक्ष
मा. श्री. राधेश्यामजी चांडक
उपाख्य भाईजी
 यांना वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा!!
 जाहिरात संकलन - यशवंत पिंगळे जिल्हा प्रतिनिधी ९५६९३६९४०४

ही भिवंडी आहे, येथे मराठीची काय गरज?

■ **नाशिक :** समाजवादी पाटीचे आमदार अबू आझमी यांच्या विधानामुळे भिवंडीत पुन्हा एकदा मराठी-हिंदी वादाला तोंड फुटले आहे. हे भिवंडी आहे, इथे मराठीची काय गरज? असा सवाल करत अबू आझमी यांनी मराठीत बोलण्यास नकार दिला. त्यांच्या या भूमिकेमुळे 'भिवंडी महाराष्ट्रात असल्याचा अबू आझमींना विस्तर पडल्या का?' असा प्रश्न उपस्थित केला जात आहे. दरम्यान, अबू आझमी यांना मराठीची लाज वाटत असल्यास आपल्या स्टडीलने त्यांना उत्तर देणार, असा इशारा मनसेच्या वतीने देण्यात आला आहे.

मुंबईमध्ये मागील अनेक दिवसांपासून मराठी भाषिक लोकांना परप्रांतीय व्यापारी आणि बँकेतील काही कर्मकात्यांकडून भाषेवरून वाद घालण्याचे प्रकार समोर आले आहेत. या प्रकरणांमध्ये मनसे तसेच शिवसेना उद्भव बाळसाहेब ठाकरे पक्षाने आक्रमक भूमिका घेत संबंधितांना धडा शिकवल्याचे दिसून आले होते. आता अबू आझमी यांनी घेतलेल्या भूमिकेमुळे हा मराठी-हिंदी वाद पुन्हा एकदा पेटण्याची चिन्हे आहेत.

शिंदे गट चोरबाजारातील माल

मुंबई : एकनाथ शिंदे स्वतःला बाळसाहेब ठाकरे समजायला लागले आहेत. सकाळी ते उठतात तेव्हा ते बाळसाहेब ठाकरे म्हणून उठतात. बाळसाहेब ठाकरे हे सामान्यांचे पुढारी होते, बहुजन समाज आणि मराठी माणसांचे पुढारी होते. बाळसाहेब ठाकरे यांनी कधी निर्णयासाठी पंतप्रधान नरेंद्र मोदींच्या दारात जाऊन उभे राहत नव्हते, असे म्हणत संजय राऊत यांनी एकनाथ शिंदे यांच्यावर टीका केली आहे.

संजय राऊत म्हणाले की, एकनाथ शिंदेचा पक्ष हा नरेंद्र मोदी यांची बेनामी कंपनी आहे. पावसाळ्यात जसे गांठूळ निर्माण होतात आणि पावसाळ्या संपल्या की नष्ट होतात. नरेंद्र मोदी आणि अमित शहा जेव्हा सत्तेतून जातील तेव्हा हे गांठूळ नष्ट होतील. यांच्याकडे कोणता विचार नाही, बाळसाहेबांचा विचार त्यांना माहिती नाही. नाहीतर दिल्लीची बुट चांटे गिरी त्यांनी केली नसती. बाळसाहेबांचे नाव घेण्याची त्यांची कुवत नाही.

अतिवृष्टीमुळे पीक पाहणीला सलग दुसऱ्यांदा मुदतवाढ

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :

राज्यातील पीक पाहणीला महिन्याभराची मुदत देण्यात आली आहे. महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी या संदर्भातला मोठा निर्णय घेतला आहे. अतिवृष्टीमुळे सलग दुसऱ्यांदा ही मुदतवाढ देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. आता १ ते ३१ ऑक्टोबर दरम्यान पाहणीसाठी जिल्हाधिकाऱ्यांना आदेश देण्यात आले आहेत.

या संदर्भातील माहिती महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी एका पोस्टच्या माध्यमातून दिली आहे. या आदेशानुसार सहाय्यकाने केलेल्या पीक पाहणीची शंभर टक्के तपासणी ग्राम महसूल अधिकारी यांनी करणे आवश्यक असल्याचे सांगण्यात आले आहे. हा एक महिन्याचा कालावधी यथायोग्य वापरला जाईल याची दक्षता सर्व जिल्हाधिकाऱ्यांनी घेणे आवश्यक असल्याचेही या आदेशात नमूद करण्यात आले आहे.

खरीप हंगाम २०२५ साठी सध्या शेतामध्ये पीक पाहणी होत असून दिनांक १ ऑगस्ट ते १४ सप्टेंबर २०२५ या कालावधीत शेतकऱ्यांकडून व त्यानंतर १५ सप्टेंबर २०२५

१०० टक्के पीक पाहणी होणार : महसूल मंत्री बावनकुळे यांचे आश्वासन

ते २९ ऑक्टोबर २०२५ या कालावधीमध्ये सहाय्यक स्तरावरून पीक पाहणी करण्याचे निश्चित करण्यात आले होते. तथापि, शेतकऱ्यांना पीक पाहणीसाठीचा कालावधी दोन आठवडे वाढवून देण्यात आला आहे. राज्यात मोठ्या प्रमाणात अतिवृष्टी तसेच, दुबार पेरणी यासारख्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे ही मुदतवाढ देणे आवश्यक होते.

आता दिनांक ३० सप्टेंबरला शेतकऱ्यांची पिक पाहणीची मुदत संपत आहे. यानंतर उर्वरित एका महिन्यामध्ये सहाय्यकांच्याद्वारे उर्वरित सर्व शेतांची पीक पाहणी पूर्ण करणे आवश्यक आहे.

याबाबत कृषि विभागाकडून निर्गमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णय, १४ ऑक्टोबर २०२४ मध्ये सहाय्यकांच्या भूमिका, जबाबदाऱ्या याबाबत सविस्तर सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्याशिवाय जमाबंदी आयुक्त, पुणे कार्यालयाकडून प्रशिक्षणाद्वारे वेळेवेळी सहाय्यकांना, त्यांनी करावयाच्या कार्याबाबत माहिती देण्यात आलेली आहे. १ ऑक्टोबर

२०२५ ते ३१ ऑक्टोबर २०२५ या कालावधीमध्ये राहिलेल्या प्रत्येक गावातील पीक पाहणी न झालेल्या शेतांची पीक पाहणी

सहाय्यकामार्फत पूर्ण करावयाची आहे. त्यासाठी हा एक महिन्याचा कालावधी यथायोग्य वापरला जाईल याची दक्षता सर्व

जिल्हाधिकाऱ्यांनी घेणे आवश्यक आहे. यासाठी सर्व सहाय्यकांचे प्रशिक्षण पूर्ण झाले आहे का याची खात्री करणे, तसेच सर्व सहाय्यक हे प्रत्यक्ष क्षेत्र परिस्थितीमध्ये जाऊन उर्वरित पीक पाहणी करून घेत आहेत, याचा दैनंदिन आढावा घ्यावा.

जे शेतकरी गावात आहेत परंतु त्यांची पीक पाहणी झालेली नाही अशा शेतकऱ्यांना त्यांची पीक पाहणी सहाय्यकामार्फत करण्यात येत असल्याबाबत अवगत करावे. कोणत्याही परिस्थितीमध्ये आपले अधिनस्त सर्वेच्या सर्व गावातील शेतांची पिक पाहणी पूर्ण करण्यात येईल, याची दक्षता घ्यावी.

सहाय्यकाने केलेल्या पीक पाहणीची शंभर टक्के तपासणी ग्राम महसूल अधिकारी यांनी करणे आवश्यक आहे व ही कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतरच मंजूर पीक पाहणी ७/१२ वर प्रसिद्ध होते. कोणत्याही परिस्थितीमध्ये आपल्या जिल्ह्यातील सर्व गावांची पीक पाहणी शंभर टक्के होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी, असे निर्देश महसूल मंत्र्यांनी दिले आहेत. तथापि, विलंबामुळे शेतकऱ्यांना दिवाळीपूर्वी मदत मिळेल का? हा प्रश्नच आहे.

म्हाडाच्या घर विक्रीवरील निर्बंध शिथिल होणार

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :

मुंबईसारख्या महानगरात घर घेणे ही सर्वसामान्यांची आयुष्यभराची धडपड असते. दररोज लाखो लोक नोकरी-धंदा करत कष्ट करतात, पण चौसट फुटला सोन्याचा भाव असलेल्या या शहरात स्वतःचे घर घेणे बहुतेकांना परवडत नाही.

या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरणाने सर्वसामान्यांना परवडणऱ्या दरात घरे उपलब्ध करून देते. प्रत्येक वर्षी काढण्यात येणाऱ्या म्हाडा लॉटरीकडे हजारो कुटुंबांचे डोळे लागलेले असतात. आतापर्यंत म्हाडाच्या घरांचा ताबा मिळाल्यानंतर पाच वर्षांपर्यंत ते विकता येत नव्हते.

मात्र, आता हा महत्त्वाचा नियम शिथिल होण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे. जर हा निर्णय झाला तर घर ताबा मिळाल्यानंतर लगेच विकण्यास

घरमालकांना मुभा मिळणार आहे.

या संभाव्य निर्णयाचा सर्वाधिक फायदा त्या विजेत्यांना होणार आहे ज्यांना घर तातडीने हवे नाही. कारण म्हाडाची घरे साधारणपणे बाजारभावापेक्षा २० ते ३० लाखांनी कमी किंमतीत मिळतात. त्यामुळे

ताबा घेतल्यानंतर त्वरित विक्री करून अनेक जण मोठा नफा कमावू शकतील.

म्हाडाकडून लागू असलेली पाच वर्षां घर न विकण्याची अट हेच उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी घालण्यात आली होती. कारण, अनेकदा धनाढ्य लोक किंवा गुंतवणूकदार अशा योजनांमध्ये अर्ज करून घर घेतात आणि नंतर ते जास्त किंमतीत विकून नफा कमावतात.

पाच वर्षांचा कालावधी अनिवार्य केल्याने खरेदीदार घर वापरतो, स्थायिक होतो आणि गरजूपर्यंत घरे पोहोचतात, असा विचार होता. मात्र, हा निर्बंध शिथिल केल्यास गुंतवणूकदारांची लॉबी अधिक सक्रीय होऊ शकते. घर मिळाल्यानंतर ते त्वरित विक्री करून बाजारात कृत्रिम दरवाढ निर्माण करू शकतात.

तरुणीला भररस्त्यात लाथाबुकक्यांनी मारहाण

■ वृत्तसंस्था, पुणे, दि. १ :

एका तरुणीला भररस्त्यात लाथाबुकक्यांनी मारहाण करण्यात आल्याची संतापजनक घटना पुण्यात घडली आहे. या घटनेचा एक व्हिडिओ सोशल मीडियात व्हायरल झाला आहे. ही घटना किरकोळ वादातून झाल्याची माहिती आहे.

सध्या महाराष्ट्रासह देशभरात नवरात्रीचा उत्सव सुरू आहे. या अंतर्गत सर्वत्र देवीचा जागर केला जात आहे. या पार्श्वभूमीवर विद्येचे माहेरघर असणाऱ्या पुण्यात एका तरुणीला भररस्त्यात लाथाबुकक्यांनी मारहाण केल्याची घटना घडली आहे.

यासंबंधीचा एक व्हिडिओ सोशल मीडियात व्हायरल झाला आहे. त्यात एक तरुण एका तरुणीला बेदम मारहाण करताना दिसून येत आहे. प्रथम हा तरुण त्या तरुणीच्या कानशिलात मारतो. त्यानंतर तिच्या कंबरेत लाथ घालतो. नंतर सदर तरुणी

पुण्यातील संतापजनक प्रकार

शांतपणे रस्त्याच्या शेजारी उभ्या असणाऱ्या ऑटोत जाऊन बसते. पोलिसांत अजूनही तक्रार दाखल नाही त्यानंतर त्या ऑटोतून बाहेर पडते आणि रस्ता ओलांडते. त्यानंतर ती मध्येच तरत येते. त्यानंतर पुन्हा हा तरुण तिच्या पोटात लाथ घालतो. एका किरकोळ वादातून ही घटना घडल्याचा सांगण्यात येत आहे.

माहितीनुसार, पुणे - सातारा रस्त्यावरील केके मार्केट ते चव्हाण नगर मार्गावर रात्री ८ या सुमारास ही घटना घडली. पण पीडित तरुणी कोण? व तिला मारहाण करणारा तरुण कोण? हे अद्याप स्पष्ट झाले नाही. विशेषतः या प्रकरणी रात्री उशिरापर्यंत पोलिसांतही कोणती तक्रार दाखल झाली नाही. सहकार नगर पोलिस ठाण्याच्या वरिष्ठ पोलिस अधिकाऱ्यांनी याची पुष्टी केली. पण या घटनेवर सर्वसामान्य नागरिकांतून तीव्र संताप व्यक्त केला जात आहे.

दसऱ्याला झेंडू खाणार भाव?

पावसामुळे उत्पादनात घट

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :

नवरात्र उत्सवाची धूम सुरू आहे, पण यंदा झेंडूच्या फुलांवर सणाचा रंग कमी दिसतोय. महाराष्ट्रातल्या अनियमित पावसामुळे झेंडूची फुले कुजली, दर्जा गेला आणि बाजारात मागणीही कमी झाली. त्यामुळे शेतकऱ्यांमध्ये चिंता पसरली होती.

गेल्या आठवड्यात झेंडूचा भाव फक्त ३० ते ४० रुपये प्रति किलो होता, ज्यामुळे शेतकऱ्यांचा सणासुदीचा उत्साह दबला. ग्राहक देखील खराब दर्जाचा फुलांमुळे खरेदीसाठी येत नव्हते. काही शेताकट्यांनी जिद्द दाखवत कष्टाने चांगले पीक उभे केले, पण भावाच्या कमतरतेमुळे चिंता कायम होती.

बाजारात झेंडूला ८० ते ९० रुपयांचा भाव मिळू लागला असून, दसऱ्याच्या दिवशी हा भाव शंभरी पार करून १०० ते १५० रुपयांपर्यंत

जाऊ शकतो, अशी व्यापाऱ्यांची अपेक्षा आहे.

घाऊक व्यापारी आतापासूनच शेतकऱ्यांशी संपर्क साधून फुले खरेदीसाठी सज्ज झाले आहेत. यंदा झेंडूच्या या अचानक वाढलेल्या भावामुळे शेतकऱ्यांच्या चेहऱ्यावर समाधानाचे वातावरण तयार झाले आहे.

पावसाने नुकसान केले तरी शेतकऱ्यांनी झेंडूचे पीक उभे केले, आणि दसऱ्याला झेंडूला सोनेरी भाव मिळण्याची शक्यता आहे. यंदा बळीराजाला दोन पैसे हातात येण्याची संधी आहे!

समतेच्या नव्या पहाटेचा सूर्योदय : धम्मचक्र प्रवर्तन दिन

धम्म म्हणजे समतेचा दीप, प्रवर्तन दिन म्हणजे स्वाभिमानाचा उत्सव आणि धम्मचक्र प्रवर्तन म्हणजे अन्यायाविरुद्ध बंड, पण हिंसेशिवाय, म्हणजेच, गुलामीतून स्वाभिमानाकडे प्रवास, अन्यायाविरुद्ध बंडाचे प्रतीक आणि समतेच्या नवा समाजव्यवस्थेचे बीजारोपण.

१४ ऑक्टोबर १९५६ हा दिवस भारतीय समाजाच्या इतिहासात कायमस्वरूपी सुवर्णाक्षरांनी कोरला गेला आहे. नागपूरच्या पवित्र दीक्षाभूमीवर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी लाखो अनुयायांसह बौद्ध धम्म स्वीकारून एका नवा युगाचा प्रारंभ केला आणि शतकानुशतकांची गुलामगिरी, शोषण, जातिभेद यांना छेद देत नवा युगारंभ केला.

हा क्षण केवळ धर्मातराचा नव्हता, तर तो होता मनुष्याला मनुष्य म्हणून जगण्याचा, समतेने श्वास घेण्याचा आणि आत्मसन्मानाने उभं राहण्याचा क्रांतिकारी क्षण. हा दिवस भारतीय इतिहासातील एक क्रांतिकारी वळण आहे. हाच तो क्षण होता ज्याने दलित, शोषित, वंचित समाजाला माणूस म्हणून जगण्याचा अधिकार दिला. त्यामुळे १४ ऑक्टोबर हा केवळ दिनदर्शिकेतील एक दिवस नसून, तो आर्शेचा, स्वाभिमानाचा आणि क्रांतीचा दिवस आहे.

धम्मचक्र प्रवर्तनाचा सामाजिक संदेश, तो माणसाला माणसासमान जगण्याची शिकवण देते. बौद्ध धर्म हा स्वातंत्र्य, समता आणि बंधुता यांचा अधिष्ठान आहे ज्यात कोणतीही जात नाही, उच्च-नीचपणाचा भेद नाही. त्यामुळे धम्म स्वीकारणे म्हणजे आत्मसन्मान स्वीकारणे.

साधत, आश्विन पौर्णिमेला दीक्षाभूमीवर धर्मचक्र फिरवले. त्या एका कृतीने त्यांनी पिढ्यान्पिढ्या चालत आलेल्या दास्याच्या साखळ्या तुटल्या आणि समतेच्या धर्माचा नवा प्रवास सुरू झाला.

भारताच्या दीर्घ सामाजिक इतिहासात जातिव्यवस्था ही जखम होती. शेकडो वर्षे दलित समाजाला अपमान, अन्याय, अस्पृश्यतेच्या यातना सोसाव्या लागल्या. डॉ. आंबेडकरांनी आपल्या अभ्यास, संघर्ष आणि त्यागानुसार या व्यवस्थेविरुद्ध आवाज उठवला. अखेर त्यांनी ठामपणे जाहीर केले की, मी हिंदू म्हणून जन्मलो असलो तरी हिंदू म्हणून मरणार नाही आणि आपल्या शब्दाला जागत १४ ऑक्टोबर १९५६ रोजी त्यांनी बौद्ध धर्माची दीक्षा घेऊन लाखो जनतेला नवजीवन दिले. त्यामुळे या दिवसाला ऐतिहासिक महत्त्व आहे.

या दिवशी बाबासाहेबांनी जे धाडस केले, त्यातून दलित समाजाने आपली गुलाम मानसिकता झटकून टाकली, हा दिवस म्हणजे स्वाभिमान दिन आहे. भगवान बुद्धांनी दिलेला धम्म हा कोणत्याही देवधर्माच्या अधीन नसून करुणा, प्रज्ञा आणि मैत्री यांवर आधारलेला आहे.

त्यांनी शोषण, अंधश्रद्धा आणि हिंसेला नाकारलं, अत दीपो भव हा त्यांचा संदेश मानवाला आत्मबळ देणारा ठरला. जातीपातीच्या अंधाऱ्या विळख्यात अडकलेल्या समाजाला त्यांनी समानतेचा आणि ज्ञानाचा दीप दाखवला.

बुद्ध धम्म हा कर्मकांडांचा मार्ग नाही, तर व्यवहाराचा आणि विचारांचा मार्ग आहे. माणसाला माणूस म्हणून जगायला शिकवणारा हा जीवनमार्ग आजही तितकाच सुसंगत आणि आवश्यक आहे.

धम्मचक्र प्रवर्तन दिन केवळ स्मरणोत्सव नसून तो आहे सतत जागवणारा चेतावणीचा नगारा. विषमता, दारिद्र्य, अन्याय समाजात आहे, अशा परिस्थितीत आजच्या पिढीसाठी १४ ऑक्टोबरचा संदेश असा आहे की, समता, न्याय आणि करुणा अधिक सामर्थ्याने पसरवण्याची गरज आहे.

हा फक्त एका धर्मातराचा दिवस नाही. तो भारतीय समाजाच्या पुनर्जन्माचा दिवस आहे. ज्यांनी अस्पृश्यतेच्या अंधःकारातून प्रकाशाकडे वाटचाल केली, त्यांचा हा उत्सव आहे.

त्याकरिता आपण बुद्धधर्माचे वारसदार म्हणून करुणा आणि मैत्रीची बीजे साजरा करावा असे नाही, तर रुजवली पाहिजेत. जात, धर्म, पंथ तसेच, हा दिवस आपल्याला शिकवतो की खरी ताकद ही संघटनेत, शिक्षणात आणि विचारांत आहे. बाबासाहेबांनी या दिवशी केवळ धर्मबदल केला नाही, तर त्यांनी समाजबदलाचा पाया घातला. त्यांनी दाखवलेला मार्ग हा विज्ञाननिष्ठ, तार्किक आणि मानवी अस्मिता जपणारा होता.

प्रविण बागडे नागपूर. 9923620919

यांच्या भिंती मोडून प्रबुद्ध समाज निर्माण केला पाहिजे आणि अन्यायाविरुद्ध ठामपणे उभे राहणे, हीच खरी बाबासाहेबांना आणि बुद्धांना खरी वंदना ठरते.

नागपूरची भूमी, लाखांचा सागर आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा तेजोमय संकल्प! तो फक्त एक दिवस नव्हता; तो पिढ्यान् पिढ्यांच्या अश्रूंचा शेवट आणि मानवतेच्या नव्या पहाटेचा उदय होता. या दिवशी दीक्षाभूमीवर एकत्र आलेल्या जनसमुदायाची अवस्था डोळ्यांसमोर आणली, तर अंगावर शहारे येतात. शतकानुशतकांच्या अन्यायाचे ओझे त्या दिवशी हलके झाले. आता आपणही माणूस आहोत, समान हक्कांचे आहोत, ही भावना आणि भावनिक दृष्टीकोन त्यांच्या चेहऱ्यावर झळकत होती.

तो केवळ धर्मांतर नव्हता; ती मानवी स्वातंत्र्याची घोषणा होती. आज आपल्याला १४ ऑक्टोबरचा वारसा पुढे नेण्याची गरज आहे. कारण जातिव्यवस्था आजही वेगवेगळ्या स्वरूपात दिसते. धम्मचक्र प्रवर्तन दिन हा केवळ उत्सव नाही, तर तो आहे आपल्या अस्तित्वाची ओळख. हा दिवस आपल्याला सांगतो, भूतकाळातील बेड्या आपण तोडल्या आहोत, आता भविष्याच्या प्रगतीचे दार आपण स्वतः उघडायचे आहे.

म्हणूनच या दिवशी आपण सर्वांनी करुणा, प्रज्ञा आणि समतेच्या मार्गावर चालत प्रबुद्ध भारत घडवण्याची प्रतिज्ञा करूया. १४ ऑक्टोबरच्या त्या ऐतिहासिक दिवशी सुरू झालेल्या प्रबुद्धतेच्या प्रवासाला आजही नवी ऊर्जा मिळो. सर्वांना ६९ व्या धम्मचक्र प्रवर्तन दिनाच्या मंगलमय शुभेच्छा !

भारत मातेचे थोर सुपुत्र लाल बहादूर शास्त्री

भारत मातेचे थोर सुपुत्र, देशाचे दुसरे पंतप्रधान लालबहादूर शास्त्री यांची आज जयंती आहे. लालबहादूर शास्त्री यांचे पूर्ण नाव लालबहादूर शास्त्रदाप्रसाद वर्मा असे होते. पण १९२५ साली बनारस येथील काशी विद्यापीठाची शास्त्री ही पदवी लालबहादूर यांनी मिळवली त्यामुळे त्यांना सर्वजण शास्त्री म्हणू लागले.

पुढे त्यांनी आपल्या नावापुढे शास्त्री हेच नाव लावले आणि ते लालबहादूर वमांचे लालबहादूर शास्त्री बनले. त्यांचा जन्म २ऑक्टोबर १९०४ रोजी उत्तर प्रदेशातील मोगल सराई या गावात झाला.

लालबहादूर शास्त्री दीड वर्षांचे असतानाच त्यांच्या वडिलांचे निधन झाले. त्यांच्या आईनेच त्यांचा सांभाळ केला. लालबहादूर शास्त्री यांचे बालपण गरिबीतच गेले. घरची हलाखीची परिस्थिती असूनही लालबहादूर यांनी आपले शिक्षण पूर्ण केले. शालेय वयातच लाला लजपतरायानी स्थापन केलेल्या द सर्व्हंट ऑफ द पीपल सोसायटीचे सदस्यत्व त्यांनी घेतले.

महात्मा गांधींच्या विचाराने ते प्रभावित झाले होते. गांधीजींच्या असहकार चळवळीत त्यांनी भाग घेतला. गांधीजींसोबत दांडी यात्रेतही त्यांनी भाग घेतला होता. १९३९ साली त्यांची पंडित नेहरूंशी भेट झाली आणि ते स्वातंत्र्य चळवळीत सहभागी झाले. देश स्वतंत्र झाल्यावर पंडित नेहरूंच्या पहिल्या मंत्रिमंडळात त्यांनी रेल्वे व वाहतूक, दळणवळण, वाणिज्य व उद्योग आणि गृहमंत्रिपद भूषविले.

ते रेल्वेमंत्री असताना एकदा रेल्वेचा अपघात झाला होता

त्यात काही प्रवाशांना स्वतःचा जीव गमवला लागला होता या अपघाताची नैतिक जबाबदारी स्वीकारून त्यांनी रेल्वेमंत्रिपदाचा राजीनामा दिला होता.

देश आणि संसदेने त्यांच्या या अभूतपूर्व निर्णयाची प्रशंसा केली होती. तत्कालीन पंतप्रधान पंडित नेहरू यांनीही त्यांच्या या इनामदार वृत्ती आणि आदर्श

मूल्यांची संसदेत प्रशंसा केली होती. पंडित नेहरूंच्या आकस्मिक निधनानंतर देशाची धुरा त्यांच्याकडे आली.

९ जानेवारी १९६४ रोजी देशाचे दुसरे पंतप्रधान म्हणून त्यांनी शपथ घेतली. शपथ घेतल्यानंतर अत्यावधीतच त्यांनी आपल्या कर्तुत्ववाने पंतप्रधानपदावर ठसा उमटविला. प्रखर राष्ट्रवादी असलेल्या शास्त्रीजींनी आपल्या पंतप्रधान कालावधीत देशहिताचे अनेक निर्णय घेतले.

१९६५ साली पाकिस्तानने आगळीक करून भारताशी युद्ध पुकारले. पण देशात लालबहादूर शास्त्री यांच्यासारखे खंबीर नेतृत्व असल्याने पाकिस्तानला माघार घ्यावी लागली. आपल्या कणखर नेतृत्वाने त्यांनी पाकिस्तानला पराभूत केले. या युद्धानंतर त्यांच्या नेतृत्वाने जगातील मातब्बर नेते प्रभावित झाले.

जय जवान, जय किसान या त्यांच्या मंत्राने देश भारावून गेला. लालबहादूर शास्त्री हे अवघे १९ महिने पंतप्रधान होते. या १९ महिन्यांच्या कालावधीत जनसामान्यांच्या हदशात त्यांनी अदळ अस्थान मिळवले. ११ जानेवारी १९६६ रोजी त्यांचे निधन झाले. जयंतीदिनी शास्त्रीजींना विनम्र अभिवादन !

श्याम ठाणेदार दौंड. जिल्हा पुणे. ९९२२४४६२९५

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचा पुढाकाराने अनुकंपाचा अनुशेष संपणार!

४ ऑक्टोबरला १०, ३०९ नियुक्तीपत्रे प्रदान करणार, यातील ५१८७ अनुकंपा उमेदवारांना

महासागर जिल्हा प्रतिनिधी भंडारा दि.०१ऑक्टोंबर : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी वर्षौनुवर्षे रखडलेली अनुकंपाप्रकरणे मार्गी लावण्याच्या सूचना दिल्यानंतर आता ही प्रक्रिया अंतिम टप्प्यात आली असून, येत्या ४ ऑक्टोबर रोजी ५१८७ अनुकंपा उमेदवारांना शासकीय नोकरीची नियुक्तीपत्रे प्रदान केली जाणार आहेत. याचवेळी ५१२२ एमपीएससीद्वारे नियुक्तांनाही प्रमाणपत्र दिली जाणार असून, एकाचदिवशी १०,३०९ उमेदवार शासकीय नोकरीत दाखल होतील. अशाप्रकारचा हा इतिहासातील एक अनोखा कार्यक्रम ठरेल. शासकीय नोकरीत असताना कर्मचा?याचा मृत्यू झाल्यास त्याच्या

पत्नी अथवा अपत्याला नोकरी दिली जाते. पण, कधी तांत्रिक कारणाने तर कधी प्रशासकीय दिरंगाईने या नियुक्त्या रखडत होत्या. त्यामुळे त्यांना दीर्घ प्रतीक्षा करावी लागते. अशात या संवेदनशील विषयात

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी लक्ष फडणवीस यांनी आधी १०० दिवस आणि नंतर १५० दिवसांच्या प्रशासकीय बैठकांमध्ये त्याचा आढावा घेतला आणि नवीन अनुकंपा धोरण तयार करण्यात आले.

त्याचा परिणाम म्हणून अनुकंपा प्रतीक्षायादीतील ५१८७ अनुकंपा उमेदवारांना एकाचवेळी नियुक्तीपत्रे दिली जाणार आहेत. यामुळे अनुकंपाचा एक मोठा अनुशेष संपुष्टात येणार आहे. ४ ऑक्टोबरला मुख्य कार्यक्रम हा मुंबईत होईल आणि मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री अजित पवार हे उपस्थित असतील, तर पालकमंत्री आपआपल्या जिल्ह्यात नियुक्तीपत्रे

ओबीसी विद्यार्थ्यांसाठी वसतीगृह योजनेतर्गत प्रवेशासाठी मुद्दतवाद

भंडारा दि.३० -शैक्षणिक सत्र २०२५-२६ करिता इतर मागास प्रवर्गातील मुलां/मुलींसाठी शासकीय वसतिगृहांमध्ये प्रवेशासाठी ऑनलाइन अर्ज प्रक्रिया सुरू झालेली आहे त्यानुसार इतर मागास बहुजन कल्याण विभागांतर्गत कार्यरतअसलेल्या मुलां-मुलींच्या वसतिगृहांमध्ये तसेच आधार व स्वयंम योजनेतर्गत १२ वीं नंतरच्या अभ्यासक्रमामध्ये प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेता येणार आहे.

उपरोक्त प्रमाणे शासनाच्या <https://hmas.mahait.org> या ऑनलाईन पोर्टलवर शासकीय वसतीगृह असलेल्या जिल्हयासाठी वसतीगृह, पंडित दिनदयाल

स्वयंम व ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले आधार योजना यासाठी १२वी नंतरच्या व्यवसायीक अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी दि.२६/१०/२०२५ पर्यंत अर्ज भरून ऑनलाईन भरलेला अर्जाची प्रिंट व आवश्यक कागदपत्रे संबंधीत वसतिगृहास विहीत मुदतीत सादर करावी. व तसेच शासकीय वसतीगृहासाठी पात्र असलेल्या तथापि गुणवत्तेनुसार व वसतीगृहाच्या क्षमतेअभावी वसतीगृहात प्रवेश न मिळालेल्या विद्यार्थ्यांचे अर्ज पंडित दिनदयाल स्वयंम व ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले आधार योजनेसाठी विचारल घेतले जातील. शासकीय वसतीगृह उपलब्ध नसलेल्या जि-

ल्हयासाठी पंडित दिनदयाल स्वयंम योजना व ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले आधार योजनांचे दिलेल्या शासनाच्या <http://hmas.mahait.org> या ऑनलाईन पोर्टलवर दि. २६/१०/२०२५ पर्यंत अर्ज भरून ऑनलाईन भरलेला अर्जाची प्रिंट व आवश्यक कागदपत्रे संबंधीत वसतिगृहास विहीत मुदतीत सादर करावी. अधिक माहितीकरीता इमाव, विमाप्र व विजाभज मुलां-मुलींचे शासकीय वसतीगृह भंडारा, येथील गृहपाल तसेच सहाय्यक संचालक कार्यालयाशी संपर्क साधावा असे आवाहन डॉ. सचिन मडावी सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण भंडारा या-नी केले आहे.

बोगस अपंग प्रमाणपत्र बनविणाऱ्याची होणार चौकशी

अनेकांचे दणाणले धाबे

महासागर प्रतिनिधी मोहाडी दि.०१ऑक्टोंबर : तालुक्यात बोगस अपंग प्रमाणपत्राच्या आधारे संजय गांधी निराधार योजनेचा लाभ घेऊन शासनाची दिशाभूल व फसवणूक करणाऱ्यावर कारवाईचा फास आवळला जाणार आहे. अपंग नसतानाही अनेकांनी विरीमिरी देऊन बोगस प्रमाणपत्र बनवून लाभ घेत असल्याचे समोर आले आहे.

मोहाडी तालुक्यातील अनेक गावांमध्ये तहसील कार्यालय आणि भंडारा सामान्य रुग्णालयाच्या कार्यालयात काही सक्रिय दलाला कडून आर्थिक देवाण घेवाण करून अपंग प्रमाणपत्र प्राप्त करणारे महाभाग आता रडारवर असल्याची माहिती आहे. आता प्रशासनाने या प्रकरणावर अंकुश लावण्यासाठी शक्ती चे पाऊल उचलले आहे. मोहाडी

तालुक्यातील २४११ लाभार्थ्यांच्या अपंग प्रमाणपत्राची पुन्हा चौकशी करण्याचा निणय्य प्रशासनाने घेतला आहे. या चौकशी द्वारे खरे आणि बोगस अपंग यांची स्पष्ट ओळख पटवली जाणार आहे. मोहाडी पोलिस स्टेशन मध्ये जिल्हा शल्य चिकित्सकाच्या तक्रारी नुसार तक्रार दाखल करण्यात आली असून तपास सुरू झाला आहे. या तक्रारीत अनेक लोकांचे नाव नमूद आहेत. या चौकशीमुळे भविष्यात अशा प्रकारच्या बोगस लाभार्थ्यांवर आळा बसेल. योजनेत पाददर्शकता येऊन प्रत्यक्षात खऱ्या अपंग लाभार्थ्यांना योजनेचा लाभ मिळेल. या सर्व तपासा नंतर संजय गांधी निराधार योजनेच्या लाभार्थ्यांची नोंदणी पुन्हा तपासून खरे व बोगस लाभार्थी यांच्यात फरक स्पष्ट केला जाणार आहे. यामुळे भविष्यात अशा घोटाळ्यांची पुनरावृत्ती टाळता येईल.

कठोर कारवाई होणार

बोगस लाभार्थ्यांनी शासनाची फसवणूक केल्याची गंभीर समस्या उभी राहिल्याने प्रशासनाने त्यांच्यावर कठोर कारवाई करण्याची तयारी दर्शविली आहे.

शासनाच्या योजनांचा गैरवापर करणाऱ्यांना सावध राहण्याची गरज असल्याचे पोलिस आणि प्रशासन दोघांनीही स्पष्ट केले आहे. बोगस लाभार्थ्यांनी लाभ घेणे थांबविले नाही, तर त्यांच्यावर गुन्हे दाखल होऊन वसुलीची कारवाई केली जाऊ शकते . अपंग प्रमाणपत्राची सत्यता

तपासण्यासाठी विशेष तज्ञांची नेमणूक केली आहे. सध्या पोलिस तपास चालू असून प्रत्येक लाभार्थ्यांची माहिती संकलित केली जात आहे.

शासनाला चुना लावण्याचे काम

अपंग नसलेल्या व्यक्ती बोगस प्रमाणपत्रावर सरकारी अनुदान , सामाजिक सुरक्षा योजना तसेच आर्थिक लाभ घेत आहेत. त्यामुळे योजना राबविणाऱ्याचा विश्वासघात होतो आहे. प्रशासनाने यासाठी डिजिटल रेकॉर्ड तपासणे सुरू केले आहे.

अपंगत्व प्रमाणपत्राचे छायाकीत प्रती , वैद्यकीय अहवाल आणि योजनेतील लाभांची नोंद घेऊन घोटाळ्याचे स्वरूप स्पष्ट केले जात आहे. स्थानिक नागरिकांनीही अपंग प्रमाणपत्र घेणाऱ्यांच्या गैरप्रकाराविरुद्ध प्रशासनाला माहिती पुरविण्याचे आवाहन केले आहे.

श्री साईबाबा पुण्यतिथी निमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन

महासागर प्रतिनिधी साकोली दि. ०१ऑक्टोंबर : श्री साईबाबा पुण्यतिथी उत्सवाकरीता श्री साई प्रसादालय पोस्ट ऑफिस च्या बाजूला उत्सवाचे पहिल्या (प्रारंभ) दिवशी मुगाडा शिरा, दुसरे (मुख्य) दिवशी खीर, तिसरे दिवशी बालुशाही व चौथे (सांता) दिवशी लापशी हे मिष्ठान म्हणून प्रसाद देण्यात येणार आहे.

उत्सवाच्या मुख्य दिवशी गुरूवार, दिनांक ०२ ऑक्टोबर रोजी पहाटे ०५.१५ वाजता श्रींची काकड आरती, पहाटे ०६.२० वाजता श्रींचे मंगलस्नान, सकाळी ०७.००

वाजता श्रींची पादयपूजा, सकाळी ०९.०० वाजता भिक्षा झोळी कार्यक्रम, तसेच सकाळी १०.३०

वाजता श्रींचे समाधी समोर आराधना विधीचा कार्यक्रम होईल. दुपारी १२.३० वाजता माध्यान्ह आरती तर दुपारी ०१.०० ते ०३.०० ‘साईभजन संध्या’ कार्यक्रम, सायंकाळी ०६.१५ वाजता धुपआरती होईल. सायं. ०७.३० ‘साईभजन संध्या’ कार्यक्रम होणार असल्याची माहिती साई मंदिर समितीचे सचिव अनिल मुकुटे यांनी कळविले आहे.

जास्तीत जास्त साईबाबा भक्तांनी सहभाग घेऊन पुण्यतिथी कार्यक्रम यशस्वी करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

डोकेदुखीचा त्रासमुळे महिलेनी केली गळफास घेवुन आत्महत्या

महासागर प्रतिनिधी अडयाळ दि. ०१ऑक्टोंबर : पो.स्टे. अडयाळ अंतर्गत की, यातील मृतक श्रीमती मंगला एकनाथ चिचमलकर वय ४७ वर्षे रा. भावड ता. पवनी जि. भंडारा हिला डोकेदुखीचा त्रास असल्याने ति मामाकडे राहत होती. यातील मृतक ही दि १३/०९/२०२५ रोजी घरी एकटीच हजर होती. तक्रारदार हे कामावर गेले होते घरी परत आल्यानंतर त्यांना बेडरुमचे दार बंद दिसल्याने आवाज दिला असता आवाज न आल्याने दार तोडले असता यातील मृतक हीने सिलींग फॅनला तिचे ओढणीने गळफास घेवुन मरण पावल्याचे दिसले असे अर्जदाराचे तोंडी रिपोर्ट वरून व वैद्यकीय मेमो वरून, ठाणेदार यांचे आदेशाने पो स्टे अडयाळ येथे मर्ग क्रमांक: - २९/२०२५ कलम १९४ बि.एन.एस.एस. अन्वये मर्ग नोंद करण्यात आला.

चिमुकल्यांनो गावागावात स्वच्छतेचे संदेशवाहक बना

***उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री माणिक चव्हाण यांचे आवाहन**

***स्वच्छता ही सेवा २०२५ अंतर्गत बोथली शाळेत विद्यार्थ्यांना स्वच्छता विषयक धडे**

महासागर प्रतिनिधी भंडारा दि.०१ऑक्टोंबर : जिल्ह्यात सुरू असलेल्या ‘स्वच्छता ही सेवा २०२५’ मोहिमे अंतर्गत काल सोमवारी ‘एक दिवस, एक तास, शालेय विद्यार्थ्यांकरिता स्वच्छता विषयक धडे’ हा उपक्रम राबविण्यात आला.

मोहाडी तालुक्यातील बोथली येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत प्रकल्प संचालक तथा

उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (पा. व स्व.) श्री माणिक चव्हाण यांनी हजेरी लावून विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. वैयक्तिक, घरगुती व गावापातळीवरील स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून देत त्यांनी चिमुकल्यांना स्वच्छतेचे संदेशवाहक बनण्याचे आवाहन केले.

स्वच्छता ही सेवा २०२५ मोहिमेचा एक भाग म्हणून जिल्ह्यात २ ऑक्टोबर पर्यंत विविध उपक्रम

राबविले जात आहेत. त्याअंतर्गत काल सोमवारी जिल्हाभरातील शाळांमध्ये एक दिवस एक तास विद्यार्थ्यांकरिता स्वच्छता विषयक धडे हा उपक्रम राबविण्यात आला.

मोहाडी पंचायत समिती मधील बोथली जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेला उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री माणिक चव्हाण यांनी भेट देऊन विद्यार्थ्यांसोबत संघ वेदाद साधला. या प्रसंगी जिल्हा कक्षाचे

शासनाच्या संवेदनहीनतेवर प्रश्नचिन्ह

महासागर प्रतिनिधी सिहोरा दि. ०१ऑक्टोंबर : तुमसर तालुक्यातील महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतील (मनरेगा) ग्रामरोजगार सेवक यांनी आपल्या विविध प्रलंबित मागण्यांसाठी पुकारलेल्या माहिऱ्याभराच्या कामबंद आंदोलनामुळे ग्रामीण भागातील विकासकामे, विशेषतः घरकुल योजना पूर्णतः ठप्प झाली आहे.

ग्रामरोजगार सेवकांनी दिलेल्या निवेदनात(दि.१२ आगस्ट २०२५)

नमूद केल्यानुसार, मनरेगाच्या मागण्यांवर प्रशासनाने कोणतीही कार्यवाही न केल्याने, त्यांनी १८ ऑगस्ट २०२५ पासून बेमुदत कामबंद आंदोलन सुरू केलेआहे.

लाभार्थीची अवस्थाबिकट, सरपंच हवालदिल : या आंदोलनाचा शेट आणि सर्वात गंभीर परिणाम घरकुल योजनेच्या लाभार्थींवर झाला आहे. ग्रामरोजगार सेवकांच्या कामात मोडणारे, घरकुल कामांसाठी अत्यंत आवश्यक असलेले मस्टर न निधाल्यामुळे हजारा कुटुंबांची आर्थिक कोंडी झाली आहे. मस्टर निधाल्याशिवाय घरकुलाच्या टप्प्याटप्प्याने मिळणाऱ्या निधीचे वितरण होत नाही. त्यामुळे बांधकामे अर्धवट स्थितीत थांबली असून, लाभार्थी उन्हा- पावसात प्रचंड अडचणींचा सामना करत आहेत. एकीकडे लाभार्थींच्या अडचणी आणि दुसरीकडे ग्रामपंचायतीची अन्य अत्यावश्यक कामे (रोजगार हमीची इतर कामे) खोडबल्याने सरपंच आणि ग्रामपंचायत प्रशासनावर मोठा ताण आला आहे.

लोकांना उत्तरे देतांना त्यांची दमछाक होत आहे. ‘प्रशासन फक्त आर्थिक कोंडी झाली आहे. मस्टर निधाल्याशिवाय घरकुलाच्या टप्प्याटप्प्याने मिळणाऱ्या निधीचे वितरण होत नाही. त्यामुळे बांधकामे अर्धवट स्थितीत थांबली असून, लाभार्थी उन्हा- पावसात प्रचंड अडचणींचा सामना करत आहेत. एकीकडे लाभार्थींच्या अडचणी आणि दुसरीकडे ग्रामपंचायतीची अन्य अत्यावश्यक कामे (रोजगार हमीची इतर कामे) खोडबल्याने सरपंच आणि ग्रामपंचायत प्रशासनावर मोठा ताण आला आहे.

लोकांना उत्तरे देतांना त्यांची दमछाक होत आहे. ‘प्रशासन फक्त

शेतकऱ्यांनी संघाला दूध पुरवठा करून आर्थिक उन्नती साधावी

***अध्यक्ष विलास काटेखावे यांचे प्रतिपादन * जिल्हा दुग्ध उत्पादक सहकारी संघाची आमसभा**

महासागर प्रतिनिधी भंडारा दि.०१ऑक्टोंबर :

निसर्गात लहरीपणामुळे शोती व्यवसाय तांत्रिकदृष्ट्या फायदेशीर उरत नसल्याने दुग्ध व्यवसाय हा शेतकऱ्यांचा प्रमुख व्यवसाय होणे काळाची गरज आहे. खजणी दुधाचा व्यवसाय करणाऱ्या अनेकांनी दुग्ध उत्पादकांना फसविले आहे. अशा वेळी दुग्ध उत्पादकांनी संघाला दुधाचा पुरवठा करून आर्थिक उन्नती साधावी, असे आवाहन भंडारा जिल्हा दुग्ध उत्पादक सहकारी संघाचे जिल्हाध्यक्ष विलास काटेखावे यांनी केले.

भंडारा जिल्हा दुग्ध उत्पादक सहकारी, संघाची २१ वी वार्षिक आमसभा आज दि. २९ सप्टेंबर रोजी मंगलम् सभागृह भंडारा येथे घेण्यात

आली. यावेळी त्यांनी सभेसमोर बोलतांना वरील आवाहन केले. व्यासपिठावर जिल्हा मध्यवर्ती बँकेचे अध्यक्ष सुनील फुंडे, अर्बन बँकेचे अध्यक्ष नानाभाऊ पंचबुद्धे, माजी खासदार मधुकर कुकडे, राष्ट्रवादी काँग्रेसचे प्रदेश महासचिव धनंजय दलाल, महेंद्र गडकरी, धनराज साठवणे, महादेव पचघरे, नरेश धुर्वे संचालक आशिष पातेरे, मनोहर लंडे, हितेश सेलगेकर, विलास शेंडे, नरेश पोटफोडे, विवेक पडोळे, आशिष मेश्राम, शरद कार, मुकुंदा अगासे. सौ. अस्मिता शहारे, सौ. अनिता ततिरमारे यांच्यासह इतर मान्यवर उपस्थित होते.

विलास काटेखावे पुढे म्हणाले, आमिष दाखवून दुध घेणारे व नंतर

वेळेवर पेमेंट न करणाऱ्या अनेक संस्था आहेत. मात्र संच नियमितपणे पेमेंट देत आहे. या तीन महिन्यात दुधाचा पुरवठा कमी असतो. त्यातच हिंदूंचे सण असतात. दुधाची मागणी जास्त, पुरवठा कमी अशी परिस्थिती असते. मात्र खर्च तेव्हाच होतो. उत्पादन कमी, खर्च जास्त अशी परिस्थिती आहे. ६० ते ७० लाख रुपये प्रति महिना संघाचा खर्च आहे. सध्या संघाचा सुगंधीत दुध, हलवा राज्याबाहेर जात आहे. २ कोटी ५६ लाखाचा प्रस्ताव राज्य शासनाकडे दिला आहे. आ. परिणय फुके यांच्या मध्यस्थीने तो लोकरच पारीत होईल, असेही ते म्हणाले.

यावेळी आमसभेत मांडण्यात आलेल्या विषयाला सर्वानुमते मंजूरी

लिचडे, ईश्वरदास लाखडे, श्रावण चव्हाण, प्रतिभा जीभकाटे, जयश्री घोर्लुर, रश्मी खोब्रागडे, स्वाती निकोसे, राजेश मेश्राम, देवा वाट, धनंजय सेलगेकर आदिंनी सहकार्य केले.

शेतकऱ्यांनी संघाला दूध पुरवठा करून आर्थिक उन्नती साधावी

***अध्यक्ष विलास काटेखावे यांचे प्रतिपादन * जिल्हा दुग्ध उत्पादक सहकारी संघाची आमसभा**

देण्यात आली. यात ताळेबंद, व्यापारी पत्रक, नफातोटा पत्रक अहवाल मंजूर व कायम करणे, ज्यादा आलेल्या खचीस मंजूरी देणे यासह अध्यक्षचांच्या परवानगीने आलेल्या विषयांवर चर्चा करण्यात आली.

सभेचे संचालन व आभारप्रदर्शन कार्यकारी संचालक करण रामटेके यांनी केले. सभेच्या यशस्वीतेसाठी दुग्ध उत्पादक संघाचे पदाधिकारी व कर्मचारी यांनी सहकार्य केले.

संघाने खर्चीत कपात करावी- सुनील फुंडे

संघाचा फायदा कमी व खर्च जास्त होत आहे. अशावेळी संघाने खर्चीत कपात करावी, वाहतुकीवर खर्च कमी करावे, रोजंदारी माणसे कमी करावी, दुग्ध संघाच्या फायद्यासाठी कठोर निणय्य घ्यावे, संस्थाची दुधात होणारी भेसळ थांबवावी, त्यात दर्जेदार दूध व कमी दर्जेदार दूध अशी विभागणी करून दुध विकत घ्यावी, अवकाळी पावसामुळे राज्य सरकारचा बजेट कोलमडणार आहे. जिल्ह्यातही अवकाळी परिस्थिती निर्माण झाली आहे. तेव्हा शासनाने कर्ममुक्ती करून शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन राशी द्यावी, अशीही मागणी जिल्हा बँकेचे अध्यक्ष सुनील फुंडे यांनी केली.

अहिंसा : भारतीय तत्त्वज्ञानाची मानवतेला दिलेली शाश्वत देणगी

या दोन परंपरांनी अहिंसेला केवळ धार्मिक उपदेश न ठेवता ती सामाजिक, नैतिक आणि वैयक्तिक जीवनाच्या प्रत्येक पातळीवर आचरणात आणली आहे.

भगवान बुद्धांनी करुणा, मैत्रीभावना आणि समत्व यांच्या माध्यमातून अहिंसेला मानवी जीवनाचा पाया बनविला, तर भगवान महावीरांनी अहिंसेला सर्वोच्च व्रत मानले. त्यामुळे भारताची ही देणगी केवळ एका देशापुरती मर्यादित राहिली नाही, तर तिने संपूर्ण जगाच्या वैचारिक इतिहासाला घडविले.

भगवान गौतम बुद्धांच्या शिकवणीत अहिंसेला करुणा आणि मैत्रीभावनेच्या माध्यमातून केंद्रस्थानी ठेवण्यात आले. बुद्धांनी मानवी जीवनातील दुःखाचे मूळ अज्ञान, लोभ आणि द्वेषात शाधले. त्यांनी सांगितले की प्रत्येक जीव दुःख टाळण्याची इच्छा करतो; त्यामुळे कोणत्याही जीवाला दुःख देणे ही सर्वात मोठी हिंसा आहे.

बुद्धांच्या पंचशीलांमध्ये पहिला नियम किंवा शील आहे ते म्हणजे प्राण्यांचा जीव घेणार नाही. हा नियम केवळ हत्या न करण्यापुरता मर्यादित नाही, तर इतरांना त्रास देणार नाही, शोषण करणार नाही, दास्य स्वीकारणार नाही, असेही त्याचे व्यापक स्वरूप आहे.

बुद्धांच्या अष्टांगिक मार्गात सम्यक दृष्टी, सम्यक वाणी, सम्यक कर्म, सम्यक आजीविका ही सर्व अंगे अहिंसेशी थेट जोडलेली आहेत. छोट बोलणे, कुटुंबाची वापरणे, परनिंदा करणे, लोभ,

मत्सर, क्रोध या सर्व मानसिक हिंसा आहेत. त्यामुळे बुद्धांनी मन, वाणी आणि कृती या तिन्ही स्तरांवर करुणा आणि मैत्री विकसित करण्यावर भर दिला. बौद्ध परंपरेतील मैत्रीभावना ध्यान म्हणजे अहिंसेचेच एक सुंदर व्यावहारिक रूप आहे.

या ध्यानात साधक स्वतःसाठी आणि सर्व प्राणिमात्रांसाठी शुभेच्छा व्यक्त करतो ह्रस्वपं प्राणी सुखी होवोत, सर्व प्राणी निरोगी राहोत, सर्व प्राणी शांततेत नांदोतह. या प्रक्रियेतून मनातील द्वेष, राग, मत्सर नाहीसे होऊन करुणा, प्रेम आणि सहजीवनभाव निर्माण होतो.

बुद्धांच्या शिकवणीचा समाजावर फार मोठा परिणाम झाला. त्याकाळी प्रचलित असलेल्या प्राण्यांच्या बलिदानांच्या प्रथा, जातीभेद, दास्यप्रथा यावर मोठ्या प्रमाणावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले. आशियातील चीन, जपान, श्रीलंका, थायलंड, कोरिया या देशांत बौद्ध धर्माचा प्रसार झाला आणि त्यासोबतच अहिंसेचा विचारही सर्वत्र रुजला. त्यामुळे अहिंसा ही केवळ भारतीय मूल्य न राहता संपूर्ण आशियाई संस्कृतीचा आधारस्तंभ ठरली.

तसेच जैन धर्माचें २४ वे तीर्थंकर भगवान महावीर यांनी अहिंसेला जीवनाचा केंद्रबिंदू मानला. त्यांच्या मते प्रत्येक जीवामध्ये आत्मा आहे आणि प्रत्येक आत्मा शुद्ध, शाश्वत व समान आहे. त्यामुळे कोणत्याही जीवाला दुखविणे म्हणजे स्वतःच्या आत्म्यावरच आघात करणे होय.

महावीरांनी पाच महान व्रते सांगितली झ अहिंसा, सत्य, अचौर्य, ब्रह्मचर्य आणि अपरिग्रह. यामध्ये अहिंसा हे सर्वोच्च व्रत मानले जाते, कारण त्याशिवाय इतर व्रतांचे अस्तित्त्वच अशक्य आहे. जैन आचारसंहितेनुसार अहिंसा केवळ हत्या टाळणे एवढीच मर्यादित नाही, तर ती विचार, वाणी आणि कृती या तिन्ही स्तरांवर आचरली जाणारी संपूर्ण जीवनपद्धती आहे.

जैन साधू-साध्वींनी आचरलेली अहिंसा इतकी सूक्ष्म आहे की ती पाहून जग थक्क होते. चालताना एखादा कीटक चिरडला जाणार नाही याची दक्षता घेणे, पाणी गाळून पिणे, रात्री न चालणे, जमिनीवर बसताना सूक्ष्म जीवांना इजा होणार नाही यासाठी पायाखाली कापड पसरवणे ही त्यांच्या जीवनातील वास्तव उदाहरणे आहेत.

इतकेच नव्हे तर ते वाणीतील कटुता, विचारांतील वैभवाय नांनाही हिंसा मानतात. गृहस्थांसाठीही महावीरांनी अहिंसेचा उपदेश केला. जाणूनबुजून कोणत्याही सजीवाला त्रास न देणे, व्यापारात फतवणूक न करणे, इतरांच्या संपत्तीवर ढोळा न ठेवणे, कुटुंबात संयम व करुणा

पाळणे ही गृहस्थांची अहिंसा ठरते.

जैन तत्त्वज्ञानाद्वारे अहिंसेच्या वैचारिक विस्ताराचे दर्शन घडवतात. सत्य एकांगी नसते; ते विविध दृष्टीकोनांतून समजावे लागते. त्यामुळे इतरांचा विचार नाकारणे, त्यांना चुकीचे ठरविणे, आपलेच सत्य अंतिम मानणे ही एक प्रकारची मानसिक हिंसा ठरते. तसेच प्रत्येक विधान सापेक्ष आहे, ते अमुकदृष्ट्या सत्य असते. त्यामुळे वादविवादात अडेलतडूपणा टाळून संवाद साधणे, परस्पर सहिष्णुता बाळगणे हेही अहिंसेचेच रूप आहे.

अशा प्रकारे जैन परंपरेने अहिंसेला जीवनाच्या प्रत्येक अंगात विस्तार दिला. या दीर्घ परंपरेला आधुनिक काळात नवे परिमाण दिले ते महात्मा गांधींनी. गांधीजींनी अहिंसेला केवळ वैयक्तिक चारित्र्याची गोष्ट न मानता सामाजिक व राजकीय संघर्षांचे प्रभावी साधन बनवले. त्यांनी सांगितले की सत्यासाठी लढताना अहिंसा हाच सर्वोत्तम मार्ग आहे.

ब्रिटिश साम्राज्याविरुद्ध लढताना महात्मा गांधीजींनी सत्याग्रहाच्या माध्यमातून अहिंसेचा उपयोग केला. त्यांनी दाखवून दिले की शस्त्र न उभलता देखील साम्राज्याला गुडघे टेकवता येतात.

महात्मा गांधीजींच्या या प्रयोगाने जगातील अनेक नेत्यांना प्रेरणा दिली.

मार्टिन ल्यूथर किंग, नेल्सन मंडेला, दलाई लामा यांसारख्या नेत्यांनी अहिंसेच्या मार्गाने सामाजिक परिवर्तन घडवून आणले. संयुक्त राष्ट्रसंघाने महात्मा गांधीजींच्या जन्मदिनी म्हणजेच २ ऑक्टोबर रोजी, आंतरराष्ट्रीय अहिंसा दिन घोषित करून भारतीय विचारघारेचे जागतिक महत्त्व अधोरेखित केले.

आजच्या युगात अहिंसेचे महत्त्व अधिकच वाढले आहे. विज्ञान-तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीमुळे मानवाला अवकाशाचा वेध घेता आला, संगणक व कृत्रिम बुद्धिमत्ता निर्माण करता आली, पण त्याचबरोबर युद्ध, दहशतवाद, अण्वस्त्रांची शर्यत, पर्यावरणाचा ऱ्हास, सामाजिक असमानता यांसारख्या समस्या अधिकच तीव्र झाल्या. मानवी लोभामुळे पृथ्वीचे संतुलन धोक्यात आले आहे.

हिंसा केवळ रणांगणावर नव्हे तर विचारांमध्ये, वाणीमध्ये आणि समाजरचनेतही वाढताना दिसते. अशा वेळी प्राचीन भारतीय तत्त्वज्ञानाची देणगी असलेली अहिंसा हीच मानवतेचा खरा आधार ठरते.

अहिंसा म्हणजे केवळ युद्ध टाळणे नाही, तर अहिंसा म्हणजे पर्यावरणाचा विध्वंस न करणे, प्राण्यांवर अनावश्यक अत्याचार न करणे, महिलांवर व दुर्बलांवर होणारी हिंसा थांबवणे, जातीय, धार्मिक व वांशिक भेदभाव दूर करणे, सामाजिक व आर्थिक अन्यायाला

अहिंसात्मक मार्गाने आव्हान देणे. जर प्रत्येक व्यक्तीने आपल्या दैनंदिन जीवनात विचार, वाणी आणि कृती या तिन्ही स्तरांवर अहिंसा पाळली, तर समाजात शांतता, प्रेम व सहजीवनाचे वातावरण निर्माण होईल.

अहिंसा ही केवळ उपदेशाची गोष्ट न राहता प्रत्यक्ष कृतीत उतरली पाहिजे. बौद्ध आणि जैन परंपरांनी दिलेली करुणा व मैत्रीभावना, गांधीजींनी दिलेला सत्याग्रहाचा मार्ग आणि संयुक्त राष्ट्रसंघाने अहिंसेला दिलेली जागतिक मान्यता या सर्व गोष्टी आपल्याला आठवण करून देतात की अहिंसा हीच भविष्यातील मानवतेची तारणहार आहे.

हिंसा विध्वंस घडवते, तर अहिंसा सुजन करते. हिंसा द्वेष वाढवते, तर अहिंसा मैत्री निर्माण करते. हिंसा मृत्यू पसरवते, तर अहिंसा जीवनाचा उत्सव साजरा करते. म्हणूनच आंतरराष्ट्रीय अहिंसा दिनानिमित्त आपण सर्वांनी हे स्मरण केले पाहिजे की, जर मानवतेचे भविष्य सुरक्षित, उज्वल आणि शांततामय करायचे असेल, तर अहिंसा हीच जीवनपद्धती म्हणून स्वीकारावी लागेल. हे केवळ भारताचेच नव्हे तर संपूर्ण जगाचे कर्तव्य आहे. अहिंसा ही भारतीय तत्त्वज्ञानाची मानवतेला दिलेली शाश्वत देणगी आहे आणि हीच देणगी आपल्याला उज्वल उद्याच्या दिशेने नेणारी आहे.

सन १९२५... नागपुराचा महल परिसर... विजयादशमीचा पवित्र दिवस... या दिवशी डॉ. केशव बलिराम हेडगेवार या युगप्रवर्तकाने एक असे बीज पेरले ज्याने पुढील काळात भारतीय समाज व राष्ट्रजीवनाला खोलवर स्पर्श केला. ते बीज होते राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे.

डॉ. हेडगेवार हे केवळ क्रांतिकारकच नव्हते तर समाजमनाचा वेध घेणारे चिंतक होते. त्यांनी स्वातंत्र्यलढ्यात भाग घेतला, तुरुंगवास भोगला; पण त्यांना प्रकषर्षने जाणवले की फक्त राजकीय स्वातंत्र्य मिळाले तरी राष्ट्र महान होणार नाही. जोपर्यंत समाज संघटित व आत्मविश्वासी होत नाही, तोपर्यंत भारत आपले प्राचीन वैभव गाठू शकणार नाही. हाच त्यांचा युगप्रवर्तक दृष्टिकोन होता.

संघटनेची सुरुवात
संघाची कार्यपद्धती वेगळीच होती. मोठे कार्यालय नाही, चमकदार प्रचार नाही. फक्त रोज भेटण्याची एक साधी पद्धत झ शाखा. खेळ, व्यायाम, गीत, प्रार्थना आणि संवाद यामधून स्वयंसेवक घडू लागले. हीच शाखा पुढे समाजनिष्ठ, अनुशासित आणि चारित्र्यसंपन्न कार्यकर्त्यांची शाळा ठरली.

सामाजिविश्वासाची कमाई
डॉ. हेडगेवार आणि त्यानंतर गुरुजी माधव सदाशिव गोलवलकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली संघ वाढत गेला. १९४० मध्ये नागपूर प्रशिक्षण वर्गात हेडगेवार म्हणाले, आज माझ्या डोळ्यासमोर हिंदू राष्ट्राची प्रतिकृती उभी आहे. आज भारतातील ९८ टक्के जिल्ह्यांत व ९२ टक्के तालुक्यांत संघशाखा सुरू आहेत.

: राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ : समाज जागरणाचा युग प्रवर्तक प्रवास

८३,१२९ दैनिक आणि ३२,१४७ साप्ताहिक शाखा ही त्याची साक्ष आहे.
सत्याग्रहाची ताकद
१९४८ मध्ये संघावर बंदी आली. मात्र स्वयंसेवकांनी अहिंसक सत्याग्रह केला आणि सरकारला ती बंदी उठवावी लागली. हे दाखवून दिले की संघ हा केवळ संघटनाच नाही तर लोकशाही व सत्यशक्तीवर विश्वास ठेवणारे आंदोलन आहे.

समाजकार्याचा विस्तार
बंदी उठल्यानंतर संघाने शिक्षण, विद्यार्थी, कामगार, शेतकरी, वनवासी, सेवा व कला अशा अनेक क्षेत्रांत स्वतंत्र संघटनांची निर्मिती केली. विद्या भारती, विद्यार्थी परिषद, भारतीय मजदूर संघ, भारतीय किसान संघ, सेवा भारती, संस्कार भारती अशा ३२ हून अधिक

संघटनांनी समाजकार्याची पायाभरणी केली.
सेवा ही संघटनाची ओळख
डॉ. हेडगेवार यांच्या जन्मशताब्दी वर्षी (१९८८-८९) सेवा कार्य हे संघाच्या तिसऱ्या टप्प्याचे केंद्र ठरले. १९९० मध्ये सेवा विभाग सुरू झाला. आज देशभरात १,२९,००० हून अधिक सेवा प्रकल्प सुरू आहेत. आपत्ती, भूकंप, पूर, महामारी कुठलीही परिस्थिती असो स्वयंसेवक

तळाळ मदतीसाठी धावून जातात.
ग्रामविकास व गोसंवर्धन
संघ ग्रामीण जीवनाशीही घट्ट जोडलेला आहे. जैविक शेती, भारतीय गाईचे संवर्धन, ग्रामविकास व शेतकऱ्यांचे प्रशिक्षण या क्षेत्रांत स्वयंसेवक कार्यरत आहेत. गाव बदलले तर राष्ट्र बदलेल हा हेडगेवारांचा दृष्टिकोन आजही

विजयादशमी : दुर्गुणांवर मात करण्याचा संकल्प !

नवरात्रीच्या दहाव्या दिवशी, म्हणजेच आश्विन शुद्ध दशमीला दसरा साजरा केला जातो. या दिवशी श्रीरामांनी रावणावर विजय मिळवून

त्याचा वध केला. या अभूतपूर्व विजयामुळे या दिवसाला विजयादशमी असे म्हटले जाते. सत्याचा असत्यावर विजय यांचे प्रतीक म्हणजे विजयादशमी !

श्रीरामांनी रावणाच्या दहा शिरांचा वध केला. ही दहा शिरे म्हणजे दहा दुर्गुणांचे प्रतीक आहेत—काम, क्रोध, लोभ, मोह, मद, मत्सर, अन्याय, स्वार्थ, असत्य आणि क्रौर्य. हे दुर्गुण प्रत्येक व्यक्तीत कमी-अधिक प्रमाणात असतात. हेच दुर्गुण आपल्या जीवनातील प्रत्येक क्षेत्रात अडथळे निर्माण करतात.

म्हणूनच त्यांचे निर्मूलन करणे आवश्यक आहे. विजयादशमी म्हणजे या दुर्गुणांवर विजय मिळवण्याची संधी ! रावणदहनासोबतच आपल्यातील दुर्गुणांचे दहन करून सद्गुणांची वृद्धी व्हावी, याकरिता कटिबद्ध होणे हा विजयादशमी साजरी करण्यामागचा खरा उद्देश असावा. समाजात सद्गुणांची वृद्धी झाली तर सर्वत्र शांती आणि सौहार्दाचे वातावरण निर्माण होईल. विजयादशमीचा हा संदेश जीवनाला आध्यात्मिक दिशेकडे घेऊन जाणारा आहे.

■ **सौ. प्रिया बागडेदेव, छिंदवाडा.**

दसरा हा साडेतीन मुहूर्तांपैकी एक मुहूर्त आहे. सत्याचा असत्यावर विजय यांचे प्रतीक मानून हा दिवस साजरा केला जातो. साधारणपणे त्रेतायुगापासून साजरा केल्या जाणाऱ्या या सणाला हिंदु धर्मांमध्ये अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. हा दिवस नवीन कार्याचा प्रारंभ करण्यासाठी अत्यंत शुभ मानला जातो. या दिवशी इष्टमित्रांना आपट्याची पाने हसोनेहून म्हणून वाटण्याची प्रथा महाराष्ट्रात आहे. सोने वाटण्याच्या प्रथेचा संबंध एका कथेशी आहे. राजा कौत्स यांनी आपले गुरू वरतू यांच्याकडून विद्या प्राप्त केली. कौत्स राजाने आग्रह केल्यानंतर त्यांनी १४ कोटी सोन्याच्या नाण्यांची मागणी दर्शिलेत केली; परंतु कौत्स राजाकडे एवढी नाणी नसल्यामुळे त्याने अयोध्येतील रघुराजाकडे धाव घेतली. मात्र, रघुराजाने नुकताच यज्ञ करून सर्व संपत्ती दान

केली होती, त्यामुळे त्यांनी कौत्साला दुसऱ्या दिवशी येण्यास सांगितले. रघुराजाने कुबेरावर विश्वास ठेवून त्यांना हवी तेवढी संपत्ती देण्याचे मान्य केले. त्यानुसार कुबेराने रात्री धनवर्षाव केले. तरीही कौत्साने त्याच्या आवश्यकतेइतक्या म्हणजे केवळ १४ कोटी सुवर्णमुद्रांच घेतल्या आणि त्या आपल्या गुरूंना, म्हणजे वरतू त्र्यंशना, गुरुदक्षिणा म्हणून दिल्या. दरिद्र असूनही स्वतःसाठी एकही सुवर्णमुद्रा घेतली नाही. बाकीच्या मुद्रांना लोकांनी घेऊन जाव्यात, असे त्यांनी सांगितले. तेव्हापासून आपण दसऱ्याला आपट्याची पाने एकमेकांना सोने म्हणून देतो. या कथेच्या माध्यमातून दानाचे महत्त्व लक्षात येते. आपल्या जीवनातील समस्यांचे मूळ कारण शोधले तर बरेचदा आपली लोभो आणि संश्रही वृत्ती असते. म्हणूनच दसऱ्याच्या शुभ मुहूर्तावर राजा कौत्सप्रमाणे दानी होण्याचा संकल्प करू या.

■ **सौ. वर्षा आवदे, नागपूर.**

नवरात्रोत्सव : शक्तीच्या उपासनेतून संस्कृतीचे संवर्धन आणि दिशादर्शन

आणि भजन, बंगालमध्ये दुर्गापूजेचा भव्य जल्लोष, तर दक्षिणेत गोलू मांडणी आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम. यातून नवरात्र केवळ धार्मिक नव्हे, तर कला, संगीत, नृत्य, पोशाख, खाद्यसंस्कृती आणि स्त्रीशक्तीचा उत्सव म्हणूनही ओळखला जातो. असे असले तरीही, या सणाचे स्वरूप दिवसेंदिवस बदलते आहे, ही एक आकानात्मक बाब आहे. पूर्वी या उत्सवातून भक्ती, साधना आणि समाजसेवेवर भर दिला जात होता; आज मात्र काही मंडळांत बडेजाव, ढोल-ताशांचा अतिरेक, खर्चिक देखावे आणि स्पर्धात्मकतेचे वातावरण दिसते. परिणामी, सणाचा गाभा हा भक्ती, साधेपणा आणि शुद्धता हरवताना दिसून येत आहे.

वर्तमान स्थितीत ध्वनी व वायुप्रदूषण, कचरा व्यवस्थापनाचा अभाव, वाहतूक कोंडी, अन्न व वस्त्रांचा अपव्यय या समस्या प्रकर्षाने जाणवतात. त्यामुळे सामाजिक व पर्यावरणपूरक नवरात्र साजरा करावयाचा असेल तर प्रत्येक नागरिकाने ही जबाबदारी आपली म्हणून घेतली पाहिजे .

नवरात्र हा स्त्रीशक्तीचा सन्मानाचा उत्सव असल्याने कन्यापूजन, हळदीकुंकू यांसारखे उपक्रम महिलांना सामाजिक एकात्मतेचा अनुभव देतात. म्हणूनच अशा

उपक्रमांना प्राधान्य दिले पाहिजे. नवरात्रीची खरी पूजा म्हणजे स्त्रियांना निर्णयप्रक्रियेत स्थान, आर्थिक स्वावलंबनासाठी प्रोत्साहन आणि समानतेचा आदर देणे होय. मंडळांनी केवळ सजावट व देखावे न करता काही उपक्रम राबवणे आवश्यक आहे, जसे की, पर्यावरणपूरक मूर्ती व सजावट, ध्वनीप्रदूषण नियंत्रण, शिक्षण, आरोग्य, पर्यावरण संवर्धनावरील उपक्रम,स्थानिक कारागरी व महिलांना रोजगाराच्या संधी, स्वच्छता, रक्तदान व अन्नदान शिबिरांचे आयोजन असे कार्यक्रम द्याव्यात पाहिजेत.

आजची तरुण पिढी सणांकडे केवळ सेरेफी आणि शोशल मीडियाच्या माध्यमातून पाहते आहे. त्यामुळे पुढच्या पिढीसाठी योग्य संदेश देण्यासाठी, सणांचा गाभा नव्या पिढीपर्यंत पोहोचवण्यासाठी शाळा-कॉलेजांमध्ये कार्यशाळा, लोककला संगीताचे कार्यक्रम व तंत्रज्ञानाच्या मदतीने देवीकथांचे सादरीकरण करणे गरजेचे आहे.

सण केवळ मौजमजेसाठी किंवा दिखाव्यासाठी नसून, मूल्यशिक्षण, समाजप्रबोधन आणि संस्कृतीची परंपरा पुढच्या पिढीकडे सुपूर्त करण्याचे माध्यम आहेत, हे विसरून चालणार नाही.

नवरात्रोत्सव हा धर्म, संस्कृती आणि समाजाभिमुखतेचा संगम आहे. देवीची आराधना म्हणजे केवळ मंदिरातील पूजा नाही, तर स्त्रियांना समान सन्मान, समाजासाठी सेवा आणि आत्मिक उन्नतीचा मार्ग आहे.

आपण हा उत्सव केवळ दिखावा म्हणून नव्हे, तर संस्कारांची जपणूक म्हणून साजरा केला पाहिजे. म्हणून आधुनिक तंत्रज्ञानाचा योग्य वापर करूनही धार्मिकता, संस्कृती आणि पर्यावरणपूरकतेची गंगा अखंड वाहती ठेवणे हीच खरी शक्तीपूजा आहे.

भारतीय सण हे केवळ धार्मिक विधी नसून सांस्कृतिक, सामाजिक आणि वैचारिक अधिष्ठान लाभलेले उत्सव आहेत. त्यात नवरात्रोत्सव म्हणजे स्त्रीशक्तीचा उत्सव, भक्तीचा पर्व आणि समाजसमरसतेचा संगम आहे.

नऊ रात्री... नऊ रूपं...

नऊ दिवसांची आराधना.

देवी दुर्गेच्या रूपांतून आपल्याला फक्त विजयाची कथा नव्हे, तर प्रत्येक व्यक्तीच्या आंतरिक संघर्षांवर मात करण्याची प्रेरणा मिळते.

गरबा आणि डांडियामधील चैतन्य असो, दुर्गापूजेतील भव्यता असो, किंवा महाराष्ट्रातील साधेपणातील भक्तिभाव असो यातून नवरात्रोत्सव आपल्याला विविध रूपांतून अनुभवायला मिळतो. या सर्व अनुभवांमध्ये एक गोष्ट प्रकर्षाने जाणवते ती म्हणजे शक्तीचा जागर. सध्या सणाचे स्वरूप बदलते आहे, यात शंका नाही. मात्र त्या बदलांना विधायक दिशा देणे आपल्या हाती आहे. आवाजाच्या मर्यादा सांभाळत, पर्यावरणपूरक साधनांचा वापर करत, आणि स्त्रियांना समान सन्मान देत आपण सण अधिक अर्थपूर्ण करू शकतो.

नवरात्रोत्सवाची खरी पूजा म्हणजे स्त्रीला आदराने स्थान देणे, समाजात सकारात्मक बदल घडवणे, आणि संस्कृती जपत पुढे जाणे.

जग कितीही आधुनिक झालं, तरी आपल्या मूळ मूल्यांना विसरून चालणार नाही. सणांचा खरा अर्थ म्हणजे समाजासाठी मूल्य निर्माण करणं. कारण सण म्हणजे संस्कृतीचं जतन, आणि संस्कृती म्हणजे आपली ओळख.

■ ■ ■

बाप्पूंची स्वच्छता दशसूत्री!

जण एखादी व्यक्ती स्वच्छ नसेल, तर ती निरोगी राहू शकत नाहीहे महात्मा गांधींच्या या विचारांवर कोण बरे असमत होऊ शकेल. हा विचार ज्याच्या त्याच्या व्यक्तिगत पातळीवर असला तरी, त्याचे दुष्परिणाम व्यक्तिगतरीत्या कुटुंबावर आणि समाजावर होत असतात.

आपल्या डोंडिंग रूप प्रमाणे स्वच्छतागृहे स्वच्छ ठेवावे हे महत्त्वाचे आहे.

हे विधान ज्यावेळेसचे आहे, तेव्हा स्वच्छतागृहाची संख्या ही देशात मोजकीच होती.जी आज मोठ्या संख्येने आहे, परंतु हल्लीच्या काळात स्वच्छतागृह ही स्वच्छ असावी, अशी जाहिरात व्यावसायिक हेतूने रिते अभिनेता करताना दिसतात.

नद्या स्वच्छ ठेवून आपण आपली सभ्यता जिवंत ठेवू शकतो.

परंतु आज दुर्दैवाने प्रदूषित नद्यांच्या यादीत जगभराच्या दृष्टिकोनातून आपला देश प्रथम दहा क्रमांकात आहे. ज्या देशात नदीला माता मानले जाते, पूजन करतो त्याआज गटारगंगा झाल्याचे दिसतात.

आंतरिक स्वच्छता ही पहिली गोष्ट आहे जी शिकविली पाहिजे.

आज समाजात शारीरिक स्वच्छतेबाबत बहुतांशी सुधारणा झालेली दिसते आणि तीही' उपर से टाट्‌टम्, अंदर से राम जाने' या म्हणीप्रमाणे. पाच कर्मंदिये एक वेळ स्वच्छ करू शकू ! परंतु एक सूक्ष्म इंदिय आहे, ते म्हणजे मन. त्याची स्वच्छता होणे ही अत्यंत गरजेचे आहे. मन स्वच्छ झाले तर काया, वाचा, मनो हिंसा होऊ होणार नाही, असे बापूजींना

शशिकांत मधुकर तोटे

दारव्हा, जि. यवतमाळ

९१३०८३४३५८

होत नाही. या उलट चूक दाखविण्याा दोषी ठरविले जातं आणि ते सुद्धा मुठभर चुकीच्या लोकांमुळे. त्यामुळे औदायार्थी आता हिंसा होते.

प्रत्येकाने स्वतःचा कचरा स्वच्छ करावा.

किती सोपे वाक्य आहे बापू. परंतु आम्ही अवघड करून टाकल्ये. केळी खाल्ली की त्याची सालवट आहे तिथेच टाकून देणार. मावा, तंबाखू खाऊन तिथेच थुंकून घाण करणार. स्वतःच केलेल्या कचऱ्याची विल्हेवाट न लावता उघड्यावर फेकून देणाऱ्यांना बापूंचा सल्ला अत्यंत मोलाचाआहे.

आपल्या आचरणात स्वच्छता अशा प्रकारे स्वीकारा की ती आपली सवय बनेल!

बापूंनी दर्शविलेली स्वच्छतेची दशसूत्री च्या पालनाने जीवनात सवयींच्या रूपांतरित व्हायला अजून तरी फार मोठा अवकाश दिसतो, हेच फार मोठे दुर्भाग्य आहे.

राजकीय स्वातंत्र्यापेक्षा स्वच्छता महत्त्वाची.

बापूंची शेवटचे स्वच्छते बाबत सूत्र फार मनाला विचलित आणि अस्वस्थ करते. आज स्वच्छता दुय्यत्वा

स्थानी आली बापू. राजकीय स्वातंत्र्याचा जिकडे तिकडे बोलवला आहे. पुढारी मोठे आणि वैचारिक, नीती, मूल्ये छेटी झाली आज. तुमच्या विचारांच्या आचरण नव्हे, तर भांडवल होत आहे बापू.

तुमच्या वैचारिक स्वनांची पूर्तता करण्यास अद्याप तरी अवकाशात दिसतो. तुमची वैचारीक मूल्य, आदर्श, शाश्वत आहेत. त्या मार्गाने चालणाऱ्यांचा प्रवास मात्र आज कासव गतीने आहे बरं का ?

अक्षीकायन
प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२९३९४३९९)

प्रश्नचिन्ह?
मातृ शक्तिके आम्ही उपासक
नवरात्रीत करतो गुणगाण
विनयभंग विटंबना पाहता
कसं म्हणावं बरं
भारताची संस्कृती महान?

उदो उदो आहे
मातृशक्तिचा देशात
महिला कां येती
सातच्या आत घरात ?

खरेच का आमची
बेगडी आहे भक्ति
की विसरलो आम्ही
भारताची संस्कृती?

सॅमसंग सॉल्व्ह फॉर टूमारो २0२५ ने ग्रँड फिनालेसाठी २0 अंतिम संघांची घोषणा केली

मुंबई, १ ऑक्टोबर : सॅमसंग या भारतातील सर्वात मोठ्या ग्राहक इलेक्ट्रॉनिक्स ब्रँडने आज त्यांची संपूर्ण भारतातील नाविन्यता स्पर्धा 'सॅमसंग सॉल्व्ह फॉर टूमारो २0२५'च्या चौथ्या पर्वाच्या अव्वल २0 अंतिम संघांची घोषणा केली.

अंतिम स्पर्धकांमध्ये भारतातील ग्रामीण भागांमधील, तसेच १२ राज्यांतील द्वितीय व तृतीय श्रेणीच्या शहरांमधील तरुण गुणवंतांचा समावेश आहे, यामधून तरुण परिवर्तनकर्त्यांना त्यांच्या समुदायामधील व्यापक समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यास प्रेरित करण्याप्रती या उपक्रमाचा दृष्टिकोन दिसून येतो. यंदा, १४ वर्षीय तरुण अंतिम स्पर्धक म्हणून पात्र ठरला, सर्व मुली असलेल्या संघाने अंतिम फेरीमध्ये प्रवेश केला आणि ईशान्येकडील दोन संघांनी अव्वल २0 मध्ये स्थान मिळवले.

ते नाविन्यतांवर काम करत आहेत, जसे दृष्टिदोष असलेल्या व्यक्तींना स्वतंत्रपणे बुद्धिबळ खेळण्यास सक्षम करण्यासाठी एआय-समर्थित सोल्युशन, प्रत्युणाबाबत माहिती मिळण्यासाठी आणि वोक्सेल मॅप्स तयार करण्यासाठी इमेजिंग सेन्सर्स माऊटेड झोन्स.

वुईवर्क इंडिया मॅनेजमेंट लिमिटेडची प्राथमिक समभाग विक्री ३ ऑक्टोबरपासून

नागपूर, १ ऑक्टोबर : वुईवर्क इंडिया मॅनेजमेंट लिमिटेड (कंपनी) च्या प्रत्येकी १० रुपये दर्शनी मूल्याच्या प्रति इक्विटी शेअरसाठी (इक्विटी शेअर्स) प्राथमिक समभाग विक्री शुक्रवार 0३ ऑक्टोबर २0२५ रोजी खुली करण्याचा प्रस्ताव आहे. प्रमुख गुंतवणुकदाराच्या बोलीचा दिनांक त्याआधी एक दिवस म्हणजेच बुधवार, 0१ ऑक्टोबर २0२५ आहे. बोली/ऑफर मंगळवार, 0७ ऑक्टोबर २0२५ रोजी बंद होईल.

प्रत्येकी १० रुपये दर्शनी मूल्याच्या प्रति इक्विटी शेअरसाठी ६९५ रुपये ते प्रत्येकी १० रुपये दर्शनी मूल्याच्या प्रति इक्विटी शेअरसाठी (इक्विटी शेअर्स) ६४८ रुपये पर्यंतचा किंमतपट्टा निश्चित करण्यात आला आहे. बोली प्रत्येकी १० रुपये दर्शनी मूल्याच्या किमान २३ इक्विटी शेअरसाठी आणि त्यानंतर प्रत्येकी १० रुपये दर्शनी मूल्याच्या २३ इक्विटी शेअर्सच्या पटीत लावता येईल.

कंपनीच्या प्राथमिक समभाग विक्री ऑफरमध्ये ४६, २९६, २९६ पर्यंतच्या इक्विटी शेअर्सची ऑफर फॉर सेल आहे. ऑफर फॉर सेल मध्ये ३५,४०२,७९० पर्यंतचे इक्विटी शेअर्स एम्बसी बिल्डकॉन एलएलपी (प्रवर्तक विक्री समभागधारक) आणि १०,८९३,५०६ पर्यंतचे इक्विटी शेअर्स १ एरियल वे टेन्ट लिमिटेड (गुंतवणुकदार विक्री समभागधारक) यांचे आहेत.

येथून पुढे, पात्र कर्मचाऱ्यांसाठी राखीव असलेल्या कर्मचा‍री आरक्षण भागातर्गत अर्ज करणाऱ्या पात्र कर्मचाऱ्यांना त्यांची वैध बोली ऑफर किंमती एवढी किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास इक्विटी शेअर्सचे प्रमाणात वाटप केले जाईल. प्रमुख गुंतवणुकदारांखेरीज सर्व संभाव्य गुंतवणुकदारांनी आपापल्या एएसबीए खाल्याचा तपशील आणि यूपीआय अर्जदारासाठी यूपीआय आयडीसह जाहीर करून अर्जाची विहित रक्कम ॲप्लीकेशन सपोर्टेड बाय ब्लॉक अमाऊंट (एएसबीए) प्रक्रियेद्वारे करून ठेवणे बंधनकारक आहे. त्यानुसार योजनेत सहभागी करून घेण्यासाठी सर्व बोली रकमा या सेफ सर्टिफाइड सिंडिकेट बँक्स एएससीएसबीटीफ किंवा यूपीआय यंत्रणे अंतर्गत स्पॉन्सर बँकेतर्फे ब्लॉक करून ठेवण्यात येतील. प्रमुख गुंतवणुकदारांना त्यांच्यासाठीच्या हिश्रात एएसबीए प्रक्रीयेनुसार सहभागी होण्याची परवानगी नाही.

कंपनीचे इक्विटी शेअर्स बीएसई लिमिटेड आणि नॅशनल स्टॉक एक्सचेंज ऑफ इंडिया लिमिटेड वर सूचीबद्ध करण्याचे प्रस्तावित आहे.

जेएम फायनान्सीयल लिमिटेड, आयसीआयसीआय सिक्युरिटीज लिमिटेड, जेफरीज इंडिया प्रायव्हेट लिमिटेड, कोटक महिंद्रा कॅपिटल कंपनी लिमिटेड आणि ३६0 ONEWAM लिमिटेड हे या इश्यूचे बुक रॅनिंग लीड मॅनेजर्स आहेत.

येथे वापरल्या गेलेल्या परंतु परिभाषित न केलेल्या सर्व कॅपिटलाइज्ड शब्दांचा अर्थ आरएचपी मध्ये नमूद केल्यासारखाच असेल.

याव्यतिरिक्त आंतरराष्ट्रीय सीमेवरील घुसखोरी आणि

सुरक्षा उल्लंघनांचा इशारा देण्यासाठी झोन-सक्षम एआय मॉनिटरिंग सिस्टमचा देखील विचार केला जात आहे. निवडलेल्या संघांनी चार प्रमुख थीम्स अंतर्गत संकल्पना सादर केल्याः सुरक्षित, स्मार्ट व सर्वसमावेशक भारतासाठी एआय; भारतातील आरोग्य, स्वच्छता व स्वास्थ्याचे भविष्य; तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून पर्यावरणीय स्थिरता; आणि शिक्षण व उज्ज्वल भविष्याकरिता क्रीडा व तंत्रज्ञानाच्या माध्यमातून सामजिक परिवर्तन.

”सॅमसंग सॉल्व्ह फॉर टूमारो दरवर्षाला अधिक मोठी, अधिक आकर्षक व अधिक सर्जनशील बनत आहे, तसेच भारतातील ग्रामीण व दुर्गम भागांपर्यंत पोहोचत आहे आणि स्मार्ट भारतासाठी नाविन्यतेचे लोकशाहीकरण करण्याच्या सॅमसंगच्या दृष्टिकोनासह पुढे वाटचाल करत आहे. अव्वल २० अंतिम स्पर्धकांमधून दिसून येते की, सहानुभूती व संदर्भासह तंत्रज्ञानाचा वापर केल्यास आरोग्यसेवा, शाश्वतता किंवा सर्वसमावेशक क्रीडा असो व्यक्तींच्या जीवनात परिवर्तन घडून येऊ शकते.

आम्ही प्रत्यक्ष पाहिले आहे की विद्यार्थी एआयचा वापर करत काही सर्वात प्रचलित आरोग्यसेवा आव्हानांचे निराकरण करत आहेत, तसेच आयओटी व इतर उद्योन्मुख तंत्रज्ञानांचा वापर करत वृद्धांना व विकलांग व्यक्तींना साह्य करत आहेत, ज्यामुळे यंदाची स्पर्धा अधिक सर्वसमावेशक ठरली आहे,” असे सॅमसंग सारूथवेस्ट एशियाचे कॉर्पोरेट उपाध्यक्ष एसपी चुन म्हणाले.

२0२५च्या पर्वांमध्ये भारताच्या कानाकोपऱ्यातून अर्ज आले होते, ज्यामध्ये काचर (आसाम), बनगणपल्ली (आंध्र प्रदेश), बंगापत (उत्तर प्रदेश), महबूबनगर (तेलंगणा) आणि सुंदरगड (ओडिशा) यांसारख्या ठिकाणांमधून प्रबळ प्रादेशिक प्रतिनिधीत्वाचा समावेश होता.

आयआयटी दिल्लीच्या अत्याधुनिक प्रयोगशाळांमध्ये अनुभवतामक, प्रत्यक्ष प्रोटोटाइपिंग उपक्रमात सहभागी झालेल्या ४0 संघांसह नुकतेच संपलेल्या उपांत्य फेरीतून अव्वल २0 संघांची निवड करण्यात आली. हा टप्पा सॅमसंग सॉल्व्ह फॉर टूमारोच्या माजी विद्यार्थ्यांच्या सहयोगाने आयोजित करण्यात आला

होंडा मोटरसायकल आणि स्कूटर इंडिया ने नागपूरमध्ये रोड सेफ्टी कन्वेन्शनचं आयोजन केलं

नागपूर, १ ऑक्टोबर : होंडा मोटरसायकल आणि स्कूटर इंडिया ने नागपूर, महाराष्ट्रमध्ये रोड सेफ्टी कन्वेन्शनचं आयोजन केलं, ज्यामध्ये २00 पेक्षा अधिक शाळांचे मुख्याध्यापक आणि शिक्षक सहभागी झाले. ही उपक्रम एचएमएसआईच्या आपल्या भावी पिढीसाठी मानसिकता विकास या काळ प्रकल्पाचा भाग आहे, ज्याचा उद्देश लहान वयातच मुलांमध्ये सुरक्षित रस्ते वापरण्याच्या सवयी विकसित करणे आहे.

हा कन्वेन्शन श्री गौतम गेडाम (शिक्षण अधिकारी, माध्यमिक), जिल्हा परिषद नागपूर; श्री प्रविण कांबळे (उप शिक्षण अधिकारी, माध्यमिक), जिल्हा परिषद नागपूर; श्री नरेंद्र गोरखेडे (सहायक पोलीस निरीक्षक, जिल्हा वाहतूक शाखा, नागपूर ग्रामीण); आणि श्री प्रभू नागराज (ऑपरॅटिंग ऑफिसर, कॉर्पोरेट अफेयर्स, होंडा मोटरसायकल आणि स्कूटर इंडिया) यांच्या उपस्थितीत आयोजित करण्यात आला

कैलाश खेर यांनी आपल्या भावपूर्ण आवाजाने गायले झी टीव्हीच्या गंगा माई की बेटियाँ या मालिकेचे शीर्षकगीत !

मुलींना सहाना (सुष्टी जैन), स्नेहा (अमनदीप सिधू) आणि सोनी (वैष्णवी प्रजापती) सामर्थ्य, स्वाभिमान आणि मायेने वाढवण्याचा निर्णय घेतात. वाराणसीच्या पारवभूमीवर घडणारी ही कथा कि्यांची जिद्द आणि आई-मुलींचे अतूट नाते साजरे करते.

आपला अनुभव सांगताना कैलाश खेर म्हणाले, या गाण्याशी माझा अत्यंत सखोल आणि भावनिक असा संबंध जुळला कारण यात आई आणि मुलींचे शाश्वत नाते अप्रतिमरीत्या व्यक्त केले आहे. झी टीव्हीच्या गंगा माई की बेटियाँसाठी हे गाणे गाणे हा माझ्यासाठी खूपच खास अनुभव ठरला. या गाण्यात प्रचंड प्रेम आणि भक्तीची भावना आहे आणि तीच भावना प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचेल अशी मला आशा आहे. कैलाश खेर यांच्या भावपूर्ण आवाजासोबत आणि मालिकेच्या हृदयस्पर्शी कथाकथनासह, गंगा माई की बेटियाँ प्रेक्षकांच्या भावनांना नक्कीच स्पर्श करेल. गंगा माई की बेटियाँ दररोज रात्री ९ वाजता फक्त झी टीव्हीवर प्रसारित होत आहे.

सत्रादरम्यान शिक्षकांना किड्स माईडसेट वॅज अवेअरनेस मॉड्यूल्सची ओळख करून देण्यात आली, जे विद्यार्थ्यांमध्ये सुरक्षित रस्ते वापरण्याच्या सवयी रुजवण्यासाठी मार्गदर्शक म्हणून तयार करण्यात आले आहेत. या कन्वेन्शनचा उद्देश शाळांनी हे मॉड्यूलस त्यांच्या अध्यापनात समाविष्ट करावेत आणि रस्ते सुरक्षेचा संदेश विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवावा, असा आहे. ही उपक्रम एकदाच होणारी क्रिया

नसून शाळांशी सातत्यपूर्ण सहभागाची सुरुवात आहे. एका समर्पित पोर्टलद्वारे शाळा हे मॉड्यूलस नियमितपणे वापरू शकतील. विद्यार्थ्यांना सातत्याने रस्ते सुरक्षेच्या सवयी शिकवता याव्यात

होता, ज्यामध्ये रेसिडेन्शियल इनोव्हेशन बूटकॅम्प होता. त्यानंतर राष्ट्रीय पिच इव्हेंटमध्ये सॅमसंग ज्युरीने सॅमसंग आरअँडडी आणि नैऋत्य आशियातील तज्ञांचा समावेश करून अव्वल २० अंतिम संघांची निवड केली (प्रत्येक थीममधील पाच अंतिम संघ). आता, पुढील फेरीकडे वाटचाल करत असताना अव्वल २० संघांना सॅमसंग तज्ञ, एफआयटीटी आणि आयआयटी दिल्लीच्या प्राध्यापकांकडून प्रत्यक्ष ऑनलाइन मार्गदर्शन मिळेल. अंतिम स्पर्धक कोण आहेत? थीम सुरक्षित, स्मार्ट व सर्वसमावेशक भारतासाठी एआय अंतर्गत चक्रव्यूह, एर ४०४, पॅशेनट प्रॉब्लेम सॉल्व्हर, प्रीसीविया आणि सिकारिनेशन यांसारखे संघ सुरक्षितता आणि उपलब्धततेला नवीन आकार देत आहेत. त्यांच्या सोल्युशन्समध्ये एआय-आयओटी सव्हायलन्स नेटवर्क्स व महिलांसाठी रिअल-टाइम सेफ्टी ॲप्स, तसेच दृष्टिदोष असलेल्या व्यक्तींसाठी डिझाइन करण्यात आलेले वीअरेबल नेव्हिगेशन एप्ल्स (उपकरण) आणि चेहरा ओळखण्याचे डिवाईसेस यांचा समावेश आहे.

समुदायांपर्यंत विस्तारावा. मुख्याध्यापक आणि शिक्षकांना थेट सहभागी करून, कंपनी रस्ते सुरक्षेचा संदेश वर्गछोल्यांमधून अनेक पटींनी पसरवते, ज्याचा परिणाम अखेरीस कुटुंबांवर आणि संपूर्ण समाजावर सकारात्मकपणे होतो.

एचएमएसआईच्या जगातिक सुरक्षा घोषवाक्य सेफ्टी फॉर एव्हरीवनच्या मार्गदर्शनाखाली, होंडा जबाबदार रस्ते वापरणाऱ्या पिढीच्या विकासावर लक्ष केंद्रित करत आहे. या कन्वेन्शनचा उद्देश रस्ते सुरक्षा शिक्षणाच्या उपक्रमाचा विस्तार करणे आहे, जेणेकरून विद्यार्थ्यांमध्ये लहान वयातच सुरक्षित वर्तनाचा संस्कृती निर्माण होईल. शिक्षक, प्रशासक आणि स्थानिक अधिकार्यांसोबत सातत्यपूर्ण सहकार्याच्या माध्यमातून, कंपनी आपले ध्येय अधिक बळकट करत आहे!भारताच्या भावी पिढ्यांसाठी रस्ते सुरक्षा ही एक सामायिक जबाबदारी आणि जीवनशैली बनवण्याचा प्रयत्न.

‘गणेश कार्तिकेय’ मालिका सुरू होण्याअगोदर मोहित मलिक आणि श्रेनु परीख यांनी तिरुत्तनी मुरुगन मंदिरात जाऊन देवाचा आशीर्वाद घेतला

मुंबई, १ ऑक्टोबर : सोनी सबवर लवकरच एक भव्य दिव्य मालिका सुरू होत आहे!गाथा शिव परिवार की गणेश कार्तिकेय. शिव परिवारातील सदस्यांच्या परस्पर नात्यांची आणि गणेश व कार्तिकेय यांच्या प्रेरणादायक प्रवासाची कहाणी या मालिकेत आहे. ही मालिका सोमवार, ६ ऑक्टोबर रोजी रात्री ८ वाजता सुरू होणार आहे. त्या पूर्वी मालिकेचे कलाकार मोहित मलिक (शंकर), श्रेनु परीख (पार्वती), एकांश कथरोटिया (गणेश) आणि सुभान खान (कार्तिकेय) यांनी तामिळनाडू मधील पवित्र तिरुत्तनी मुरुगन मंदिरात जाऊन देवाचा आशीर्वाद मिळवला. या मंदिरात जाऊन दर्शन घेणे हा या कलाकारांसाठी एक आध्यात्मिक क्षण होता. त्यांनी मालिकेच्या यशासाठी प्रार्थना केली. हे मंदिर कार्तिकेयाच्या सहा स्थानांपैकी एक असून कार्तिकेयाच्या काहणीशी निगडीत आहे. त्यामुळे हा प्रसंग विशेष लक्षणीय ठरला. या मालिकेत पराक्रम, सुजाणता, भक्ती आणि कौटुंबिक प्रेमाच्या मूल्यांचा पुरस्कार केला आहे, ज्यामुळे सर्व वयोगटातील प्रेक्षकांना ही मालिका आकर्षित करेल.

शंकराची भूमिका करणारा मोहित मलिक म्हणाला, तिरुत्तनी मंदिरात जाण्याचा अनुभव खरोखर नतमस्तक आणि भावुक करणारा होता. शंकराची भूमिका करत असताना अशा पवित्र ठिकाणी ध्यान धरल्यानंतर परम शांतीचा अनुभव मिळाला. आम्ही देवाची पूजा केली आणि आमच्या प्रवासासाठी देवाचे आशीर्वाद घेतले. आम्हाला वाटले की, या अध्यायासाठी ही अगदी योग्य सुरुवात होती. गंमत म्हणजे माझी पादत्राणे मंदिरातून गहाळ झाली, जो मला नेहमी शुभ शकुन वाटतो! देवाने जणू आम्हाला कौल दिला! आम्हाला वाटले की गणेश कार्तिकेय मालिकेच्या रूपाने आम्ही योग्य मार्गावर प्रवास करत आहोत. हा अनुभव माझ्या मनावर जणू कोरला गेला आहे. येथे मिळालेली ऊर्जा माझ्या अभिनयातून प्रेक्षकांना दिलेल अशी आशा आहे.

आज का अंदाज	
गुरूवार २ ऑक्टोबर २०२५	
पत्थर फोड एकच	
कल्याण बाजार	मुंबई बाजार
३ ६ ७ ०	४ ५ ८ ९
१५७ २४० ८९० ११०	२५५ ३६६ १९० ४७८
४९० ३६७ २५० १२०	१९९ ४४७ ३७८ २२५
५८० १९९ ३३० ३७०	२२० १२९ ४५९ ३६०
३६ ६६ ७२ ०२	४४ ५९ ८० १०
३९ ६९ २४ ०५	४७ ५७ ६६ ९६
३१ ६१ ७४ ०४	४३ ५३ ८२ ९२

२ ऑक्टोबर : सर्व बाजारांसाठी	
१०	२०
११	२९
१७	२७
४३	८३
४६	८६
४४	८४
२९०	१४७
३८०	३९०
४७०	२००
२४९	४५६
१७०	२६०
सर्व बाजारासाठी सिंगल अंक ओपन टू क्लोज	
२	१
७	९
०	०
कल्याण व मुंबई करिता तसेच सर्व बाजारासाठी जबरदस्त पास होणारे चानसेल मिळतील.	
प्रो. बालाजी कुमार ९८२२४८६०३४	

रुपये) आणि प्रत्येक सहभागीला (एकूण ३७) नवीन सॅमसंग गॅलेक्सी झेड फ्लिप स्मार्टफोन मिळेल. पुढील वाटचाल हा प्रवास आता २८ ऑक्टोबर व २९ ऑक्टोबर २०२५ रोजी नवी दिल्लीमध्ये आयोजित करण्यात आलेल्या ग्रँड फिनालेकडे वाटचाल करत आहे. या दोन अॅक्शनने भरलेल्या दिवसांपूर्वी अव्वल २० संघांना एफआयटीटी आयआयटी दिल्ली येथे प्रोटोटाइपिंगसाठी समर्पित दिवस मिळेल. यानंतर दुसऱ्या दिवशी ग्रँड फिनाले पिच प्रेझेन्टेशन केले जाईल. तिसऱ्या दिवशी सर्व २० संघांसाठी इन्व्हेस्टर मीट या सहभागींना त्यांच्या उद्योजकता प्रवासाच्या जवळ आणेल आणि शेवटी २९ ऑक्टोबर रोजी विजेत्यांची घोषणा व पुरस्कार आणि सोहळ्यासह या पर्वाची सांगता होईल. ग्रँड फिनालेमध्ये चार विजेत्या संघांना (प्रत्येक थीममधून एक) आयआयटी दिल्ली येथील सॅमसंग फॉर इन्व्हेन्शननकडून एकत्रित १ कोटी रूपयांचे अनुदान मिळेल, ज्यामुळे ते त्यांच्या संकल्पनांना बाजारपेठेसाठी सुसज्ज सोल्युशन्समध्ये रूपांतरित करण्यास सक्षम होतील.

पीएनजी ज्वेलर्सकडून नागपूरमध्ये लाईटस्टाईल शॉप-इन-शॉपचे उद्घाटन

नागपूर, १ ऑक्टोबर : पीएनजी ज्वेलर्सने नागपूर स्टोअरमध्ये लाईटस्टाईल शॉप-इन-शॉप सुरू करत आपल्या विस्तारयोजनेने एक महत्त्वाचा टप्पा गाठला. या उपक्रमामातून ग्राहकांना हलक्या वजनाचे, आकर्षक आणि दैनंदिन वापरासाठी योग्य तसेच कपाट्या पिढीची पसंती लक्षात घेऊन डिझाईन करण्यास आले आहे. लाईटस्टाईल या उपब्रँडद्वारे पीएनजी ज्वेलर्सने रोजच्या वापरासाठी योग्य दागिन्यांवर लक्ष केंद्रित केले आहे, जे आफिस, सामाजिक गेट-टुगेदर किंवा खास प्रसंगांमध्ये सहज परिधान करता येतात. प्रत्येक निर्मिती पीएनजीच्या विश्वासाहर्ता, शुद्धता आणि उत्कृष्ट डिझाईनची ओळख जपते.

उद्घाटनावेळी अभिनेत्री सई ताम्हणकर म्हणाल्या, लाईटस्टाईलची संकल्पना मला खूप आवडली कारण ती त्या महिलांचा सन्मान करते ज्या दागिन्यांना आपल्या दैनंदिन जीवनशैलीशी सहज जुळवतात. हे दागिने फॅशनबल असून आत्मविश्वास आणि सशक्ततेची भावना वाढवतात.

उद्घाटनानिमित्त, ग्राहकांना लाईटस्टाईलच्या दागिन्यांच्या मेकिंग चार्जेसवर ५० % पर्यंत सूट मिळेल, ज्यामुळे या सणामुदीच्या काळात नव्या शैलीतील दागिने अनुभवण्याची ही सुवर्णसंधी आहे.

आगामी मालिका गणेश कार्तिकेयच्या गीतासाठी जावेद अलीने आपला सुमधुर आवाज दिला

मुंबई, १ ऑक्टोबर : सोनी सबवर ६ ऑक्टोबर रोजी एक भव्य दिव्य मालिका सुरू होणार आहे! गाथा शिव परिवार की गणेश कार्तिकेय. या मालिकेत देवांच्या सर्वात शक्तिशाली कुटुंबाची म्हणजे भगवान शिव (मोहित मलिक), देवी पार्वती (श्रेनु परीख) आणि त्यांची मुले गणेश आणि कार्तिकेय यांची फारशी ज्ञात नसलेली कथा सांगते. या महान कथेची भव्यता वाढवण्यासाठी प्रसिद्ध गायक जावेद अली याने आपला सुमधुर आवाज मालिकेच्या गीतासाठी दिला आहे.

भक्ती आणि भव्यतेने भारलेल्या या गीतात शिव परिवाराची दिव्य शक्ती, मूल्ये आणि भाव-भावना यांचे वर्णन आहे. ज्यामधून मालिकेच्या दिव्य कथानकाचा अंदाज येतो. आपल्या अष्टपैलूबाबद्दल आणि हृदयस्पर्शी गायकीबद्दल ओळखल्या जाणाऱ्या जावेद अलीच्या आवाजाने या मालिकेसाठी अपेक्षित असलेली श्रद्धा आणि दिव्यता गीतातून जिवंत केली आहे.

या गीताबद्दल बोलताना जावेद अली म्हणतो, हे गीत खूपच सुंदर आहे. आदी जी (आदिल-प्रशांत जोडीमधील) यांनी मला कॉल करून असे सांगितले की, हे गीत तयार करताना त्यांनी गायक म्हणून माझीच कल्पना केली होती. आणि मी जेव्हा हे गीत ऐकले, तेव्हाच मला त्यातील भक्ती जाणवली. या गीतात शब्द आणि सूर यांची गुंफा इतकी सुंदर प्रकारे केली आहे, की त्यातील भाव थेट ऐकणाऱ्याच्या हृदयात उतरतो. या गीतात एक प्रार्थना आहे, आळवणी आहे, जी मला भिडली. त्यामुळेच मी हे गीत गाण्यास होकार दिला.

शब्दकोडे क्रमांक २२३०

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
११				१२		१३			
			१४		१५	१६		१७	१८
१९		२०		२१		२२			
२३			२४		२५			२६	
			२७		२८	२९		३०	३१
३३			३४		३५	३६		३७	३८
	४०		४१		४२		४३	४४	४५
४६		४७		४८		४९	५०		
५१		५२		५३	५४				५५
५६			५७		५८		५९	६०	
	६४		६५		६६		६७		६८
६९		७०					७१		
७२					७३				७४

आडवे शब्द :-

१) - - - - , होते कुरुषू

वेडे पिळू तळ्यात एक एक गीत

११) काणपारा(हं.)

१२) सोऱ्याचा धागा

१३) ब्रत

१४) मोजणी

१५) पांडुरंगा रंग

१७) कबर

१९) सवकार्य न करणे

२१) पाप

२२) तल्लिन, तादाम्ना

२३) ऊंट हाकणारा

२४) प्रेत

२५) माया, प्रेम

२६) खण, रकाना

२७) अर्धवा, किंवा

२८) पिकांवर पडणारा एक रोग

३०) सुडूंचा वार

३३) रसाळ

३६) धोका

३८) चेहेत नर्तक

४०) पहारेकरी

४३) मत्स्य,

४५) पाहिले, अवलोकिलेले

४६) गोमता

४८) आरक्षित

५०) माल सातविण्याची जागा

५२) मित्र

५४) निष्ठांत, वाकबगार

५५) बाळाचा पाणी मागण्याचा शब्द

५६) कहाणीतील गाव

५९) बडबड, त्रास

६१) घडू मारलेला विळखा

६३) पाक तयार करताना

साखरेतून निघणारा मळ

६४) जन्म

महासागर भंडारा

गुरूवार ० २ऑक्टोंबर २० २५

भंडान्यात ओला दुष्काळ जाहीर करूनभरपाई द्या

आ. भोंडेकर यांचे मुख्यमंत्र्यांना निवेदन

महासागर प्रतिनिधी
भंडारा दि. ० १ऑक्टोंबर : जिल्हयात झालेल्या अतिवृष्टी मुळे शेतकऱ्यांना त्यांच्या पिकाची नुकसान भरपाई देण्यात यावी, अश्या मागणीचे एक निवेदन आम. नरेंद्र भोंडेकर यांनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना पाठविले आहे. ज्यावर योग्य ती कारवाई करण्याचे आश्वासन मुख्यमंत्र्यांनी दिले आहे. आ . भोंडेकर यांच्या द्वारे पाठविण्यात आलेल्या निवेदनात ते म्हणाले आहे की गेल्या काही दिवसात संपूर्ण महाराष्ट्रात मुसळधार पावसामुळे शेतपिकाचे अतीनात नुकसान झाले आहे. तीच परिस्थिती भंडारा

जिल्हयात सुध्दा निर्माण झाली आहे. जिल्हयात सरासरीपेक्षा जास्त पाऊस झाला असून सुद्धा दररोज सुरू असलेल्या अतिवृष्टीमुळे जिल्हयात धानापिक धोक्यात आले आहे. यात लॅंबी टाकलेल्या हलक्या धानाचे सर्वाधिक नुकसान झाले आहे. सोबतच ज्यांनी धन पिकाची कापणी केली आहे त्यांचा सुद्धा धान शेतात पडला असून पाण्याचा निचरा होत नसल्यामुळे सडायला लागला आहे. भंडारा जिल्हयात केवळ एकच धानाचे पिक घेतले जात असल्यामुळे शेतकरी हवालदिल झाला आहे. अशास्थितीत उर्वरीत महाराष्ट्राप्रमाणे भंडारा

जिल्हयातही ओला दुष्काळ जाहीर करून पंचमाने करण्याचे निर्देश प्रशासनाला देण्यात यावे व नुकसंय्रस्त शेतकऱ्यांना नूकसानभरपाई देण्यात यावी अशी विनंती या निवेदन द्वारे करण्यात आली आहे.

दिव्यांग मुलांचे ७ ऑक्टोबर रोजी विशेष शिबिर

महासागर प्रतिनिधी
भंडारा दि. ० १ऑक्टोंबर : उच्च न्यायालयाची बाल न्यायाय समिती आणि महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, मुंबई यांच्या निर्देशानुसार उच्च न्यायालयाची बाल न्याय समिती व महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, मुंबई यांचे निर्देशानुसार व तसेच प्रमुख जिल्ह्यां व सत्र न्यायाधीश तथा अध्यक्ष जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण भंडारा यांच्या मार्गदर्शनाखाली जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण तसेच जिल्हा प्रशासन, जिल्हा परिषद व त्याच बरोबर दिव्यांगांबाबत कार्य करणाऱ्या सामाजिक संस्थांच्या सयुक्त विद्यमाने भंडारा जिल्हातील ते १८ वर्षांखालील दिव्यांग मुलाच्या सक्षमीकरण, सर्वेक्षण, तपासणी विविध योजनांचा लाभ देण्याकरीता विशेष शिबिराचे आयोजन दिनांक ०७/१०/२०२५ रोजी सकाळी १०.१५ पोलिस बहूदेशिय सभागृह, भडारा येथे आयोजन करण्यात आलेले आहे.

सदर शिबिरामध्ये दिव्यांग

मुलाचे सर्वेक्षण, वैद्यकिय तपासणी करण्यात येणार असून दिव्यांग मुलांना शासनाकडून देण्यात येणा-या साहित्याचे वाटप सुध्दा करण्यात येणार आहे. तसेच, सदर शिबिरात दिव्यांग मुलांना शासनाच्या विविध योजनांशी जोडण्याबाबत नोंदणी करून पुढे त्या योजना प्रत्यक्षत सरदर दिव्यांगांशी जोडण्याबाबत पुढील कार्यवाही होणार आहे. सदर शिबिरात आयुध्यमान भारत कार्ड, आभा कार्ड, आधारा कार्ड युनिक डिसेबिलिटी ओळखपत्र व वैद्यकीय तपासणी अशा विविध प्रकारचे लाभमिळणार आहे.

जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण भंडारा आरोग्य विभाग, महिला व बाल विकास विभाग, दिव्यांग विभाग व जिल्यातील दिव्यांगांसाठी काम करणाऱ्या शाळा व सर्व अशासकीय संस्था (NGO) यांचेमार्फत दिव्यांग बालकांची ओळख तपासणी करणेकरिता शिबिराच्या नियोजन बाबत आढावा बैठक जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.

एकोडीतील शेतकऱ्यांची वीज समस्या सोडवा : दिनेश कापगते

महासागर प्रतिनिधी
साकोली दि. ० १ऑक्टोंबर : नवीन रोहीत्र मंजूर करून एकोडी येथील शेतकऱ्यांची वीज समस्या सोडवा अशी मागणी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस व उर्जा मंत्री यांना भारतीय किसान संघाचे जिल्हा मंत्री दिनेश कापगते यांनी एका निवेदनाद्वारे केली आहे. यासंदर्भात एकोडी येथील सरपंच संजय

खोब्रागडे यांनी देखील अनेकदा मागणी केली आहे. एकोडी गावाला परसटोला उपकेंद्रामधून ३३/११ क्वेडी विद्युत पुरवठा होत आहे. ३३/११ क्वेडी परसटोला उपकेंद्र येथे ५ एमव्हीए पीटीएफ - १ व ५ एमव्हीए पीटीएफ २ असे रोहित्र आहेत. त्यावर एकूण ४ ११ क्वेडी क्षमतेच्या उच्चदाब वीजवाहिन्या ग्राहकांना वीजपुरवठा करण्यासाठी

उभारलेले आहेत. परंतु सध्या परसटोला उपकेंद्रामधील दोन्ही पावर ट्रान्सफॉर्मर ओव्हरलोड होत असल्यामुळे सर्व वीज वाहिन्या एकाच वेळेस नियमित सुरूतीत चालू शकत नाहीत. अशा परिस्थितीमध्ये संपूर्ण उपकेंद्र बंद पडणे, पावर ट्रान्सफॉर्मर जळणे. जिवंत वीज तारा तुटणे, आग लागणे, असे अनपेक्षित धोके, जीवित हानी

मांडवी ग्रामपंचायत भवन जीर्ण : प्रशासनाचे दुर्लक्ष

महासागर प्रतिनिधी
सिहोरा : तुमसर पंचायत समिती अंतर्गत येत असलेल्या मांडवी (सि.) गावातील ग्रामपंचायतीची इमारत गेल्या अनेक वर्षांपासून जीर्ण झाली असून, पावसाळ्यात गावकऱ्यांचे आणि कर्मचाऱ्यांचे अतीनात हाल होत आहेत. इमारतीची दुरुवस्था आणि जनप्रतिनिधी व प्रशासनाचे याकडे होत असलेले कमालीचे दुर्लक्ष पाहता, संतप्त झालेल्या सरपंच मनीषा ढबाले या-नी तीव्र नाराजी व्यक्त केली आहे. जोपर्यंत नवीन इमारत मंजूर होत नाही, तोपर्यंत गावात कोणत्याही पुढारी किंवा जनप्रतिनिधींना प्रवेश दिला जाणार नाही-ी, असा सडेतोड इशाराच त्यांनी दिला आहे.

जीर्ण इमारत बनली आहे डोकेदुखी : मांडवी (सि.) ग्रामपंचायतीची सध्याची इमारत अनेक वर्षांपूर्वी बांधण्यात आली होती. काळाच्या ओघात ही इमारत पूर्णपणे जीर्ण झाली असून, भिंतींना तडे गेले आहेत, तर छताचे पत्रे गळू लागले आहेत. विशेषतः पावसाळ्यात परिस्थिती अधिकच बिकट होते. ग्रामपंचायतीच्या कार्यालयात टिकटिकाणी पाणी गळते, त्यामुळे महत्वाचे दस्तऐवज आणि कागदपत्रे सुरक्षित ठेवणे अवघड झाले आहे. कर्मचाऱ्यांना आणि कामासाठी येणाऱ्या गावकऱ्यांना एका कोपऱ्यात उभे राहून काम करावे लागते. जनप्रतिनिधींना व प्रशासनाकडे वारंवार मागणी करूनही दुर्लक्ष केला जात आहे. सरपंच मनीषा ढबाले यांनी या समस्यांबाबत अनेकदा प्रशासनाकडे

कमी पटसंख्येच्या

परीक्षा केंद्राची केली पाहणी

महासागर प्रतिनिधी
गोंडउमरी : दहावी व बारावीच्या ज्या केंद्रांनी विद्यार्थी संख्येची अट पूर्ण केली नाही-ी. अशा शाळांनी विभागीय शिक्षण मंडळाकडे विशेष प्रस्ताव सादर केले . त्याची पडताळणी करण्यासाठी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ नागपूर येथील पर्यवेक्षक श्री. प्रदीप मोहोड साहेब, व शिक्षण उपनिरीक्षक श्री. रवींद्र मोडेमवार साहेब आणि वरिष्ठ शिक्षण विस्तार अधिकारी प. स. साकोली येथील श्री. हरेष भलसळी साहेब यांनी प्रत्यक्ष लाल बहादूर विद्यालय तथा कनिष्ठ कला महाविद्यालय गोंडउमरी. तालुका. साकोली, जिल्हा. भंडारा पहानी केली. समाधान व्यक्त केले.

पाठपुरावा केला आहे. नवीन इमारतीसाठी अनेक अर्ज दिले, निवेदने सादर केली, पण प्रत्येक वेळी त्यांना केवळ आश्वासने मिळाली. आजपर्यंत ठोस कार्यवाही झालेली नाही. प्रशासनाच्या या उदासीन धोरणामुळे गावातील विकासका मोंवरही परिणाम होत असल्याचे सरपंच ढबाले यांनी सांगितले.

पुढऱ्यांना गावबंदीचा कडक इशारा :

‘गावातील ही मूलभूत समस्या असूनही जनप्रतिनिधी आणि प्रशासन याकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करत आहेत,’ असे संतप्तपणे सांगत सरपंच मनीषा ढबाले यांनी आपला रोष व्यक्त केला. ’आम्ही अनेक वर्षांपासून नवीन इमारतीची मागणी करत आहोत, पण कोणीही लक्ष देत नाही. आता आमचा संयम संपला आहे.

जोपर्यंत नवीन ग्रामपंचायत इमारतीसाठी निधी मंजूर होत नाही आणि कामाला सुरुवात होत नाही, तोपर्यंत कोणत्याही पुढारी किंवा जनप्रतिनिधीला गावात प्रवेश दिला जाणार नाही. त्यांच्या सभा किंवा भेटीला आम्ही गावकरी विरोध करू,’ असा निर्वाणीचा इशारा त्यांनी दिला आहे.

मांडवी ग्रामस्थानीही सरपंचांच्या भूमिकेला पाठिंबा दर्शवला असून, लवकरच यावर काही निर्णय न झाल्यास मोठे आंदोलन उभे करण्याचा निर्धार त्यांनी केला आहे. या गंभीर समस्यामुळे गावातील वातावरण तणावपूर्ण झाले असून, आता प्रशासन यावर काय पाऊल उचलते याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

धम्मचक्र प्रवर्तन दिनानिमित्त...

१४ ऑक्टोबर १९५६ ला अशोक विजयादशमीच्या दिवसी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी धम्मक्रांती केली. माणुसकी पासून दूर असलेल्या माणसाला ‘माणुपण्याची’ दिशा दिली. मोडलेला माणूस ‘आत्म-दिप-भव’ मंत्राने जागृत झाला. आत्मभानाच्या जाणीवेने माणूसकीचे नवे मूल्या शोधू लागला. ती एक नव्या क्रांती युगाची सुरुवात होती. माणूस म्हणजे काय? त्याने कसं जगले पाहिजे? याची जणीव देणारी नव्या मानवी संस्कृतीची प्रेरणा होती. मानवाच्या संपूर्ण विकासाठी व. बुध्दांनी दाखविलेला जीवनमार्ग म्हणजेच त्यांचा धम्म होय.

‘मानवी दुःख नष्ट करणे’ हा भं. बुध्दाचा मूळ प्रश्न होता. त्यामुळे त्यांच्या धम्मात मानवी व त्यांचे जीवन आणि जीवनातील दुःख व तं निवारण्याचे मार्ग प्रतिपादले आहेत. माणूस हा समाजशील प्राणी आहे. तो स्वतंत्र असला की त्याचा विकास होतो, हे तत्त्व केवळ मान्य करून व्यक्ति- विकास होत नाही तर ज्या सामाजिक, आर्थिक व राजकिय परिस्थितीत जन्मास येतो, वाढतो, जगतो त्या परिस्थितीत त्याच्या प्राथमिक गरजेची परीपूर्ती होणे गरजेचे आहे. त्याकरिता माणसाला गुलाम करणारी, नितांमत्तेला पायदळी तू डविणारी, अंधश्रध्दंश्रला जोपासणारी, ज्ञानापासून वंचित ठेवणारी, माणुसकोला कैद करणारी समाज-व्यवस्था बदलविणे आवश्यक असते. सामान्य माणसाला याची जाणीव आल्याधीवाय तो संघर्षाला उभा राहत नाही. डॉ. बाबासाहेब व आंबेडकरांनी जीवनभर जे लढे दिले, संघर्श केला ते आत्ममुक्तीचे लढे होते. नव समाज निर्मितीचे लढे होते. स्वातंत्र्य, समता, बंधुत्व व न्याय यावर आधारीत समाजनिर्मि तीचे लढे होते. नव संस्कृतीची निर्मिती ही माणुसकीची बॉम्बिलकी स्विकारते. ती रूजविणे आवश्यक असते . सांस्कृतिक परिवर्त न हे संघर्षाविषाय घडून येत नाही.

भं. बुध्द म्हणजे स्वतः आणि इतरांची दुःख मुक्ती यांना केवत घेऊन अंधारातून प्रकाशकडे जाणारा प्रकाशयात्री म्हणूनच मार्ग जाताना. अज्ञान हे दुःखाचे मूळ आहे . अज्ञान दूर करणे म्हणजे जिवणत प्रकाश पेरणे हो व. याने च स्वतःकडे व इतराकडे बघण्याची सम्यक् दृ श्टी प्राप्त होते . ज्याला स्वतःचे दुःख

समजात त्याला इतराचे दुःख भावतात हीच प्रज्ञा होय. मानवी स्वभाव हा संस्काराने घडत असतो. संस्कार समाजातील सामाजीक धार्मिक व

सांस्कृतीक रूढी व परंपरेने मानवी मन घडत असते. म्हणून जशी संस्कृती तसे समाजजिवन, माणसाची मानसिकता बदलविणे हि नवपरिवर्तनाची पूर्व अट असते. डाॅ . बाबासाहेब आंबेडकर म्हणतात समाजजिवनाला सुसध्ीत करण्यासाठी कायद्याचे वानितिमत्ते चे बंधन आवश्यक. अन्याथा समाजछिन्न विछिन्न होईल. नितिमत्ते मुळेच बहुसंख्य समाजाचे नियमन होते . निती म्हणजेच शिलाचे आचरण हो व. विद्येने ने माणसाचे मेंदू घडतात व नैतिकते च्या संस्काराने माणसाची मने घडतात. मन ही कुशल अकृषल कर्मांची बीज भूमी आहे . माणसिक निर्मलता निर्माण करते हे शिलवान व्यक्तिके कर्तव्य आहे . त्यातूनच माणसाच्या आचारात विचारात व उच्चारातही क्रांती घडून येते. षोशण विरहित समाज निर्माण करणे व माणसाचा सार्वगिण विकास घडविणे हे सर्वश्रेष्ठ सामाजिक ध्येय आहे. त्यातूनच तेजस्वी बलशाली राष्ट्र उदयास येते व समाजात एकमताना नोंदते. आज बुध्दांच्या धार्मिक क स्थळ्यार हल्ले होत आहे त बाँ ध्दांचे मानसिक आर्थिक खच्चीकरण केले जात आहे. सांस्कृतिक व धार्मिक विकृतीकरण नियोजनबध्द पध्दतीने होत आहे. कारण धम्म षिकवणुकीने त्यांचे “जाती वचं स्ख” धोक्यात येते आहे. बाबा-बुवा माँ भारतीय समाजाला पोखरले . जाती वर्चस्व व वर्ण वर्चस्व पुन्हा नव्या रूपात जोमाने वर येत आहे .

यामध्ये षोशीत अधिक पिचला जात आहे. “खाउजाणे” प्रत्येक गोष्टीचे

दिले. सन २६/४/ २००५ पासून बँकेच्या अध्यक्षपदाची धूरा आपल्या खांदयावर घेतली. त्यांच्यापूर्वी प्रशासकावर्ती बँक म्ा तोट्यात उभी होती. तोट्यात असलेल्या जिल्हा बँकेची जबाबदारी खांदयावर आल्याने ती पेलवेळ का? हे शंका त्यांच्या विरोधकात होती. परंतु व्यवहारीकतेने आणि चाणाक्य बुध्दीने बँकेला तोट्यातून काढून सवात जास्त पिक कर्ज देणारी बँक बनविणे हे स्वप्न त्यांनी उराशी बाळगले. आज जिल्हा बँक कोटयावधीच्या फायद्यात उभी आहे. नुकत्याच झालेल्या एका भेटीत राज्याचे उपमुख्यमंत्री मा. अजितदादा पवार (राष्ट्रवादी अजितपवार गट) यांनी त्यांचे तोंडभर स्तुती करून राज्यातीलच इतर जिल्हा बँका तोट्यात असतांना भंडारा जिल्हा बँक करीत असलेल्या निरंतर प्रगतीवर समाधान व्यक्त करून सुनीलची पा’ थोपली आणि समाधान व्यक्त केले. असा सुनीलचा जिवन प्रवास सुदामाच्या भूमिकेत राहिला असून तो सातत्याने राहिल यात शंका नाही.

आज रावण दहन आणि भव्य आती षबाजीचा कार्यक्रम

महासागर प्रतिनिधी
साकोली दि. ० १ऑक्टोंबर : बाल दुर्गा उत्सव मंडळ आणि रावण दहन समिती स्थानिक पंचशील वॉडीतील जिल्हा परिषद हायस्कूलच्या मैदानावर सायंकाळी ६:३० वाजता रावण दहन आणि भव्य फटाक्यांचा कार्यक्रम आयोजित करत आहेत.

भव्य आतीषबाजीचा कार्यक्रम

आज, गुरुवार, २ ऑक्टोबर रोजी सायंकाळी ६:३० वाजता विजयादशमी रावण दहन निमित्त राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे युवा शहर अध्यक्ष प्रवीण भांडारकर यांनी भव्य फटाक्यांचा कार्यक्रम आयोजित केला आहे. बाल दुर्गा उत्सव मंडळ आणि रावण दहन समितीचे अध्यक्ष अरविन नशिने, सचिव राजू दुबे, उपाध्यक्ष राजेश बैस आणि प्रवीण भांडारकर

यांच्या मार्गदर्शनाखाली, अरविंद कोटांगले, जितेंद्र नशिने, दुष्यंत जोशी, राहुल जांभूळकर, परशू नंदगवाडी, आर्यन भैसारे, कुणाल भैसारे, राजेश कोटांगले आणि इतर कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी प्रयत्नशील आहेत. रावण दहन आणि भव्य फटाक्यांच्या शोला उपस्थित राहण्याचे आवाहन आयोजकांनी केले आहे.

सानगडी येथील प्रसिद्ध दसरा उत्सव

महासागर प्रतिनिधी
सानगडी दि. ० १ऑक्टोंबर : सानगडी येथे, गेल्या ३८ वर्षे पासून परमपरागत दसरा उत्सव साजरा करण्यात येतो, या वर्षी सुद्धा दुपारी २ वाजता श्रीराम पूजन सार्वजनिक हनुमान देवालय येथे होणार आहे. नंतर लगेच श्रीराम प्रभू यांची शोभा यात्रा प्रारंभ होईल ज्या मध्ये राधे राधे नाडुकला संच सासरा यांचे विविध झाकी तसेच दसरा मैदानावर रामलीला सादर करण्यात येणार आहे, या वर्षी विशेष आकर्षण बाहुबली हनुमान, गोरिला / नर्सिंग अवतार सादर होणार आहे, सायंकाळी ७ वाजे रावण दहन होईल, सदर सोहळ्यात नेत्रदिपक आतिषबाजी पाहण्यासाठी हजारो च्या संख्यने परिसरातील नागरिक उपस्थित असतात. सदर कार्यक्रम शांततेत, सुरळीत संपन करण्याचे तसेच या विराट सोहळ्यात सहभागी होण्याचे आह्मी आवाहनं समितीचे कार्यकर्णी माणिकराव भांडारकर, भूमेश्वर ब्राम्हणकर, किशोर

धकाते, सोपान फराडे, कुणाल खोब्रागडे, गोल्लिचडे, भूषण धकाते यांनी केले आहे!

व्यापारीकरण झालेले आहे. माणसापेक्षा नफा श्रेष्ठ ही भावना प्रबळकारी होत आहे . भूक भय आणि भ्रष्टाचारांने समाज हतबल झालेला आहे. माणसाचा स्वतःवरील व इतरावरील विष्वास नष्ट होत आहे अन्वक्षी भगवान बुध्दाची शिकवण व्यक्तिला आणि समाजाला नवशक्ती प्रदान करते. “सहीनू भूती, समता व स्वतंत्र्य ही धम्माची मुल्य अंगिकारणे ही आजची गरज आहे.

अन्यथा अन्याय अत्याचार आणि विशमता यामुळे समाज दुभंगल्या जाईल. व्यक्तिविकासाच्या सुविधा नकळत लयास जातात. प्रत्येक टिकाणी षोशण उभे राहते . पिळवणुक केली जाते. कधी धर्माच्या नावाने कधी दे वाच्या तर कधी दं वातीच्या ! कधी स्वर्ग नरक पामपुण्य याची भिती दाखवून तर कधी धर्मप्रंथातील दाखले. यातून सुटण्याचा एकच मार्ग म्हणजे ‘स्वयंप्रकाशीत’ होणे. विज्ञान आणि विवेक अंगिकारने. विवेक प्रज्ञेने जागृत होतो. करूणा अर्भतभूत असते. मैत्री भावना निर्माण होते. व सर्वच टिकाणी बंधुत्वाच्या खूणा दिसतात. विशमता नष्ट होते . आणि स्वातंत्र्याचे राज्य निर्माण होते . आज आंबेडकरी समाजात एकावच्यता नाही. विवेकनिष्ठता कमी तर होत नाही ना अशी शंका निर्माण होते? विवेक आणि कृती यांच्या एकमेळ नाही. विचार आणि आचार तत्त्व आणि वृत्ती यामधे तफावत आहे. सर्व समस्ये चे मूळ राजकिय सत्ते तच आहे. असा दृ ढ समज झाले ला आहे. त्यासाठी तत्व आणि निती पणाला लावली जात आहे. आणि काळोखात धुवडांनाही महत्व प्राप्त होत आहे. राजकारणातील ‘व्हो ट बॅक’ म्हणजेच आंबेडकरी समाज इतकेच त्याचे मुल्य उरलले आहे. जातीनिश्ठ पध्दतीच्या राजकारणाने प्रत्येक टिकाणी वंचित उपेक्षित होत आहे .

यासाठी एक संघता महत्वाची. बौध्दांच्या अस्तित्वाची आणि अस्मितेची पध्दतबीरपणे उपेक्षा केली जात आहे. नाकारली जात आहे. धर्मातर बंदीच्या कायद्याचे मनसुबे रचले जात आहेबौध्द तिर्य स्थाने ताब्यात घेऊन विकृतीकरण केले जात आहे. आंबेडकरी तरुण म्ांना ‘मोह’ दाखवून मेंदूचे खच्चिकरण हा त आहे. शिक्षणाच्या व्यापारीकरणाने नोकरी धोरणाने हतबल झालेला तरुण आत्मघाती मार्गीने जाण्याचा संभव आहे. म्हणून ही आत्मचिंतनाची वेळ आहे प्रत्येक व्यक्तीने स्वतःच स्वताचा विचार करणे महत्वाचे . केवळ पुढाऱ्यांना दोश देवून चालणार नाही. आपणही विवेकी आहे . पटते तेच स्विकारले पाहिजे. जे घातक आहे ते अन्हेरने आवश्यक आहे. एकजुटीने संघर्ष उभा केला तरच समस्या सुटतील कारण समस्या म्हणजेच दुःखाचे मुळ आहे. म्हणून दुःखावर मात करणारे तत्वज्ञान स्विकारणे म्हणजेच बुध्दीझ्म! मानवतावाद, जो भारतीय संविधानाला अभिप्रित आहे .त्या संविधाचे जतन आणि संवर्धन करणे हेच प्रत्येक खऱ्याखुऱ्या भारतीयांच कर्तव्य आहे. आज आंबेडकरी समाज विकुरलेला आहे.

बाबासाहेब म्हणाले आज दिक्षा देवून तुमचे आणि जगातील बौध्दांचे नाते जोडले ले आहे. धम्माचे पालन करणे आचरण करणे हेच मानवी जीवनाचे ध्येय आहे जगातील सारेच बौध्द तुमच्या सुखदुःखात मैत्री आणि बंधुत्वाच्या नात्याने सामील होतील. कुणाही दु सळयाला महारांनी हा बौध्द धर्म घेतला आणि बाटवला असे म्हणण्याची पाळी यऊ देऊ नका नेतृत्व हे कृतीने आणि वृत्तीने नितींशी पाहिजे परंतु, बाबासाहेबानं तर बौध्दांचे ने तृत्व अथा व्यक्तीकडे सरकत गेले की प्रती क्रांती वादाने टाकले ला डावलक्षातच आला नाही. एकाच व्यक्तीकडे राजकीय, सामाजिक, धार्मिक क नेतृत्व समावले इतकच नन्हे तर सांस्कृतिक नेतृत्वाचे पुढरीपण त्यांनीच ताब्यात घेतले. त्यामुळे समाज हा दु भंगत गेला हे दाखता येणे शक्य आहे. फक्त प्रज्ञा, शील, करूणा व मैत्री समाज जिवनात रूजवता आली पाहीजे. याकरीता २२ प्रतिज्ञांचे पालन हीच बौध्दांची आचार संहिता बनली पाहीजे.

हर्षल मे श्राम
राहुल कॉलनी सहकार नगर , भंडारा ९८६ ० ९५५६ ०६

शेतकऱ्यांच्या खात्यावर रक्कम जमा

भंडारा : आधारभूत किंमत धान खरेदी योजना रख्बी पणन हंगाम २०२४-२५ अंतर्गत शेतकऱ्यांच्या खात्यामध्ये रक्कम रुपये ६ १३ कोटी ऑनलाईन पद्धतीने जमा केली आहे. भंडारा जिल्ह्यातील ज्या धान खरेदी केंद्राच्या प्रमाणीत हुंड्या कार्यालयात जमा करण्यात आलेल्या आहे. त्या धान केंद्रांच्या शेतकऱ्यांच्या खात्यावर २३८,३१,४८,५४२/- रक्कम जमा झाली आहे. शासनाकडून दि.१३/०७/२०२५ पर्यंतची ११४,०६,६६,०१३/- रुपये रक्कम कार्यालयात प्राप्त झालेली आहे. ती रक्कम शेतकऱ्यांच्या खात्यात दि.२५/०९/२०२५ पासून ऑनलाईन पद्धतीने रक्कम वर्ग करण्यात येत आहेत. शासन पत्रान्वये रख्बी पणन हंगाम २०२४-२५ मधील धान खरेदीची अंतिम दिनांक २७ सप्टे-ंबर २०२५ आहे. सदर कालावधीत धान खरेदी करिता शासनाने दिलेल्या सर्व निर्देशांचे तंतोतत पालन करूनच नोंदणीकृत शेतकऱ्यांकडून धानाची खरेदी करण्यात यावी, असे आवाहन जिल्हाधिकारी सावनकुमार यांचे निर्देशानुसार, एस. बी. चंद्रे, प्रभारी जिल्हा पणन अधिकारी, भंडारा यांनी कळविले आहे.

जिवाभावाचा सखा ‘सुदामा’ - सुनील

महासागर प्रतिनिधी
भंडारा दि. ० १ऑक्टोंबर : भगवान श्री कृष्ण यांच्या जिवनात मित्राची भूमिका निभावणारे सुदामा आजही जनाजनात खरा मित्र कसा असावा याचे प्रतिक आहेत. मित्र गरीब असला तरी, त्याचा मैत्रीभाव भगवंताला आपल्या भक्तीनी किती जवळचा वाटतो हे सुदामा यांनी आपल्या भक्तीभावाने भगवान श्री कृष्णाला दाखवून दिले. जिवाभावाची मैत्री करत सुदामा नावाचा गरीब ब्राह्मण भगवान श्री कृष्णाच्या अंतर्करणात आपला ‘सा उमटविण्यात यशस्वी झाला. हिच कृष्ण सुमदा मैत्रीची कथा आहे. तोच सुदामारूपी भक्तीचा भाव घेवून सुनील जिवनात जगत आहे. सगळ्यांना मग तो पक्षाचा असो वा नसो, आपला असो वा विरोधकांचा असो पण सोबत घेवून चालणे ही कला सुनील ने आपल्या जिवनात कधीच सोडली नाही. खा. प्रफुल्ल पटेलांचे सानिध्य सदैव श्रीकृष्णरूपात लाभल्याने सुनील ला मिळालेली भूमिका सुनील ने आजतागायत सांभाळली आहे. म्हणूनच कृष्ण सुदामा ही जोडी तशीच खा.पटेल आणि सुनीलभाऊ ही जोडी टिकून आहे. निवळ टिकूनच आहे, कार्यातलाच भाग नसून आजपर्यंत ‘धमाल’ रली आहे. खा. पटेलंनी सुनीलकडे जिल्हा बँक सोपवून जि जबाबदारी दिली ती अतिशय

जिवाभावाने सुनीलने सांभाळली. बँकेच्या प्रत्येक बारीक सारीक कामात जातीने लक्ष घालून बँकेला सर्वप्रथम तोट्यातून बाहेर काढले. शेतकऱ्यांसोबत बँकेची घडू मैत्री घालून दिली.

ही मैत्री वर्षांनुवर्षे जोपासली, समृध्द केली, खतपाणी खालून झाड वाढवतो तशी ताकदीने वाढवली. आज भंडारा जिल्हा मध्यवर्ती बँक शेतकऱ्यांच्या गळ्यातील तायीत झाली आहे. ती सुनील ने केलेल्या प्रचंड मेहनतीने आई बेनाबाईचा आशीर्वाद भक्ताला लाभतो. फक्त भक्ती असावी ती सुनीलसारखी. शेवटी आई बेनाबाई ही सुनीलची कुलदैवत. आई बेनाबाईची असीम कृपा सुनीलला लाभली. ती जनतेच्या प्रेमाच्या रूपाने, भक्तीसंगम झाला तो जनतेच्या प्रेमाच्या रूपाने हे सुनीलने ओळखून जनता हिच

माझ्यासाठी सेवेचा माध्यम असल्याचा त्यांनी केलेला विचार त्यांच्या जिवनात आदर्श राहिला. शेतकऱ्यांच्या रूपाने जनतेचे प्रेम सुनीलच्या जिवनात ओसंडून राहिले. सुनीलने ते सांभाळले, जोपासले. शेतकरीच हा माझा केंद्रबिंदू माझा कार्यक्षेत्राचा कणा म्हणून शेतकऱ्यांवर सुनीलने ओसांडून प्रेम केले. म्हणूनच तर जिल्हा बँकेला जोडलेला प्रत्येक शेतकरी म्हणतो हि आमची बँक, तर सुनील म्हणतो हो हि तुमचीच आहे, तुम्हांच उभी केली आहे. मी तर फक्त सांभाळतो बाकी काही नाही. सलग २१ वर्षे अध्यक्षपद भूषवून बँक सुनीलने घालून दिला. बँक तोट्यातून नफ्यात आणत बँकेला जिल्ह्याचा कणा तोही ताट कणा बनवून दिला. घर ससारात उत्तम व्यक्तमत्त्व तर व्यवहारात चोख चाणाक्य आणि सेवेत सुदामाची भक्ती आहे. असा सुनीलचा जिवन प्रवास सोबत भगवा श्रीकृष्णाच्या रूपात खा. पटेल आहेतच.

यालाच म्हणतात उत्तम नशीब. अशी नशीबाची साथ नशीबवानांनाच मिळेल हे मात्र निश्चित. परंतु संधीच सोन करण्याची कला अवगत पाहिजेच. रोजगार हमीच्या कामावर सुरुवात करणार व्यक्ती आपल्या मेहनतीच्या, कार्यकुशलातच्या, व्यवहारीकतेच्या सेवाभावितेच्या आणि मिळालेल्या संधीचा उत्तम उपयोग करून जिवनाचं सोन करू शकतो हे सुनीलने दाखवून

RNI-No.-MAHAMAR-2010/35801

महासागर भंडारा

मालक,मुद्रक,प्रकाशक - श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक यांनी अरूणोदय प्रेस,कॉटन मार्केट,नागपूर -१८ येथे छापून दैनिक महासागर कार्यालय,गांधी चौक समोर, भंडारा येथे प्रकाशित केले.
संपादक - श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक मुख्य कार्यालय फोन -०७१२-२६७७६२८- ९३७३११७०४२ *
स्थानिक संपादक-**सुरेश लक्ष्मण कोटांगले**, फोन -८७९३१९१२३ *
(पी.आर.बी.कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांचेवर राहिल.)

विविधा...

सध्या पावसाने कहर केला आहे मराठावाड्यात आणि पश्चिम महाराष्ट्रात पावसाचा जबर फटका शेतकऱ्यांना बसलेला आहे. निसर्ग हा शेतकऱ्यांचा मित्र आहे असे म्हटले जाते मात्र सध्याच्या घडीला या मित्रांनी शेतकऱ्यांचे कंबरडे मोडलेले आहे. महाराष्ट्रातील असंख्य शेतकऱ्यांची नुकसान परतीच्या पावसाने घडवून आणले आहे. शेतकरी मायबाप सरकारकडून मदतीची पैक्षा करीत आहे.अशा परिस्थितीमध्ये सरकार शेतकऱ्यांना कशी मदत करते हा विषय विविधकाळात महत्त्वाचा ठरणार आहे.

सध्याचा शेती व्यवसाय हा तोट्यात चालणारा व्यवसाय झाला आहे. निसर्गाच्या लहरीपणामुळे शेतकऱ्यांचे कंबरडे मोडले आहे. १८ विश्व दारिद्र्यात असलेल्या शेतकऱ्यांची परिस्थिती दिवसागणिक हलाखीची होत जात आहे.कधी ओला दुष्काळ तर कधी कोरडा दुष्काळ ही परिस्थिती दरवर्षी निर्माण होत जात आहे.

अगोदरच शेतकरी कर्जाच्या ओझा खाली जीवन जगत आहे. महाराष्ट्रात रोज कुठे ना कुठे शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या होत आहेत. नापीकी व दुष्काळ यामुळे शेतकऱ्यावर आर्थिक संकट कोसळलेले असतेच यातून सावरताना त्यांच्या तोल जातो आणि त्यातून आत्महत्या सारखे टोकाचे पाऊल शेतकरी उचलताना दिसतो .ही परिस्थिती गेल्या अनेक वर्षापासून सुरु आहे.

भारत हा कृषिप्रधान देश आहे जवळपास ७०% जनता ही शेतीवर अवलंबून आहे शेतकरी सुखी तर देश सुखी हे ब्रीदवाक्य आजही आपण गुगुणगुत असतो. लालबहादूर शास्त्री यांनी जय जवान जय किसान असा नारा दिला होता याचा अर्थ असा की आपल्या देशाची अर्थव्यवस्था ही पूर्णपणे शेती उद्योगावर आधारित आहे.

शेतातून पिकवलेल्या अन्नधान्यावर देशाची अर्थव्यवस्था आधारीत आहे मात्र शेतकरी अस्मानी संकटात सापडला तर देशाची अर्थव्यवस्थेला खीळ बसू शकते, अशी परिस्थिती आहे. निसर्गावर आपण अजूनही विजय मिळवू शकला नाहीत. निसर्गावर विजय मिळवणे सोपे नाही.

सध्याचे युग विज्ञान व तंत्रज्ञानाचे आहे रोज नवे नवे तंत्रज्ञान विकसित केले जात आहे. विज्ञानाने मानवी जीवनात आमुलाग्र बदल घडवून आणलेला आहे शेतीच्या क्षेत्रातही आपचा शेतकरी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर शेतीच्या मशागतीसाठी करू लागला आहे. ग्रामीण भागात शेतीवर काम करणाऱ्यासाठी मजूर मिळेनासे झाले आहे.

कसेल त्याची शेती, जो स्वतः शेतात राबतो त्याची शेती ही आजची परिस्थिती झाली आहे. विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाने आज भरीव प्रगती केलेली जरी असली तरी मात्र शेतकरी राजा सुखी झालेला दिसून येत नाही.

निसर्गाच्या लहरीपणामुळे अनेक शेतकऱ्यांचे जीवन नष्ट झाले आहे नुस्कान ग्रस्त शेतकऱ्यांचे पंचनामे गेले जातील शासनाने अजूनही पंचनामे कसे करायचे याचे निकष उरवलेले नाही. पिक विम्याचे नियमही बदलणे आवश्यक आहे पीक विमा काढल्यानंतर नैसर्गिक आपत्तीनंतर ७२ तासात कृषी विभागाला माहिती घावी लागते.

नुकसान होऊनही शेतकऱ्यांना पीक विम्याची रक्कम मिळत नाही पिक विमा कंपन्यांनी खरोखरच ज्या शेतकऱ्यांची नुकसान झाले आहे त्या शेतकऱ्यांना पिक विम्याची रक्कम देण्याच्या संदर्भातली कार्यवाही प्रामाणिकपणे पार पाडायला हवी. शासनाने मोठा गाजवाजा करून एक रुपयात पिक विमा योजना आणली मात्र यातील निकषात म्हणावा तसा बदल केला नाही शासनाने पीक विम्याच्या निकष यात व धोरणात बदल करावा अशी सातत्याने मागणी शेतकऱ्याकडून झाली मात्र या मागणीची दखल शासनाने घेतलेली नाही.

त्यामानाने धान, कापूस सोयाबीन , यासारख्या पिकांना बाजारात भाव नाही. युरिया, डीएपी, भारतदाना, यासारख्या

शेतकरी संकटात

युरिया खते मिळवचे यासाठी शेतकऱ्यांच्या रांगाच्या रांगा लागल्या, मात्र युरियाच्या तुटवळ्यामुळे शेतकरी हवालदील झाला मात्र शेतकऱ्यांच्या मागणीकडे कोणीही नेता प्रश्न विचारत नाही . याचे उत्तर द्यायला शासनाकडे वेळ नाही. शेतमालाला भाव मिळत नाही हाती आलेले पीक वाहून गेले हेक्टरी ५० हजार रुपयांची मदत शासनाने जाहीर करावी अशी मागणी विरोधी पक्षाने केली आहे. शासन हेक्टरी ५० हजार रुपये शेतकऱ्यांना देणार का? हा खरा प्रश्न आहे. पुरात सर्वस्व वाहून गेलेल्या शेतकऱ्यांना दिलासा देणे ही सरकारची प्रथम प्राथमिकता आहे. गेलेले दिवस परत पुन्हा आणता येणे शक्य नाही, त्याचप्रमाणे जे घडून गेले ते परत आणता येणार नाही. मात्र नागरिकांना मदत करून त्यांच्या जीवनात नवचैतन्य निर्माण करण्यास मात्र जरूर करता येते.

शासनाने नेहमीच जनतेच्या हिताची काळजी करायला हवी मोठ्या अपेक्षेने शेतकरी शासनाच्या मदतीची वाट पाहत आहे त्यांना तटपुंजी मदत करून बोळवण करू नये. शेतकऱ्याचे दुःख म्हणजे संपूर्ण भारतीय लोकांचे दुःख आहे शेतकरी जगाचा पोशिंदा आहे, त्याला सर्व स्तरातून मदत व्हायला हवी त्यांचे कुटुंब सुखात जीवन जगायला हवे या विचाराने शासनाने आपली भूमिका स्पष्ट केली पाहिजे.

सिंचनाच्या सोयी सुविधा निर्माण झाल्या पाहिजे अशी शेतकऱ्यांची आजपर्यंतची मागणी राहिलेली आहे. गेल्या ७० वर्षाच्या काळात बऱ्यापैकी सिंचनाच्या सोयी सुविधा निर्माण झाल्या. मात्र शेतकऱ्यांचे संकट दूर झाले नाही. शेतकऱ्यांचे कर्ज माफ करू , शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करू अशी केंद्र व राज्य सरकारने घोषणा केली होती.

मागील वर्षी झालेल्या राज्य विधानसभेच्या निवडणुकीत एन.डी.ए आघाडीने शेतकऱ्यांचे कर्ज माफ करू अशी जाहीर भूमिका घेतलेली होती. सत्तेत आल्यानंतर एक वर्षाचा काळ लोटला जात असताना सुद्धा शेतकऱ्यांची कर्जमाफी शासनाला करता आली नाही.

लाडकी बहीण योजना व शेतकरी कर्जमाफी या दोन घोषणावर महाराष्ट्रातील जनतेने मागील निवडणुकीमध्ये एन डी ए आघाडीला भरघोस मतदान केले होते.परिणामतः महाराष्ट्राच्या रथापानेनंतर कधीही कोणत्याही पक्षाला मिळाले नाही असे बहुमत एन.डी.ए आघाडीला मिळाले होते. एन.डी.ए आघाडीच्या २३४ जागा निवडून आले होत्या.सत्तेत आल्यानंतर मात्र शेतकऱ्यांची आठवण शासन विसरत आहे का ? असा प्रश्न निर्माण झाला.

शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करण्याचा केंद्र सरकारचा निर्णय व धोरण यातही विसंगती दिसते आहे .आजही शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट झालेले नाही एका एकरात धानाचे वीस पोते उत्पन्न शेतकरी घेत होता. उत्पन्न दुप्पट करण्याचा केंद्र सरकारचा निर्णय व धोरण यातही विसंगती दिसते आहे. आजही शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट झालेले नाही एका एकरात वीस पोते धानाच्या उत्पन्न घेणारा शेतकरी २०१४ नंतर हे वीस पोते एका एकरात उत्पन्न घेत आहे यात बदल झालेला नाही. नरेंद्र मोदींनी शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करू अशी बतावणी केली होती. मात्र शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट होऊ शकले नाही.

शेतकऱ्यावर पुरामुळे अस्मानी संकट आलेले आहे या संकटावर मात करून नव्याने जीवन जगण्याची ऊर्जा निर्माण करण्यासाठी मायबाप सरकारने ठोस व भरीव मदत करावी अशी आर्थ मागणी शेतकरी राजाची आहे. सरकार शेतकऱ्यांना भरीव मदत करेल अशी अपेक्षा ठेवूया.

आधुनिक भारतीय राजकारणात गांधीजींने इतर विचारवंतांप्रमाणे कोणताही राजकीय सिद्धांत व राजकीय संकल्पना मांडली नाही किंवा त्यांनी तत्वज्ञानात्मक प्रमेय मांडला नाही.

राजकारण आणि समाजकारणाबद्दल अनेक स्फुट विचार मांडले त्यांच्या विचारांचा केंद्रबिंदू स्वातंत्र्य लढ्यातील सर्वसामान्य व्यक्ति होता. त्या व्यक्तीला कार्य प्रवण करण्याचा हेतूनी त्यांनी आपले विचार प्रतिपादन केले. भारतीय परिस्थितीत त्यांचे विचार प्रचंड मोठ्या प्रमाणात रुजले, पिकले, पिकले नाही तर उगवून त्यांनी त्यांच्या सारख्या सम विचारांची पेरणी केली, तीच वैचारिक पेरणी म. गांधीजींचे लोकशाही तत्वज्ञान होय.

गांधीजींचा विश्वास धर्मावर होता. भारतात धर्माशिवाय राजकारणाची कल्पनाच होऊ शकत नाही, असे त्यांचे मत होते. गांधीजी नेहमीच म्हणत राजकारणाच्या मुळाशी नेहमीच नैतिक मूल्यांचे अधिष्ठान असायला हवे. गांधींच्या मते राजकारणाचे आध्यात्मीकरण म्हणजे नैतिकीकरण होय.

गांधीजी स्वतःला हिंदू म्हणवून घेत असले तरीही हिंदुत्ववादी राजकीय प्रवाहाने त्यांना आपले मानत नव्हते. विशिष्ट धर्माच्या राजकारण करणे त्यांना मुळीच मान्य नव्हते. आदर्शांच्या विसंगत एखादे कार्य कोणी करीत आहे त्याला विरोध करणे हे व्यक्तीचा हक्क आहे असे ते मानत. गांधीजींचा भारतीय लोकशाहीवर विश्वास होता. भारतीय लोकशाहीचा विचार करता हि लोकशाही एक जीवनप्रणाली झाली पाहिजेत असा त्यांचा विचार होता.

आधुनिक भारतीय राजकारणात गांधीजींनी इतर विचारवंतांप्रमाणे कोणताही राजकीय सिद्धांत व राजकीय संकल्पना मांडली नाही किंवा त्यांनी तत्वज्ञानात्मक प्रमेय मांडला नाही. राजकारण आणि समाजकारणा बद्दल अनेक स्फुट विचार मांडले. त्यांच्या विचाराचा केंद्रबिंदू स्वातंत्र्य लढ्यातील सर्वसामान्य व्यक्ति होता. त्या व्यक्तीला कार्यप्रवण करण्याच्या हेतूनी त्यांनी आपले विचार प्रतिपादन केले.

इथल्या परिस्थितीत त्यांचे विचार प्रचंड मोठ्या प्रमाणात रुजले, पिकले, पिकले नाही तर उगवून त्यांनी त्यांच्या सारख्या सम विचारांची पेरणी केली, तीच वैचारिक पेरणी म. गांधीजींचे लोकशाही तत्वज्ञान होय.

गांधीजींचे विचार भारतातील गरीब, मध्यम वर्गीय, विचारवंत आणि विज्ञाननिष्ठ, राजकारणी यांना आपल्या सारख्या करणारे विचार वाटले. म्हणून गांधीजींच्या स्वातंत्र्य लढ्यात सारे भारतीय एकवटले. गांधीजी म्हणजे अनुयायांना बायकांना - वाई, मुलांना - मुलगा, पुरुषांना - पुरुष, विज्ञाननिष्ठाना - वैज्ञानिक, राजकारणींना - राजकीय, धर्मकारांना - धर्मानिष्ठित विचार (धर्मनिरपेक्ष विचार) वाटले. इतकी प्रचंड मोठी वैचारिक व्यापकता गांधीजींकडे होती.

त्यामुळे हा प्रचंड मोठा समुदाय भारतातलाच नव्हे, तर संपूर्ण जगच गांधीजींच्या लढ्यात सामील झाले. मुळावच गांधींच्या विचारांना भारून अनेक स्वतंत्र्य सैनानी, उद्योपती, समाजकारणी, धर्मकारणी तसेच भारताचे पंतप्रधान पंडित जवाहरलाल नेहरू त्यांच्या विचारांशी एकमत होऊन आपल्या ऐक्यवर्षसंपन्न दैदियमान जीवनशैलीचा त्याग केला. इतकी प्रचंड मोठी शक्ती गांधीजींच्या वैचारिक बैठकीत होती.

एके ठिकाणी राज्यशास्त्राचे अभ्यासक भा. ल. भोळे असे म्हणतात, गांधीजी हे चाणक्ष्य शेतकऱ्यांसारखे होते. तो शेतकरी विचार करत असेल असे विद्वानांना वाटत सुद्धा नसले तरी त्यांचेही एक जीवनदर्शन असते, तसे त्यांचे होते. त्यांची हार्दिक उमज, जनसंपर्कापासून दूर विद्यापीठांतील एकांत वासाचा छायेत राहून आपापला रशीम कोसला

एका महात्म्याची लोकशाही!

आत्म संतुष्टतापूर्वक विनणा ्या लोकशाही कार्यान्वन साधन असेच ते मानत. प्राध्यापकांच्या पद्धतशीर बुद्धीप्रधान सिद्धांतांच्या पल्याड पोचणारी होती. गांधींच्या जन समान्यांच्या तत्वज्ञानांना कोणत्याही प्रकारच्या वर्गीकरणाना वा चौकटीत बसणे शक्य नाही. तरी त्यांचे विचार टिकून आहेत. कारण ते जीवनाशी एकरूप झालेले विचार आहेत.ह् सर्वसाधारणपणे गांधीजींचे विचार हे ठराविक वगातील समूहापुरते मर्यादित नव्हतेच. तर ते संबंध विश्वाला मार्गदर्शक होते. ते त्यांनी आपले स्फुट विचार वैचारिक संवादातने स्पस्ट केले. गांधीजींचा लढा सत्याचा लढा होता. निश्चितच सत्याचाच विजय होणार हे निश्चितच होते. गांधीजी स्वतःच नेहमी म्हणत असत, ह्सत्य प्रेरणाने हे लेकीन पराजित नही ण्डे यातील परेशान होणारे सत्य म्हणजे भारतीय लढा होता, आणि त्हाांचा विचाराप्रमाणेच तो विजयी देखिल झाला, कारण त्यांचा मुळाशी लोकशाही तत्वज्ञान रुजलेले होते.

गांधीजी नंतर गांधीजी सारखे कोणतेही राजकीय विचारवंत झाला नाही. किंवा गांधीजींनी आपला कोणताही अनुयायी समोर केला नाही. हा त्यांच्या वैचारिक ब्रांधीलकीचा मोठेपणा, समृद्धपणाच होय; पण सद्य परिस्थितीत प्रत्येक विचाराला उत्तरदायित्व येताना/देताना दिसते.

गांधीजींना चार मूले होती, बहुतेक आपल्यातील कित्येक जणांना त्यांचे नावे देखील माहित नाही; पण त्यांना पुढे आणण्याचा त्यांनी कधीच आग्रह धरला नाही. म्हणून आजचे राजकीय विचारवंत राजकारणी होतात; पण गांधीजी आद्य राजकीय सुधारकच ठरतात.

महात्मा गांधी आणि देशाचे भविष्य
प्रा. डॉ. राजेश सुभाष चालीकवार
इंदिरा गांधी आर्ट्स कॉमर्स महाविद्यालय, कळमेश्वर.
१६०४०८०१०१, ७९७२७५१७४५

घडविणाऱ्या लोकसत्ताक घटनेचे शिल्पकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या दोघांत कितीही वैचारिक मतमता तरे असले तरीही संसदीय लोकशाही शासन व्यवस्थाच या देशाचे अखंडत्व राखून सर्वांगीण विकासाचा मार्ग निर्माण करू शकेल हे निःसंदिग्धपणे मांडले आहे.

या देशातील शेवटचा माणूस सुखी होईल तेव्हाच या देशाला खरे स्वातंत्र्य मिळाले असे म्हणता येईल, असे गांधीजी म्हणत असत तर त्यालाच पुढे जोडून राजकीय स्वातंत्र्य व सामाजिक बदल झाले तरच या देशात लोकशाही नदिल असे आंबेडकर मानत होते. याच विचारांची साक्ष देणारी भारतीय लोकशाही हे तत्वज्ञान त्यांनी अंगीकृत केले. धर्मनिरपेक्ष शासन, प्रौढ आणि गुप्त मताधिकार, प्रादेशिक मतदारसंघ, स्वतंत्र निवडणुक आयोग, कालबद्ध निवडणुका, प्रतिनिधिक कायदेमंडळ, जबाबदार शासन पद्धती, प्रचार आणि संघटनाचे स्वतंत्र्य हि लोकशाहीची प्राणतत्वे याच वैचारिक निष्ठेमुळे भारतात शक्य झाली.

गांधींच्या मते जनता जनार्धन साध्य तर

गांधीजींनी साध्य आणि साधन यात फारकत न करता लोकशाहीचे कार्यान्वन करताना यात समन्वय साधून इच्छित फलित साध्य केले.

केवळ कायदा व सुरक्षितता यांचे रक्षण करणे एवढेच शासनाचे कर्तव्य नाही. लोकशाहीत लोकांच्या सर्वांगीण कल्याणाचा जबाबदारी शासनाने पत्कारली पाहिजेत असे परखड विचार मांडले. हेच तत्व आज जगात सर्वत्र मान्यता पावले आहे. राष्ट्रसभेचे पुढारी म्हणून गांधी निरनिराळ्या प्रांतात जेव्हा दौऱ्यावर जात तेव्हा ठिकठिकाणी नगरपालिका त्याना मानपत्रे अर्पण करीत या मानपत्रांना उत्तर देताना आपल्या हद्दीतील अस्वच्छता नाहीशी करा, प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे करा, दुधाचा व्यापार ताब्यात घेऊन नागरिकांना उत्तम दुध योग्य भावात पुरविण्याची तजवीज करा, भेसळप्रतिबंधक उपाययोजना करा असाच त्यांनी नगरपालिकांना सल्ला दिला आहे.

गांधीजींचा कराची अधिवेशनातील आर्थिक धोरण विषयक ठरावाचा उल्लेख नमूद करणे इथे क्रमप्राप्त ठरतो, तो म्हणजे सत्तेवर आल्यावर जमीन मालक आणि सावकार यांच्या व्यवहारावर आपण नियंत्रणे घालू आणि कुळांवरील खंड आणी व्याज यांचा भार कमी करून त्याना संरक्षण देवू असे अशवासन शासनाने दिले होते.

गांधीजींनी समाजातील श्रीमंताना विस्वस्त म्हणून कार्य करण्यावर भर दिला. समाजात असणारी गरीब श्रीमत दरी नष्ट करण्यासाठी श्रीमंतांना अतिरिक्त संपत्तीचे दान करावे, यातून सामाजिक भावनेतून आर्थिक लोकशाही लागूतात सहज शक्य होईल असाही कल्याणकारी विचार ते मांडतात आणि त्यांची प्रचीती भूदान चळवळीतून प्रत्यक्षात येते.

भारतीय लोकशाही स्थित्यवस्थाच्या काळात गांधी तत्वज्ञानाचे केवळ मन्वंतर नाही तर क्रियान्वयन सुद्धा आवश्यक आहे. हा विचार आज्ञा पौवाल्यांचं नव्हे तर पाश्चात्य संस्कृतीत सुद्धा बळकावत चालला आहे. वस्तुतः लोकशाही हि एक जीवनपद्धती आहे. तो केवळ शासनाचा प्रकार नाही. ते समाजिक, आर्थिक व नैतिक व्यवस्थेचे सुद्धा एक स्वरूप आहे. गांधीजी म्हणतात,

कामाशिवाय संपत्ती, विवेकविना सुख, चारीत्याशिवाय ज्ञान, मानवताविना विज्ञान, त्यागाविना धर्म, तत्त्वाशिवाय राजकारण....

हेच गांधीजींचे सिद्धांत मानवतेच्या संरक्षणासाठी आणि लोकशाहीच्या यशासाठी आपणास नेहमीच मार्गदर्शक ठरत कार्य करतात.

लोकशाहीचा मुलापासून विचार करणारा, प्रसंगी संसदीय लोकशाहीवर कठोर टीका करत सत्तेच्या विकेंद्रीकरणाची मागणी करणारा, सत्तेच्या विकेंद्रीकरणाची द्यायला नकारात समाजिक लोकशाही गाभ्याचा विचार करणारा, प्रत्येक मानवी कृती मंग तिओ संसदीय असो किंवा संसदबाह्य असो तिला नैतिक मूल्याच्या कसोटीवर जखून पाहणारा थोर सिस्थप्रन्न विचारवंत समोर येतो आणि लोकशाही महापंड खेळणं आहे म्हणणारे गांधी हिंद स्वराज्य पुस्तकात संमग क्रांतीचा विचार देखिल लोकशाहीत मांडताना दिसतात.

आपण अजूनही बौद्ध झालो नाही.

आपण स्वतःला बौद्ध समजत असु, आपण बुद्ध बाबासाहेब यांचे नाव घेत असु पण आजही वैचारिक व वर्तनाच्या पातळीवर बौद्ध होणे बाकीच आहे. जर आम्ही बौद्धच झालो नाही तर दरवर्षी विजया दशमी आम्हाला साजरा करण्याचा नैतिक अधिकार आहे का?

कारण विजया दशमी अर्थात धम्मचक्र अनुप्रवर्तन दिन हा बौद्ध झालेल्या लोकांसाठी विचाराचा व आचरण्याचा प्रचार प्रसारोसोबतच समिक्षा करण्याचा दिवस आहे. जे धम्माला मलिन करू पाहत आहेत त्यांनी विजया दशमी साजरा करू नये. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दूरदृष्टी ठेवून धम्माची वाट आम्हाला दिली. आम्ही धम्माच्या वाटेने न जाता भलत्याच वाटेने जाऊन धम्मा मध्ये भेसळ करण्याचा प्रयत्न करत आहोत.

कोणताही दिवस साजरा करताना त्या दिवसाचे महत्त्व समजून घेऊन त्यावर चिंतन मनन करून भविष्यात अजून काय नियोजन व परिवर्तन आवश्यक आहे यावर चर्चा व्हायला पाहिजे. पण सध्या जो तो येउन भाषण देऊन निघून जातो यामुळे ना चळवळ वाढत ना परिवर्तन होत. म्हणून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी आपल्याला दिक्षा जरी दिली असली तरीही अजून आपण बौद्ध झालो नाही.

बौद्ध होण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न करूया.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिलेल्या धम्माचे महत्त्व समजून घेऊन धम्मातुसार वागण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या, समाज संघटीत राहून स्वतः ची नाही तर समाजाची सामुष्टिक प्रगती व्हावी म्हणून फुल ना फुलाची पाकळी योगदान देणाऱ्या सर्वाना विजयादशमीच्या मंगलमय कामना..

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी धम्म देऊन डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या अनुयायांच्या जिवनात काही फरक पडला का? काही परिवर्तन झाले का? याचे उत्तर द्यायचे तर हो.. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी बुद्ध दिला आणि डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या अनुयायांच्या जिवनामध्ये अमुलाग्र बदल झाला.

सामाजिक, शैक्षणिक, आर्थिक व वैचारिक प्रगती होऊन विज्ञानवाद रुजायला सुरुवात झाली. मान, सम्मान व स्वाभिमान मिळाला. तथागत बुद्धांच्या धम्माचे आचरण करणारा प्रत्येक व्यक्ती हा जिवनात यशस्वी होऊन आनंदी व आदर्श जिवन जगतो यात कोणतीही शंका नाही. म्हणजे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी घेतलेल्या एका धाडसी निर्णयामुळे येथील माणसाला सोन्याचे दिवस आले. एवढी ताकद तथागत बुद्धांच्या धम्मात आहे.

मानवाच्या कल्याणासाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी सवोतोपरी सर्व काम करून ठेवले आहेत. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे कोणतेही विचार व कार्य घेतले तर ते मानवाचे व देशाचे कल्याण करणारेच आहे. फक्त मानवतेचा चम्पा डोळ्याला हवा मेंदू मध्ये विषमतेची घाण नसावी.

बाबासाहेब यांनी धम्माची दिक्षा देऊन आम्हाला नवीन संस्कृती, नवीन संस्कार तर दिलेच पण नवीन जिवन पद्धती देऊन आमची आदर्श ओळख निर्माण करून दिली. म्हणजे डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांनी बुद्धांचा धम्म अनुसरून जनतेचा उद्धार केलाच.

बाबासाहेब आंबेडकर यांनी त्यांची जबाबदारी पार पाडून अत्यंत बिकट परिस्थिती मध्ये जेथे विषमता नसानसात भिललेली होती, मान सम्मान हा तर अस्पृश्यांना माहितच नव्हता अशा वेळी

बाबासाहेबांनी दिक्षा दिली, आपण बौद्ध कधी होणार?

ओळख निर्माण करून देणे म्हणजे क्रांतीच होय. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी दिक्षा दिली, आमची प्रगती झाली हे खर असतांना मुख्य प्रश्न आहे की आम्ही बौद्ध कधी होणार? बरेच लोक म्हणतात आम्ही १४ ऑक्टोबर १९५६ ला बौद्ध झालो. पण वास्तविक पणे पाहिले तर २०२५ मध्येही आम्ही बौद्ध आहोत का? याची मिमांसा होणे गरजेचे आहे.

स्वतःला बौद्ध म्हणून घेण्यासाठी प्रत्येकाने वेगवेगळे निष्क लावले आहेत. फक्त घरात बुद्ध व बाबासाहेब आंबेडकर यांचे फोटो मुर्ती लावणारे ही म्हणतात आम्ही बौद्ध आहोत. काही लोक आम्ही विहारात जातो म्हणून स्वतःला बौद्ध समजतात. काही लोक आम्ही अंधविश्वास व थोटांद मानत नाही म्हणून स्वतःला बौद्ध समजतात, काही लोक दारू पित नाहीत म्हणून स्वतःला बौद्ध समजतात, काही लोक पुर्वी महार होतो पण आज स्वतःला बौद्ध समजतात.

खर पाहिले तर हा निकष बौद्ध असल्याचे किंवा तथागत गौतम बुद्ध व डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे अनुयायी असल्याचे सिद्ध करते का? तर मुळीच नाही. बौद्ध होण्यासाठी माणसाला जागृत असुन तथ्यागत गौतम बुद्ध व डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारावर चालावे लागते. फक्त बोलुन बौद्ध होता येत, बोलण्यात एक व वागण्यात एक असेल तर तो धम्म विरोधी आहे हेच सिद्ध होते.

मग बौद्ध कोणाला म्हणायचे? जो पंचशिलेचे पालन करतो तो बौद्ध. जो धम्मानुसार चालतो तो बौद्ध. जो डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारांना शिकवणुकी प्रमाणे वागण्याचा प्रयत्न करतात त्यांचे खरोखर मनापासून अभिनंदन करावे वाटते. पण समाजात वावरतांना मुला मुलींचे लग्न करतांना मुला मुलींचे गुण न बघता पैसा आणि पोटाजत बघुन लग्न करणारे लोक नेमकी कोणती समता मानत असलीत हा गहन प्रश्न आहे.

स्वतःला सुशिक्षित समजून हाय क्लास, मिडल क्लास, लो क्लास गाडी बार चा समोर उभी करून मद्य प्राशन करणारा आणि स्टेज वर भाषण देणारा कधीच बौद्ध असु शकत नाही. स्वतःच्या स्वाथासाठी इतरांना लुटणारा आणि स्त्रियांकडे वासनेच्या नजरने पाहणारा कधीच बौद्ध असु शकत नाही.

तोडांत मावा, तंबाखू, गुटखा टाकून विहारात जाणारा बौद्ध असुन शकत नाही. बर बरेच लोक काही प्रमाणात पंचशीलेचे काटेकोर पण पालन करण्याचा धम्माच्या

पोटजाती बघून श्रेष्ठच किंवा पोटजाती बघून प्राधान्य देणारा व्यक्ती बौद्ध असुच शकत नाही. मग घरात घरावर, गाडी मध्ये

विनोद पंजाबराव सदावर्त
समाज एकता अभियान
रा. आरेगांव, ता. मेहकर
९१३०९७९३००

परंतु समाजाची एकसंघ

माजी मंत्री अनिल देशमुखांवर हल्ल्याचा पुरावाच नाही

ग्रामीण पोलिसांनी कोर्टात सादर केली क्लोजर समरी

■ महासागर प्रतिनिधी

नागपूर, दि. १ :

विधानसभा निवडणुकी दरम्यान माजी गृहमंत्री अनिल देशमुख यांच्यावर हल्ला झाल्याची घटना घडली होती. पण आता हा हल्ला बनावट होता असा खळबळजनक खुलासा पोलिस तपासातून पुढे आला आहे.

पोलिसांनुसार, अनिल देशमुख यांच्यावर कुणी हल्ला केला, याचा कोणताही पुरावा सापडला नाही. त्यामुळे पोलिसांनी कोर्टात हल्ला झाल्याचा खोटा असल्याचे सांगितले आहे. या प्रकरणातून अनिल देशमुख यांच्या अडचणी वाढण्याची शक्यता आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, नागपूर ग्रामीण पोलिसांनी क्लोजर समरी कोर्टात सादर केली आहे. ज्यामध्ये अनिल

देशमुखांच्या अडचणीत वाढ होण्याची शक्यता

दिलेली तक्रार तपासात खोटी निघाली तर तक्रारदार अडचणीत येतो. आयपीसीच्या कलम १८२ आणि कलम २११ अंतर्गत तक्रारदारावर फौजदारी कारवाई केली जाऊ शकते. कोर्टात सादर बी समरी रिपोर्ट याकरिता प्रमाण मानले जाते. या कलमांनुसार, कायद्याचा गैरवापर केल्याबद्दल शिक्षा होऊ शकते. या खोट्या तक्रारीमुळे जर एखाद्या व्यक्तीच्या प्रतिष्ठेला हानी पोहोचल्यास, त्यावर मानहानीचा दावा देखील दाखल केला जाऊ शकतो.

निष्पन्न झाले आहे. त्यामुळे पोलिसांकडून कोर्टात बी समरी रिपोर्ट दाखल करण्यात आला आहे.

आरोपी पकडले का नाहीत ?

देशमुखांनी पोलिसांवर थेट प्रश्न उपस्थित केला. रिपोर्टमध्ये दोन लोकांनी दागडफेक केल्याचं नमूद आहे. मग त्यांची व्यवस्थित चौकशी करून त्यांना अटक का केली नाही? आरोपी सापडले नाहीत, याबाबत पोलिसांनी स्वतंत्र रिपोर्ट सादर करायला हवा होता, अशी टीका त्यांनी केली.

मोठा दगड थेट गाडीवर फेकला

फॉरन्सिक तपासणीतील निष्कर्ष देशमुखांनी पत्रकार परिषदेत वाचून दाखवले. रस्त्यावर मोटं वळण असल्याने गाडीचा वेग कमी होता. त्याच वेळी 10 किलोचा मोठा दगड गाडीवर फेकण्यात आला. त्यामुळे गाडीची काच तडकली आणि माज्या डोक्याला जखम झाली, असे ते म्हणाले.

फॉरन्सिक रिपोर्ट जनतेसमोर आणणार

देशमुखांनी सांगितले की, हा फॉरन्सिक रिपोर्ट ते लवकरच सर्वसामान्य जनतेसमोर आणतील. माज्यावर हल्ला झालाच, हे फॉरन्सिकने सिद्ध केलं आहे. सरकारने याकडे डोळेझाक केली. आता आम्ही यावर योग्य ती कारवाई करू, असे ते म्हणाले. त्यांच्या या वक्तव्यामुळे पुन्हा एकदा राजकीय वादळ उठण्याची चिन्हं आहेत.

दुचाकी अपघातात दोन भाविक ठार

■ महासागर प्रतिनिधी

गोंदिया, दि. १ :

नवरात्री उत्सव निमित्ताने छत्तीसगड राज्यातील डोंगरगड येथे बमलेश्वरी देवीच्या दर्शनाला जात असलेल्या देवरी तालुक्यातील शिलापूर (भोयरटोला) येथील भाविकांच्या दुचाकीला अपघात होऊन दोघांचा जागीच मृत्यू झाला तर एकजण गंभीर जखमी झाला. ही घटना बुधवार १ ऑक्टोबर रोजी दुपारी २.३० वाजताच्या सुमारास घडली.

संजय मानकर आणि आशिष फुन अशी मृतांची नावे आहे तर श्यामकुमार भोयर असे गंभीर जखमीचे नाव आहे. तिघेही दुचाकीने नवरात्री उत्सव निमित्ताने डोंगरगड बमलेश्वरी देवीच्या दर्शनासाठी जात होते. राजनांदगाव जिल्ह्यातील छुरीया गावाजवळ त्यांच्या भरधाव दुचाकीची समोरील ट्रकला धडक बसली. त्यात दोघांचा मृत्यू झाला.

मयुरेश वाघमारे युपीएससीत देशात आठवा

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :

सोलापूरच्या सुपुत्राने पुन्हा एकदा महाराष्ट्राचे नाव उज्ज्वल केले आहे. केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या (युपीएससी) इंडियन इकॉनॉमिक सर्व्हिसेस (आयईएस परीक्षेत मयुरेश भारत वाघमारे यांनी देशात आठवा क्रमांक पटकळला आहे.

एकूण १२ जागांसाठी देशभरातून ४ लाख ३० हजार विद्यार्थ्यांनी ही स्पर्धा परीक्षा दिली होती. या प्रचंड स्पर्धेतून मयुरेश यांनी केवळ यशच मिळवले नाही तर आठवा क्रमांक मिळवत महाराष्ट्राला एकमेव प्रतिनिधित्वही मिळवून दिले आहे. मयुरेश यांच्या या यशानंतर सोलापूरसह संपूर्ण राज्यात आनंदाचे वातावरण असून, कष्ट, चिकाटी आणि योग्य मार्गदर्शन असेल तर यश नक्की मिळते, हे त्यांनी आपल्या कामगिरीतून दाखवून दिले आहे.

मुळचे सोलापूरचे असलेले मयुरेश हे सध्या रावगड जिल्ह्यात अलिबाग येथे कार्यरत असलेल्या अपर जिल्हाधिकारी भारत वाघमारे यांचे चिरंजीव आहेत. त्यांच्या घरात प्रशासकीय परंपरेचा वारसा असून, आजोबा अंगद वाघमारे हेही उपजिल्हाधिकारी होते.

महाराष्ट्रातून एकमेव निवड

झाली. सर्व निकषांची पूर्तता केल्यानंतर अखेर अंतिम निकाल जाहीर झाला आणि त्यात सोलापूरच्या मयुरेशने देशात आठवा क्रमांक मिळवत महाराष्ट्राला गौरव मिळवून दिला. या यशानंतर मयुरेश यांची नियुक्ती केंद्रीय वित्त मंत्रालय किंवा रिझर्व्ह बँक यांसारख्या महत्त्वाच्या संस्थांमध्ये होऊ शकते.

मयुरेश यांच्या यशामागे घरच्यांचे प्रेरणादायी योगदान आहे. वडील भारत वाघमारे हे राज्य प्रशासनात वरिष्ठ अधिकारी असून, कामातील शिस्त, पारदर्शकता आणि जनतेशी जवळीक यामुळे त्यांनी चांगली छाप निर्माण केली आहे.

ही तर ढोंगी भूमिका..

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. १ :

आज शेतकरी संकटात आहे. त्याला निकषांपुढे जाऊन, सरसकट व भरीव मदत देणे ही सरकारची जबाबदारी आहे. देवेंद्र फडणवीस विरोधी पक्षनेते असताना ओला दुष्काळ ही संकल्पना होती, आणि सत्तेत आल्यानंतर ती संकल्पना नष्ट होते का? शब्दांचा खेळ करून शेतकऱ्यांच्या जखमेवर मीट चोळू नये, वर अशी पोस्ट करत काँग्रेस नेते विजय वडेट्टीवार यांनी तत्कालीन विरोधी पक्षनेते आणि सध्याचे मुख्यमंत्री फडणवीस यांच्यावर टुटपीपणाचा आरोप केला आहे.

ओला दुष्काळ जाहीर करून लाखो शेतकऱ्यांना मदतीचा ठोस निर्णय मंगळवारी मंत्रिमंडळ बैठकीत होईल. अशी अपेक्षा होती. प्रत्यक्षात तसे झाले नाही. बैठकीनंतर फडणवीस म्हणाले की, सरकारी मॅन्युअलमध्येच ओला दुष्काळ नावाचा शब्दच नाही. आजपर्यंत कुठेही, कधीही ओला दुष्काळ जाहीर झालेलाच नाही. त्यांच्या वक्तव्यावर वडेट्टीवार यांनी हल्लाबोल केला. वडेट्टीवार म्हणाले की, तत्कालीन विरोधी पक्षनेते देवेंद्र फडणवीस यांनी तत्कालीन मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांना राज्यात ओला दुष्काळ जाहीर करण्याची मागणी करत पत्र लिहिले होते.आज त्यापेक्षा दहा पटीने गंभीर परिस्थिती राज्यात निर्माण झाली आहे,म्हणून आम्ही जेव्हा ओला दुष्काळ जाहीर करण्याची मागणी करतो, तेव्हा मुख्यमंत्री फडणवीस संगतात ओला दुष्काळ ही संकल्पना नाही, नियमावलीत असा शब्द नाही, ओला दुष्काळ कधीच जाहीर केलेला नाही, असे सांगतात, ही त्यांची भूमिका ढोंगीपणा असल्याचेही वडेट्टीवार म्हणाले.

आरएसएसचा शताब्दी दसरा उत्सव सुरू

■ रेशीमबाग मैदानात साजरा केला जात आहे.

त्यापूर्वी हा उत्सव कस्तुरचंद पार्क येथे होत असे.या कार्यक्रमासाठी घाना, थायलंड, इंडोनेशिया, दक्षिण आफ्रिका, अमेरिका आदी देशातून सुमारे ५० ते ६०प्रतिनिधी उपस्थित राहिल.

मणिपूरमधील स्वयंसेवकही मोठ्या उत्साहाने या सोहळ्यात सहभागी होणार आहेत. यंदाच्या विजयादशमीपासून ते २०२६ च्या विजयादशमी पर्यंत राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ शताब्दी वर्ष साजरे करणार आहे. या काळात देशभरात विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येणार आहे.

राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाची स्थापना नागपूरमध्ये डॉ. हेडगेवार यांच्या घरी १७ जणांच्या उपस्थितीत झाली होती. १७ एप्रिल १९२६ रोजी झालेल्या बैठकीत राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ हे नाव निश्चित करण्यात आले. १९२६ साली पहिल्या विजयादशमी उत्सवात संघाचे पहिले पथसंचलन झाले होते.

एसटीची १०% हंगामी भाडेवाढ अखेर रद्द शिंदेंची सूचना आणि परिवहन मंत्री सरनाईकांची घोषणा

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :

राज्याचे परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी बुधवारी एसटीची १० टक्के भाडेवाढ रद्द करण्याची घोषणा केली.

सर्वसामान्यांची जीवनवाहिनी मानल्या

जाणाऱ्या एसटीने ऐन सणावारांच्या दिवसांत १० टक्के भाडेवाढ निर्णय घेतला होता. अतिवृष्टीमुळे सर्वसामान्य नागरीक हवालदिल झाला असताना ही दरवाढ झाल्यामुळे तीव्र पडसाद उमटले होते.

अखेर उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी सरनाईकांना ही भाडेवाढ मागे घेण्याचे निर्देश दिले. त्यानुसार सरनाईकांनी लगेचच ही भाडेवाढ मागे घेण्याची घोषणा केली. यामुळे सर्वसामान्य नागरिकांना मोठा दिलासा मिळाला आहे.

राज्य परिवहन महामंडळाने मंगळवारी दिवाळीच्या काळात म्हणजे १५ ऑक्टोबर ते ५ नोव्हेंबरपर्यंत या कालावधीसाठी १० टक्के भाडेवाढ करण्याचा निर्णय घेतला होता. ही भाडेवाढ सरसकट सर्वच बसेसना लागू नव्हती. त्यातून वातानुकूलित शिवनेरी व शिवाई बसेस वागळण्यात आल्या होत्या.

यामुळे सर्वसामान्यांच्या जिद्दाळ्याच्या लालपरीसह लांब पल्ल्याच्या प्रवासासाठी अनुकूल असणाऱ्या रातराणीच्या सर्वच प्रवाशांना या भाडेवाढीचा फटका बसणार होता. त्यामुळे ही दरवाढ मागे घेतली जावी अशी

मागणी केली जात होती. या पाश्र्वभूमीवर परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी ही हंगामी दरवाढ मागे घेण्याची घोषणा केली आहे.

शिंदेंच्या सूचनेनुसार दरवाढ मागे

एसटीच्या दरवाढीवर सामान्य जनतेतून तीव्र

प्रतिक्रिया उमटल्यानंतर उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी मंत्री प्रताप सरनाईक यांना ही दरवाढ मागे घेण्याची सूचना केली. त्यानंतर परिवहन मंत्र्यांनी वेळ न दवडता लगेचच ही दरवाढ मागे घेण्याची घोषणा केली. सरकारच्या या

निर्णयाचा अतिवृष्टीने मेटाकुटीस आलेल्या सर्वसामान्यांसह दिवाळीला गावी जाणाऱ्या लाखो चाकरमान्यांना फायदा होणार आहे. उल्लेखनीय बाब म्हणजे गतवर्षी टॅक्सी व रिक्शा चालक संघटनांकडून भाडेवाढीचा प्रस्ताव देण्यात आला होता.

त्यानंतर महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाकडून देण्यात आलेल्या भाडेवाढीच्या प्रस्तावाला मान्यता देण्यात आली होती. त्यामुळे नव्या वर्षात एसटीचा प्रवास महागाला होता. २४ जानेवारी २०२५ पासून एसटीची भाडेवाढ लागू करण्यात आली होती. त्यावेळी झालेल्या राज्य परिवहन प्राधिकरणाच्या (एसटीए) बैठकीत १४.९५ टक्के विकाट दरवाढीला मान्यता दिली होती. तशी औपचारिक घोषणाही केल्यानंतर भाडेवाढ करण्यात आली होती.

एसटी आरक्षणासाठी तरुणांची आत्महत्या

■ छ. संभाजीनगर, दि. १ :

धनगर समाजाला अनुसूचित जमाती (एसटी) संवर्गात आरक्षण देण्याचा मागणीसाठी छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील एका तरुणाने आत्महत्या केली. सदर तरुणाने आपल्या सुसाईड नोटमध्ये मुख्यमंत्र्यांना आपले बलिदान वाया जाऊ न देण्याची विनंती केली आहे.

गोपीनाथ रघुनाथ दांगोडे (३८) असे आत्महत्या केलेल्या तरुणाचे नाव आहे. तो छत्रपती संभाजीनगरच्या फुलंब्री तालुक्यातील खामगाव गोरक्ष येथील अल्पयुधारक शेतकरी होता. त्याच्या पश्चात पत्नी व ४ मुली असा परिवार आहे.

जालना शहरात धनगर आरक्षणासाठी आमरण उपोषण सुरू आहे. पण सरकारने अद्याप त्याची योग्य ती दखल घेतली नाही. यामुळे त्याने आत्महत्या केली.

अॅड. प्रकाश आंबेडकर करणार राहुल गांधींसोबत आघाडी

■ महासागर प्रतिनिधी, अकोला, दि. १ :

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वातील केंद्रातील राष्ट्रीय लोकशाही आघाडीचे सरकार उलथवून टाकण्यासाठी काँग्रेससोबत आघाडी करण्यात आम्हाला काहीच अडचण नाही, असा पुनरुच्चार वचित बहुजन आघाडीचे अध्यक्ष प्रकाश आंबेडकर यांनी केला आहे.

केवळ मतचोरीच नव्हे, तर सर्वच मुद्यांवर आमची राहुल गांधींसोबत एकत्र येण्यास हरकत नाही, असे ते म्हणाले. प्रकाश आंबेडकरांनी आज पत्रकारांशी संवाद साधला. त्यात त्यांनी राज्यातील ओला दुष्काळ, मराठा ओबीसी आरक्षण वाद, सध्याचा राजकीय घटनाक्रम आदी विविध मुद्यांवर विस्तृत प्रकाश टाकला. वचितची काँग्रेससोबत आघाडी करण्यास काहीही हरकत नसल्याचेही पुन्हा एकदा स्पष्ट केले.

आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीत भाजप वगळता इतर कोणत्याही पक्षाशी आघाडी करण्याचे अधिकार आम्ही आमच्या स्थानिक नेतृत्वाला दिलेत. आम्ही चाचपणी करीत आहोत, असेही त्यांनी स्पष्ट केले.

अपंग बांधवांचा आत्मसन्मान, आत्मनिर्भरता आणि सामाजिक समावेश या मूल्यांना चालना देण्यासोबत अपंग विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव देणे, त्यांच्या स्पर्धा आयोजित करणे तसेच अपंग विद्यार्थ्यांनी तयार केलेल्या वेगवेगळ्या उत्पादनांचे प्रदर्शन करण्या च्या उद्देशाने पालघर जिल्हाधिकारी कार्यालयात पर्पल फेअर २०२५ हा अपंग सक्षमीकरणासाठीच्या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.

अपंग सक्षमीकरणासाठी एक प्रेरणादायी उपक्रम : पर्पल फेअर २०२५

लोकजागर

अनुसूचित जाती-जमाती

याच धर्तीवर इतर जिल्ह्यांमध्ये अपंगांसाठी विशेष कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात येणार आहे.या उपक्रमाचे आयोजन अली यावर जंग राष्ट्रीय वाचा आणि श्रवण दिव्यांगजन संस्था, बांद्रा मुंबई, जिल्हा परिषद पालघरच्या समाजकल्याण विभागाच्या पुढाकाराने आणि भारत सरकारच्या सामाजिक न्याय व सक्षमीकरण मंत्रालयाच्या अधिपत्याखाली करण्यात आले होते.

अली यावर जंग संस्थेचे संचालक डॉ. सुमन कुमारा, माजी संचालक डॉ. राजू आराख यांच्या मार्गदर्शनाखाली पार पडलेल्या या फेअरमध्ये जिल्हा प्रशासन, अपंग कल्याण विभाग, सामाजिक कल्याण विभाग, जिल्हा परिषद पुनर्वसन केंद्र विरार, विविध स्वयंसेवी संस्था आणि विशेष शाळांनी सक्रिय सहभाग नोंदवला.

सदस्या तथा जिल्हा परिषदेच्या माजी अध्यक्ष वेदेही वाढण, जिल्हा परिषदेचे अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी रवींद्र शिंदे, निवासी उपजिल्हाधिकारी तथा अपर जिल्हादंडाधिकारी सुभाष बागडे, उपायुक्त तथा दिव्यांग पुनर्वसन अधिकारी नितीन ढगे, जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी डॉ. प्रकाश हसनानकर, अपंग सक्षमीकरणासाठी विशेष कार्य करणाऱ्या राष्ट्रपती पुरस्कार प्राप्त प्रमिलाताई कोकड यांच्या उपस्थितीत झाले.

या फेअरमध्ये जिल्हाभरातील १८ शाळांमधील २०७ अपंग विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. त्यांनी सांस्कृतिक कार्यक्रम व क्रीडा स्पर्धांमध्ये आपली कला, खेळगुण आणि आत्मविश्वास सादर करून उपस्थितांचे मन जिंकले. सॅक रॅस, ग्लास मनोरा रचना, फुगे

फुगवणे, कॅस अशा विविध खेळांचे आयोजन करण्यात आले होते.

अपंग उद्योजक आणि कलाकारांसाठी १७ स्टॉल्स उभारण्यात आले होते. यामध्ये त्यांच्या उत्पादने आणि कलाकृतींचे सादरीकरण करण्यात आले. एलिको संस्थेमार्फत दिव्यांगांना सहाय्यक साहित्याचे वाटपही करण्यात आले.

कार्यक्रमात उपस्थितांशी बोलताना रवींद्र शिंदे म्हणाले की, आपण हा अपंग विद्यार्थ्यांचा उत्सव साजरा करीत आहोत, त्यांच्या आनंदात सहभागी होणे ही आपली जबाबदारी आहे असे सांगितले. नितीन ढगे यांनी अपंग मुलांना घरात न ठेवता समाजात घेऊन जाण्याचे आवाहन करताना, समाजाच्या मुख्य प्रवाहात त्यांचा समावेश करणारे महत्त्व अधोरेखित केले.

वेदेही वाढण यांनी अली यावर जंग संस्थेच्या कार्याचे कौतुक करत

सांगितले की, शासन आणि संस्था मिळून अपंगांच्या सक्षमीकरणासाठी कटिबद्ध आहेत आणि त्यामुळे समाजात सकारात्मक विश्वास निर्माण होत आहे.

पर्पल फेअर २०२५ या उपक्रमाच्या माध्यमातून अपंग बांधवांसाठी रजिगार, कला, क्रीडा, सहाय्यक साधने आणि शासकीय योजनांची माहिती या सर्व क्षेत्रात एकाच ठिकाणी संधी उपलब्ध करून देण्यात आली.

या भव्य उपक्रमाची सुरुवात भारत सरकारने पालघर जिल्ह्यातून केली असून, हा उपक्रम भविष्यातही अपंगांसाठी प्रेरणादायी ठरेल, अशी अपेक्षा व्यक्त करण्यात आली. यावेळी समाज कल्याण विभाग जिल्हा परिषद पालघरचे सर्व अधिकारी आणि कर्मचारी, अपंगांच्या शाळांचे प्रतिनिधी पालक तसेच अपंग विद्यार्थी मोठ्या प्रमाणात उपस्थित होते.

■ ■ ■

व्हावा, अशी त्यांची इच्छा होती. त्यातून त्याच्या गेमुत्राचे 100 टक्के

नैसर्गिक खतामध्ये रूपांतर करण्याची कल्पना धेनू प्रसादच्या माध्यमातून त्याच्या मनात आली. जवळपास तीन वर्ष संशोधन केल्यानंतर, भावेशने आपले स्टार्टअप गेमुत्र खत उद्योग यशस्वीपणे सुरू केला. भावेश पुरोहित याने तयार केलेले सेंद्रिय खते ही दररोज आजूबाजूच्या गावात आणि शेतात जात असत. मात्र, त्यांना फारशी मागणी मिळत नसे. यामुळे त्याने गेमुत्र खताच्या जायबांधवेषी जागरूक करण्यासाठी

शेतकऱ्यांसाठी कार्यशाळा आयोजित केल्या. ज्यामुळे शेतकऱ्यांना गेमुत्र खताबाबत माहिती मिळण्यास मदत झाली. भावेशच्या याच प्रयत्नातून आज धेनू प्रसाद ही गेमुत्र डेअरी म्हणून उद्याला आली आहे. त्यांच्या कंपनीच्या माध्यमातून 500 हून अधिक शेतकऱ्यांना सेंद्रिय शेतीचा अवलंब करण्यास मदत होत आहे.

कंपनी दरमहा ४५,००० लिटर गेमुत्रावर प्रक्रिया करते. ही खते नैसर्गिक कीटकनाशक आणि खते म्हणून उपलब्ध आहे. 2023-24 या आर्थिक वर्षात कंपनीचा महसूल 70 लाख रुपये इतका होता. सध्या कंपनी आपल्या कार्याचा विस्तार करण्याचा विचार करत आहे. आगामी काळात दररोज 10,000 लिटरसंवर प्रक्रिया करून, उत्पादनाचा विस्तार करण्याचे कंपनीचे लक्ष्य आहे. ■ ■ ■

यशोगाथा सेंद्रिय शेतीची

प्रसाद नावाची कंपनी सुरू केली. ही कंपनी गेमुत्रापासून नैसर्गिक खते बनवते. आज ही कंपनी वार्षिक 70 लाख रुपये इतका टर्नओव्हर करत आहे.सुरुवातीला भावेश याने बनावसाकांडा जिल्ह्यातील भाभर येथे धेनू प्रसाद नावाने रासायनिक कीटकनाशकांपेवजी गेमुत्रापासून बनवलेल्या नैसर्गिक खते व कीटकनाशकांचा प्रचार सुरू केला.

भावेश पुरोहित यांनी 2017 मध्ये ही कंपनी सुरू केली. तो याच जिल्ह्यातील रहिवासी आहे. त्याने बायोटेक्नॉलॉजीमध्ये पदवी घेतली आहे. तो निराधार गायींना सांभाळत व्हा व्यवसाय करत आहे. निराधार गायी सांभाळत शेतकऱ्यांना त्यांचा फायदा

: संकलन व संयोजन :

सुबोध रणशेवरे, ९८३३९४६३५६

subodh.ranshevre @rediffmail.com

2017 मध्ये धेनू